

מדריך שיעורי שבת

ספר התגלות

ינואר • פברואר • מרץ 2019

רבעון ראשון 2019

מדריך שיעורי שבת

ספר התגלות

נכתב על ידי : רנקו סטפנוביץ'

מאנגלית : דנה סיגלניצקי

הגהה : שלום דוד

ינואר • פברואר • מרץ 2019

הוצאת "חיים ושלום"

מערכת: לינקולן 4 ירושלים 94186

עיצוב : אנה שרבקוב

תוכן העניינים :

שיעור 1 :	29 בדצמבר - 4 בינואר.	הבשורה מפטמוס.....	6
שיעור 2 :	5 - 11 בינואר.	בין המנורות.....	13
שיעור 3 :	12 - 18 בינואר.	עמו של אלוהים בערים.....	20
שיעור 4 :	19 - 25 בינואר.	המלכת השה.....	27
שיעור 5 :	26 בינואר - 1 בפברואר.	שבעת החותמות.....	34
שיעור 6 :	2 - 8 בפברואר.	עם אלוהים החתום.....	41
שיעור 7 :	9 - 15 בפברואר.	שבעת השופרות.....	48
שיעור 8 :	16 - 22 בפברואר.	השטן, האויב המובס.....	55
שיעור 9 :	23 בפברואר - 1 במרץ.	השטן ושני בעלי בריתו.....	62
שיעור 10 :	2 - 8 במרץ.	בשורת אלוהים הנצחית.....	69
שיעור 11 :	9 - 15 במרץ.	שבע המכות האחרונות.....	76
שיעור 12 :	16 - 22 במרץ.	משפט בבל.....	83
שיעור 13 :	23 - 29 במרץ.	"הינני עושה הכל חדש".....	90

המדריך ללימודי תנ"ך ליום שבת חובר במשרד המדריך ללימודי תנ"ך למבוגרים בועדה הכללית של האדוונטיס שומרי השבת. הכנת המדריך נעשית תחת פיקוחה הכללי של ועדה בינלאומית להערכת כתבי יד של מדריכי שבת, שחבריה משרתים בתור עורכים. המדריך היוצא לאור משקף את המלצות הועדה, ולא בהכרח או בלבד את כוונת הסופר(ים).

גרסאות תנ"ך

ציטוטי הברית החדשה לקוחים מתוך : הברית החדשה המודרנית, גירסא 2.1 ;

הברית החדשה תרגום דליטש, גירסא 2.0

כל הזכויות שמורות © לחברה הקודש בישראל, 1976, 1991. החומר ניתן ברשות.

הבשורות הטובות מפטמוס

לפני כמעט אלפיים שנה, יוחנן השליח גורש לאי הררי קטן בים האגאי בשל עדותו הנאמנה לבשורה. התלמיד הקשיש שרד את כל קשיי המאסר הרומי. בשבת אחת, זכה לביקור מיוחד מאת ישוע המשיח, שהגיע לעודד את השליח בסבלו. בסדרה של חזיונות, ישוע הראה לו את ההיסטוריה הפנורמית של הקהילה וכיצד עמו של אלוהים יתנסה בעודם מצפים לחזרתו של אדונם.

יוחנן תיעד במגילה את כל מה שראה בחזון, וקרא לה "התגלות ישוע המשיח" (התגלות א', 1). הספר שכתב מגלה את שישוע עשה בשמיים מאז הינשאו השמיים ומה יעשה כשיחזור. מגילה זו נועדה להבטיח למשיחיים לאורך הדורות את נוכחות המשיח ולתמוך בהם בחוותם את ניסויינות היומיום בעולם חוטא השקוע בעימות הגדול.

ברבעון זה, נתעמק בספר התגלות. בשל המקום המוגבל, לא ננתח את הטקסט במפורט. במקום זאת, נשים דגש על הנושאים והחלקים העיקריים של הספר. הקוראים מוזמנים לקרוא את הטקסט באופן אישי. הרעיון הוא להכיר את הנושאי המפתח של הספר ולראות שהוא אכן מגלה את ישוע המשיח, חייו, מותו, ושירותו למען עמו.

המחקר שלנו בספר התגלות מבוסס על הטענות הבאות:

לימודנו בספר התגלות מתבסס על התפיסה התנ"כית בדבר השראתם של כתבי הקודש. בעוד שהמסרים של הספר באים מאלוהים, השפה שבה מסרים אלו הגיעו אלינו, אנושית. בעזרת שפה ודמויות של עם אלוהים בתקופת התנ"ך, נגלה כיצד יוחנן תקשר מסרים אלו.

נבואות ספר התגלות מנותחות ומיושמות בעזרת שיטת ההיסטוריציות לפרוש נבואי, הטוענת שהנבואה עוקבת אחרי זרם ההיסטוריה, מימי קדם ועד קץ העולם. במקום לכפות על הטקסט פרשנות מראש, נעשה כל מאמץ להפיק משמעות מהפסוק עצמו, על ידי למידת השפה, דמוי, וההקשר.

המבנה הארגוני של ספר התגלות מכריע בהרבה מובנים על יישום אחראי של נבואות הספר. ניתוח הספר יתבסס על המבנה התלת-מימדי של הספר:

א. התגלות א', 9 עד ג', 22 דן בעיקר במצב הקהילות בימי יוחנן; הטקסט בנוסף פונה באופן נבואי למצב הקהילה בתקופות שונות בהיסטוריה.

ב. התגלות ד', 1 עד יא', 18 חוזר על היסטוריית הקהילה מתקופת יוחנן ועד לזמן הקץ, בעזרת סמלים המוסיפים פרטים נוספים.

ג. התגלות יא', 19 עד כב', 5 מתמקד בעיקר בזמן הקץ.
 ד. פרשנות משמעותית של נבואות ספר התגלות צריכה להיות ממוקדת במשיח ישוע
 כי הרי הספר כולו נכתב מנקודת מבטו. רק באמצעות ישוע הסמלים והדימויים של
 הספר מקבלים את את חשיבותם ומשמעותם המהותית.

ספר התגלות מבטיח להרעיף ברכות על קוראיו ושומעי מילתו ולשומרי ושומעי
 תוכחותיו: "אֲשֶׁרִי הַקּוֹרֵא וְאֲשֶׁרִי הַשּׁוֹמְעִים אֶת דְּבָרֵי הַנְּבוּאָה וְשׁוֹמְרִים אֶת הַכְּתוּב בָּהּ,
 כִּי קְרוּבָה הָעֵת." (התגלות א', 3). הינכם מוזמנים לגלות בעצמכם את הדברים שהינכם
 זקוקים לשמוע ולשמור בעודנו ממתינים לביאתו של אדוננו ישוע המשיח.

רנקו סטפנוביץ' הינו מרצה של הברית החדשה בסמינר התאולוגי האדוונטיסטי,
 באוניברסיטת אנדריווס. מומחיותו היא ספר התגלות. הוא המחבר של פרשנות על
 התגלות בשם התגלות ישוע המשיח והספר התגלות ברורה. הרצאותיו על התגלות
 מוצגות בסדרה בערוץ הטלוויזיה 3ABN.

שיעור מספר 1*
29 בדצמבר - 4 בינואר

הבשורה מפטמוס

שבת אחר הצהריים

קראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור שבת השבועי:
התגלות א', 1-8; יוחנן יד', 1-3; דברים כט', 29; יוחנן יד', 29;
אל הרומים א', 7; אל הפיליפים ג', 20; דניאל ז', 13, 14.

פסוק לשינון: "אֲשֶׁרִי הַקּוֹרָא וְאֲשֶׁרִי הַשּׁוֹמְעִים אֶת דְּבָרֵי הַנְּבִיאָה וְשׁוֹמְרִים אֶת
הַכְּתוּב בָּהּ, כִּי קְרוּבָה הֵעֵת." התגלות א', 3

נבואות ספר התגלות התגלו ליוחנן השליח בחזון לפני יותר מאלף ותשע מאות שנה במהלך גלותו באי סלעי קטן בים האגאי המכונה פטמוס (התגלות א', 9). התגלות א', 3 מכריז שהספר צריך להיקרא בקול רם בקהילה. הפסוק מבטיח להרעיף ברכה על הקורא בקול רם, וגם על השומעים. השומעים הם האחים המתאספים בקהילה לשמוע את המסר. אך, הם לא מתאספים בקהילה מכיוון שהם קוראים או שומעים את הספר, אלא מכיוון שהם מצייתים לכתוב בספר (ראו התגלות כב', 7).

נבואות ספר התגלות הן ביטוי של דאגת ה' לעמו. הן מצביעות לקוצר ושביריות החיים, לישועה בישוע, ולקריאתנו לבשר את הבשורה. נבואות המקרא הן כמנורות המאירות במקום חשוך (השנייה לכיפא א', 9). הן נועדו לספק הדרכה לחיינו היום ותקווה לעתיד. נהיה זקוקים להדרכה נבואית זו עד ביאתו של המשיח ויסוד מלכות האל הנצחית.

*למדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-5 בינואר.

כותרת הספר

קראו התגלות א', 1, 2. מה המשמעות של כל כותרת הספר? מה הכותרת מלמדת אותנו לגבי על מי באמת הספר מדבר?

התגלות א', 1 מכריז שכוורת הספר היא "הַתְּגָלוֹת יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ". המילה התגלות באה מהמילה היוונית apokalupsis (אפוקליפסה או חזון אחרית הימים), שמשמעותה "לחשוף" או "להסיר את הלוט". חזון אחרית הימים הוא חשיפת ישוע המשיח; הוא מאת ישוע ועל ישוע. בעוד שהוא מאת אלוהים דרך ישוע המשיח (ראו התגלות כב', 16), הספר מעיד שישוע הוא גם מוקד תכוננו. חזון אחרית הימים הינו התגלותו שלו לעמו וביטוי דאגתו אליהם.

ישוע הוא הדמות המרכזית בספר התגלות. הספר מתחיל איתו (התגלות א', 5-8) ומסתיים איתו (התגלות כב', 12-16). "הבו לדניאל לדבר, הבו להתגלות לדבר, ולהכריז את האמת. אך יהיה אשר יהיה שלב הנושא אשר יוצג, רוממו את ישוע כמרכז כל תקווה, יֵשׁוּעַ דָּוִד וְצִיָּאָא, כֹּכֵב נְגֵה הַשָּׁחַר." (Ellen G. White, Testimonies to Ministers and Gospel Workers, p. 118).

נוסף על כך, ישוע מחזון אחרית הימים הוא אותו ישוע של ארבעת הבשורות. התגלות ממשיך את תיאורו של ישוע ועבודת הישועה בעד עמו כפי שתואר לראשונה בבשורות. ספר ההתגלות מתמקד בהיבטים שונים של קיומו ושירותו. בעיקרו של דבר, הוא מתחיל בנקודה שהבשורות נגמרות, עם תחיית ישוע מן המתים והתנשאותו לשמים.

יחד עם אגרת אל העברים, ספר התגלות מדגיש את שירותו השמימי של ישוע. הוא מראה שלאחר נשיאת ישוע, נחנך שירותו המלכותי וכהונתי בבית המקדש השמימי. ללא ספר התגלות (והאגרת אל העברים), ידיעתנו לגבי שירותו השמימי של המשיח בעד עמו היה מוגבל ואפוף מסתורין. ובכל זאת, אפילו עם אגרת אל העברים, ספר התגלות מספק לנו זווית ייחודית לשירות של ישוע למעננו.

קראו יוחנן יד', 1-3. כיצד הבטחה מקיפה זו עוזרת לנו להבין טוב יותר את מה שישוע עושה למעננו בשמים ברגע זה? כיצד נוכל לשאוב תקווה מההבטחה הנפלאה הזו?

מטרת הספר

התגלות א', 1 בנוסף אומר לנו שמטרת הספר היא להראות לנו אירועים עתידיים להתקיים, החל מהתקופה שספר זה נכתב. כל מי שמכיר את ספר התגלות יראה שאירועים עתידיים - בין אם אלה שכבר קרו (לפחות מנקודת מבטנו כיום) או אירועים שעתידיים לקרות (שוב, מנקודת מבטנו כיום) - מהווים תוכן רב מהספר. למרות שהחצי הראשון של ספר התגלות (פרקים א'-יא') מתמקד באירועים שקרו במאה הראשונה לספירה ועד לזמן הקץ, חצי השני (פרקים יב'-כ') מתמקד באירועים המובילים לביאה השנייה.

המטרה הראשונית של נבואות המקרא היא להבטיח לנו שלא משנה מה העתיד יביא עימו, אלוהים נמצא בשליטה מלאה. ספר התגלות עושה בדיוק את זה: הוא מבטיח לנו שישוע המשיח מאוחד עם עמו של אלוהים לאורך ההיסטוריה של העולם הזה והאירועים האחרונים המדאיגים. כתוצאה מכך, יש לנבואות ספר התגלות שתי מטרות מעשיות: ללמד אותנו כיצד לחיות היום, ולהכין אותנו לעתיד.

קראו דברים כט', 29. כיצד פסוק זה עוזר לנו להבין מדוע ישנם דברים שלא התגלו לנו? לפי פסוק זה, מה מטרת הדברים שהתגלו לנו? זאת אומרת, מדוע נודע לנו עליהם? ראו גם התגלות כב', 7.

נבואות זמן הקץ של ספר התגלות לא התגלו כדי לספק את הסקרנות האובססיבית של האדם לגבי העתיד. הספר מגלה רק היבטים של העתיד שחשובים שנדע. הם נחשפו כדי שנתרשם על הרצינות של מה שיקרה כדי שנבין את תלותנו בה', ובתלות זו, נציית לו. במשך מאות שנים, אירועי אחרית הימים לוו בהרבה ספקולציות ורדיפה אחרי סנסציות. אנשים שניבאו סוף מיידי עשו הון וחלבו את עדרם, בהפחידם לתרום כסף לעבודתם מכיוון שכפי שציפו, הסוף אכן קרב. אך, כל פעם מחדש הקץ לא הגיע, והאנשים נשארו מפוכחים ומיואשים. כמו עם כל הדברים הטובים שהאל נתן לנו, גם נבואות יכולות להיות מנוצלות לרעה.

קראו יוחנן יד', 29. איזה עקרון מכריע אנו יכולים למצוא בפסוק זה לגבי תכלית הנבואה?

השפה הסמלית של ספר התגלות

קראו התגלות ג', 1, דניאל ז', 3-1, ויחזקאל א', 14-1. מהו המכנה המשותף לכל החזונות הללו?

התגלות א', 1 אומר: "וְהוּא שֶׁלַח בְּיַד מַלְאָכָו וְהוֹדִיעַ לְעַבְדּוֹ יוֹחָנָן". אנו מוצאים כאן מילה מאוד חשובה בספר. המילה "והודיע" היא תרגום למילה היוונית *semain*, שפירושה "להציג על ידי סימנים סמליים." מילה זו מופיעה גם בתרגום התנ"ך ליוונית (תרגום השבעים), כאשר דניאל הסביר למלך נבוכדנצר שדרך הפסל עשוי מזהב, כסף, נחושת וברזל, ה' הציג למלך "מָה דֵי לְהוֹנָא אַחֲרֵי דְנָחָ" ["את אשר יהיה בעתיד"] (דניאל ב', 45). בהשתמשות אותה מילה, יוחנן אומר לנו שהסצינות והאירועים של ספר התגלות נראו אליו בחזונות בסמלים סמליים. בהנחיית רוח הקודש, יוחנן תיעד את התצוגות הסמליות הללו בנאמנות כפי שראה בחזונותיו (התגלות ב', 1).

ולכן, השפה שבה נבואות התגלות מתוארות לא מתפרשת באופן מילולי. ככלל, קריאת הכתובים מביאה להבנה מילולית, פשוטה כמשמעה, של הפסוק באופן כללי (אלא אם כן הפסוק מצביע לסמליות מיוחדת), אך כאשר אנו קוראים בספר התגלות - אלא אם כן הפסוק מצביע על משמעות מילולית - עלינו לפרש באופן סמלי. בעוד שהסצינות והאירועים שבחזיונות כשלעצמם אמיתיים, הם בדרך כלל באים לידי ביטוי בשפה סמלית.

רק כאשר ניקח בחשבון את התו במידה רבה הסמלי של התגלות, נהיה חסינים לעוות של המסר הנבואי. עלינו להיות זהירים בניסיונו לקבוע את משמעות הסמלים בספר כדי לא לכפות על הטקסט משמעות שמקורה בדמיון האנושי, או המשמעות העכשווית של הסמלים הללו. במקום זאת, עלינו ללכת לכתובים ולסמלים הנמצאים בין דפיו כדי להבין את הסמלים בספר התגלות.

למעשה, בניסיונו לפצח את משמעות הסמלים בספר התגלות, עלינו לזכור שרובם נלקחו מהתנ"ך. בתיאור העתיד בשפת העבר, אלוהים רצה להטביע בשכלנו שמעשי ישועתו בעתיד יהיו זהים למעשי ישועתו בעבר. מה שעשה עבור עמו בעבר, יחזור ויעשה עבורם שוב. בניסיונו לפענח את הסמלים והדמויות של ספר התגלות, עלינו להתחיל בהתייחסות לתנ"ך.

האלוהות

ספר התגלות מתחיל עם ברכה זוהי לברכות שבאגרות שאול. הספר נשלח תחילה כמכתב לשבעת הקהילות באסיה הקטנה בימי יוחנן (ראו התגלות א', 11). אך, ספר התגלות לא נכתב למענם בלבד אלא לכל דורות המאמינים לאורך ההיסטוריה.

קראו התגלות א', 4, 5 ורומים א', 7. איזו ברכה נמצאת בשני הספרים, ומאת מי הברכה הזו?

שני הטקסטים מציעים ברכת מכתבים: "חֶסֶד וְשָׁלוֹם לָכֶם." ביטוי זה מורכב מהברכה היוונית "charis" (חסד) והברכה העברית "שלום". כפי שנוכל לראות מפסוקים אלו, נותני החסד והשלום הם שלושת ישויות האלוהות. וכמו בשאר הספר, שלושת ישויות האלוהות הללו מזוהות בשפה סמלית.

אלוהים האב מזוהה כ"הַיְהוָה וְהַיְהוָה וְיִבּוֹא" (התגלות א', 8, ד', 8), המתייחס לשם האלוהי יהוה "אֱהִיָּה אֲשֶׁר אֶהְיֶה" (שמות ג', 14), בהתייחסות לקיומו הנצחי של ה'. רוח הקודש מזוהה בביטוי "שִׁבְעַת הָרוּחוֹת" (השוו עם התגלות ד', 5 ו-ה', 6). שבע הוא מספר השלמות. "שבעת הרוחות" מתאימות לשבעת הקהילות שבהן הרוח פועל. דימוי זה מתכוון לעבודה האוניברסלית של רוח הקודש בקרב עם אלוהים לאורך ההיסטוריה בהכשירם למלא את קריאתם.

ישוע המשיח מזוהה על ידי שלושה תארים: "הַעֵד הַנָּאֶמְן, בְּכוֹר הַמֵּתִים וְעֵלְיוֹן לְמַלְכֵי הָאָרֶץ" (התגלות א', 5). תארים אלו מתייחסים למותו על הצלב, תחייתו, ומלכותו בשמיים. לאחר מכן יוחנן קובע את מה שישוע עשה: הוא "אוֹהֵב אוֹתָנוּ אֲשֶׁר בָּדָמוּ שָׁחַר אוֹתָנוּ מִחַטָּאֵינוּ וְעָשָׂה אוֹתָנוּ מִמְּלֶכֶת כְּהֻנִּים לְאֱלֹהִים אָבִיו" (התגלות א', 6, 5).

הביטוי המקורי ביוונית שהוא "אוהב אותנו" מתייחס לאהבת המשיח המתמשכת שמאמצת את העבר, את ההווה, ואת העתיד. האוהב אותנו שחרר אותנו מחטאינו בדמו. ביוונית, ההתייחסות היא לפעולה שהושלמה בעבר: כאשר ישוע מת על הצלב הוא שחרר אותנו, חסידיו, מחטאינו לעד.

אפסים ב', 6 ופיליפים ג', 20 מתארים את הנגאלים כאלו שנישאו והתיישבו עם ישוע בשמיים. מה המשמעות של אימרה זו וכיצד אנו נהנים ממעמד מפואר זה במשיח כ"מלכים וכהנים" בעודנו בעולם מקולל-חטא זה? כיצד עובדה זו צריכה להשפיע על האופן בו אנו חיים?

העיקרון המרכזי בספר התגלות

הסיכום של ההקדמה של ספר התגלות מצביע על מרכזיותו האמיתית של כל הספר: חזרתו של ישוע בכבוד והדר. ההבטחה של המשיח לבוא שוב חוזרת על עצמה שלוש פעמים בסיום הספר (התגלות כב', 7, 12, 20).

קראו התגלות א', 7, 8. נוסח פסוקים אלו נגזר מפסוקים נבואיים רבים: דניאל ז', 13, 14; זכריה יב', 10; מתי כד', 30. מה פסוקים אלו אומרים לנו לגבי ודאות הביאה השנייה?

בספר התגלות, הביאה השנייה תסמן את סוף ההיסטוריה של העולם הזה ותחילת מלכות ה' הנצחית, כמו כן חירות מכל רשע, עגמת נפש, כאב ומוות. כשאר הספרים בברית החדשה, התגלות א', 7 מצביע על ביאת המשיח המוחשית והאישית בכבוד והדר. כל בני אנוש, "גם אֵלֶּה שֶׁדָּקְרוּהוּ," יהיו עדים לביאתו. מילים אלו מצביעות על תחייה מיוחדת רגע לפני חזרתו של המשיח, שכוללת את האנשים שצלבו אותו. בעוד שישוע יביא חירות לאלו שמצפים לו, הוא יביא משפט על אלו שבזו לחסדו ואהבתו.

ביטחון ביאתו של המשיח מוצהרים על ידי המילים "כֵּן ; אֲמֵן" (פס' 7). המילה "כֵּן" היא המילה היוונית μαί, ו"אמן" היא המילה העברית המאשרת. שתי מילים אלו, יחדיו, מבטאים ביטחון. הצהרה זו גם כן מסכמת את הספר (ראו גם התגלות כב', 20). האמונה בביאתו הקרובה של בן האדם בענני השמים לא תגרום למאמין האמיתי להיות מזניח ופזיז לגבי החיים הרגילים שלו... אמיתותיו, נאמנותו, והגינותו נבחנו והוכחו בדברים זמניים." (Ellen G. White, Testimonies for the Church, vol. 4, p. 309).

חוזק הבטחה שניתנה תלוייה בהגינותו של המבטיח ויכולותיו לממש אותה. כיצד, עצם העובדה שמי שהבטיח את הביאה השנייה הוא אלוהים, שקיים בעבר על כל הבטחותיו, יכול למלא אתכם בביטחון שהמשיח אכן ישוב כפי שהבטיח?

נקודות למחשבה

קראו "The Study of the Books of Daniel and the Revelation", עמודים 112–119, בספר Testimonies to Ministers and Gospel Workers.

"התגלות זו ניתנה כדי להדריך ולנחם את הקהילה לכל אורכו של העידן המשיחי... התגלות חושפת דברים. האדון בכבודו ובעצמו גילה לעבדו את הרזים שנכללו בספר זה, ויעד שהם ייחשפו לעיני כול, ושהכול יוכלו ללמוד אותם. אמיתותיו פונות אל האנשים שיחיו באחרית הימים בתולדות העולם, כמו גם לאלה שחיו בימי יוחנן. אחדות מן התמונות שתוארו בנבואה זו שייכות לעבר, אחדות מתרחשות ברגע זה; אחדות מציגות את העימות הגדול בין כוחות האופל לשר השמיים, ואחרות חושפות את הניצחונות והשמחות של הגאולים החיים בארץ החדשה. בל יחשוב איש שמשום שאין ביכולתו להבין כל סמל שתואר בספר ההתגלות, אין טעם להתעמק בו ולנסות להבין את משמעות האמת שהוא מכיל. המושיע שגילה את הרזים האלה ליוחנן יעניק לשוחר האמת השקדן טעימה קטנה ממלכות השמיים. אלה שלבם פתוח לקבל את האמת ישכילו להבין את תורתיה, ויזכו בברכות שהובטחו לכל 'השומעים' את דברי הנבואה וְשֹׁמְרִים אֶת הַכְּתוּב בָּהּ.' " אלן וויט, מעשי השליחים, עמ' 368.

שאלות לדיון:

1. אם התגלות היא חשיפת ישוע המשיח, מדוע יש למילה apocalypse משמעות כה שלילית כיום? מה זה אומר לנו לגבי התפיסה הפופולרית על התגלות בקרב המשיחיים? מדוע המילה פחד קשורה לעיתים קרובות עם נבואות ספר התגלות?
2. חישבו על כמה תחזיות כושלות של כמה אנשים בעשרים השנים האחרונות לגבי אירועי קץ העולם וביאתו השנייה של ישוע. ללא קשר למניעים יהיו אשר יהיו של חוזים אלו, מהן התוצאות השליליות מהתחזיות הכושלות הללו? כיצד תחזיות אלו גורמות לאנשים שהאמינו בהן להרגיש? כיצד הן מציגות את המאמינים באופן כללי בעיניי אלו שבחוץ שרואים את התחזיות הכושלות? כיצד נוכל, כעם שמאמין בנבואה ושרואה באירועי קץ העולם כציוני דרך, להיות מאוזנים בהבנת הנבואות ובדרך שאנו מלמדים אותן לאחרים?

בין המנורות

שבת אחר הצהריים

קראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור שבת השבועי: התגלות א', 9-18; מעשי השליחים ז', 54-60; מתי יב', 8; שמות כ', 11; דניאל י', 5,6; התגלות א', 20; התגלות ב', 7-1.

פסוק לשינון: "הַמְנִצָּח, אֲנִי אֶתֵּן לוֹ לְשֶׁבֶת אֶתִּי עַל כִּסְאִי כְּמוֹ שָׁגִם אֲנִי נִצְחָתִי וַיִּשְׁבְּתִי עִם אָבִי עַל כִּסְאוֹ." התגלות ג', 21

תהילים עג' מתאר את מבוכת המחבר בהביטו בגאווה מלאת הרחב של חסרי האמונה. הם חיו חיי שפע ונוחות, בנוגד לסבלם של הצדיקים. אי צדק זה הטריד מאוד את המחבר (תהילים עג', 16-2), אשר, במבוכתו, ניגש למקדש (תהילים עג', 16, 17). שם, בנוכחות ה' הוא רכש הבנה עמוקה יותר על הנושא. מאות שנים לאחר מכן, תלמיד קשיש מצא את עצמו בכלא על אי סלעי בשל עדותו הנאמנה. במצוקתו, הוא קיבל את החדשות שהקהילות תחת טיפולו סבלו. אך, באותו הרגע, היה לו חזון ובו ראה את המשיח שקם לתחייה במקדש השמימי. כאן, כפי שקרה עם מחבר ספר תהילים, האדון גילה ליוחנן כמה תעלומות מהחיים הנוכחיים ואת המאבק שהן מביאות איתן. הסצנה של המקדש סיפקה לו ביטחון בנוכחות המשיח ודאגתו - ביטחון שהעביר הלאה לקהילות הללו ולמאמינים בדורות הבאים עד לקץ הסטוריית העולם הזה.

בפטמוס

קראו התגלות א', 9. מה יוחנן החוזה אומר לנו לגבי התנאים בהם קיבל את נבואות ספר התגלות?

פטמוס הוא אי שומם וסלעי בים האגאי; שטחו 10 מיילים באורכו (16 ק"מ) ו-6 מיילים ברוחבו (9.6 ק"מ) בחלקו הרחב ביותר. הרומים השתמשו באי יחד עם איים נוספים כמושבת עונשין לעבריינים פוליטיים מגורשים. מתברים משיחיים קודמים שחיו יחסית מוקדם לכתיבת ספר ההתגלות ציינו, פה אחד, שהרשויות הרומיות הגלו את יוחנן לפטמוס בשל נאמנותו לבשורה. התלמיד הקשיש ודאי סבל את כל הקשיים של המאסר הרומי. קרוב לוודאי שהתייחסו אליו כאל פושע, אזקו אותו בשלשלאות אזיקים, יתכן מאוד שכמות המזון שנתנה לו הייתה בלתי מספקת, בתנאי עבודת פרך תחת צליפת המגלב של שומרים רומים חסרי רחמים.

"פטמוס, אי סלעי ושומם השוכן בים האגאי, נבחר בידי שלטונות רומי כמקום שאליו הוגלו פושעים; אך למשרת ה', מקום קודר זה הפך לשער שמיים. כאן, הרחק מהמולת החיים ומפועלו הבלתי נדלה בשנים הקודמות, הוא שרה בקרבה יתרה עם אלוהים, המשיח ומלאכי השמיים, וקיבל מהם הדרכה בעבור קהילת המשיח עד אחרית הימים." (אלן וויט, מעשי השליחים, עמ' 360).

אילו עוד דמויות מהכתובים סבלו קשיים, למרות (או אולי אפילו בשל) נאמנותם לאלוהים? ראו דניאל ג', 23-16, מעש"ה ז', 60-54.

על חסידי המשיח לעולם לא לשכוח שאינם ננטשים כאשר הם מוצאים את עצמם בנסיבות זהות לאלו של יוחנן. זהו אותו ישוע, שבא ליוחנן עם מילות תקווה ועידוד באמצע קשייו בפטמוס, שעדיין שורה עם עמו כדי לתמוך בהם במצבים קשים.

כיצד נוכל להבין את ההבדל בין לסבול למען המשיח ובין לסבול בשל סיבות אחרות, כולל את הסיבה להחלטותינו המוטעות? או מה לגבי סבל שככל הנראה לא טוב בכלל? כיצד נוכל ללמוד לבטוח באדון בכל מצב?

ביום האדון

קראו התגלות א', 10 יחד עם שמות לא, 13, ישעיה נח', 13 ומתי יב', 8. לפי פסוקים אלו, מהו היום שהכתובים מגדירים בברור כיומו של אלוהים האדון? כמה משמעותי יום זה היה בשביל יוחנן במצבו ובקשיי חייו הנוכחיים?

"היה זה ביום השבת כאשר כבוד ה' נגלה לשליח הגולה. יוחנן הקפיד לשמור את קדושת השבת בפטמוס, בדיוק כפי שעשה כשבישר בכפרים ובערים ביהודה. הוא תבע לזכותו את ההבטחות היקרות שניתנו לגבי השבת." (אלן וויט, מעשי השליחים, עמ' 367).

הפסוק עצמו רומז בבירור שיוחנן השליח קיבל את החזון ביום השבת. למרות הצפייה לקראת אירועי העתיד, עד הביאה השניה של ישוע (השוו עם התגלות א', 7), הידוע כ"יום הַהֵנָּה" (ישעיה יג', 13-6; השנייה לכיפא ג', 10), יוחנן דיבר על זמנים בהם הוא, עצמו, ראה את החזון על אירועי העתיד, וזה היה ביום השבת, יום ה'.

אין ספק שבזמן סבלו, השבת מלאת החזון שהייתה לו הפכה לטעימה של חיים ללא סבל, אשר הוא והנאמנים בכל הדורות יחוו לאחר הביאה השניה. אכן, במחשבה היהודית השבת מוערכת כטעימה של העולם הבא.

"איזו שבת זו הייתה לגולה הבודד, תמיד יקר בעיניי המשיח, אך כעת מרומם מתמיד! מעולם לא למד כה הרבה על ישוע. מעולם לא שמע אמת מרוממת כל כך." (Ellen G. White Comments, The SDA Bible Commentary, vol. 7, p. 955).

השוו עם שתי הגרסאות של הדיבר הרביעי מעשרת הדברות בשמות כ', 11 ודברים ה', 15. פסוקים אלו מצביעים על יום השבת כיום זיכרון לבריאה ולגאולה, ומזכיר לנו שאלוהים ברא אותנו וגאל אותנו. כיצד נוכל, כל שבת, לשמור לנגד עינינו טוב יותר את המציאות על אלוהים כבורא וגואל? בנוסף, חישבו על זאת: איזו תועלת יש באלוהים בלהיות בוראנו מבלי להיות מושיענו גם כן?

פגישה עם המשיח בפטמוס

קראו התגלות א', 12-18. השוו את התיאור של יוחנן של המשיח עם הדמות האלוהית בדניאל י', 5, 6. כיצד ישוע מופיע בחזון? מה הוא עושה?

יוחנן רואה את ישוע לבוש במעיל כהן מתהלך בין המנורות. החזון משקף את המקדש הקדום בו המנורה סיפקה אור (מלכים א' ז', 49).

התמונה של ישוע המתהלך בין המנורות מצביעה על ההבטחה של אלוהים לעם ישראל הקדום שהוא יתהלך ביניהם כאלוהיהם (ויקרא כו', 12). בספר התגלות, המנורות סימלו את שבעת הקהילות באסיה אליהם נמנע ספרהתגלות ונשלח במקור (התגלות א', 20). בהתהלכות הסמלית בין המנורות, ישוע ממלא את הבטחת הברית שניתנה לישראל: הוא יהיה עם עמו תמיד עד שיביא אותם לביתם הנצחי.

יתר על כך, התמונה של ישוע ככהן בין המנורות נלקחת מפולחן טקסי בבית המקדש בירושלים. המטלה היומית של הכהן היה לשמור שהמנורות דלקו בקודש. הוא היה צריך לקצץ ולמלא את המנורות שהיו דועכות, להחליף את הפתילים של המנורות שנגמרו, למלא אותם מחדש עם שמן טרי, ולהדליק אותן שוב. בדרך זו, הכהן הכיר את המצב של כל אחת מהמנורות. באותו אופן, ישוע מכיר באופן אישי את הצרכים והנסיבות, לא רק של כל הקהילות הללו אלא של כולן.

קראו התגלות ב', 2, 9, 13, 19; ג', 1, 8, 15. מה ההצהרה "אני יודע" אומרת לגבי ההיכרות של ישוע עם המצבים והצרכים של עם ה' בכל הקהילות הללו?

ישוע הזדהה עם התארים של אלוהים כ"הראשון ... ו... האחרון" (ראו ישעיה מד', 6, מח', 12). המילה היוונית ל"אחרון" היא eschatos, אשר ממנה נובעת המילה אסכטולוגיה ("זמן הקץ"). זה מראה לנו שהמוקד האסכטולוגיה בישוע, ולו יש את המילה האחרונה באירועי הקץ. הוא חי ולו "מִפְתָּחוֹת שְׁאוֹל וְמָוֶת" (התגלות א', 18). מפתחות מסמלות כוח וסמכות. חסידיו הנאמנים לא צריכים לפחד מכיוון שהמוות תחת שליטתו. ואם כך זה עם המתים, עד כמה וכמה עם החיים? ראו מתי כב', 32.

מסרי המשיח אז והיום

קראו התגלות א', 11, 19, 20. ישוע בנוסף נתן ליוחנן מסרים יחודיים לשבעת הקהילות באסיה. מה העובדה שהיו יותר משבעה קהילות במחוז רומזת לגבי המשמעות הסמלית של המסרים הללו לכלל המשיחיים?

המסרים שישוע הפקיד בידי יוחנן לשלוח לשבעת הקהילות מתועדות בהתגלות ב' וג'.

משמעויותיהם מיושמות בשלושה שלבים :

יישום היסטורי. מסרים אלו נשלחו במקור לשבעה קהילות שהיו ממוקמות בערים משגשגות באסיה במאה הראשונה. המשיחיים במקומות אלו התמודדו עם אתגרים רציניים. ערים רבות סגדו לקיסר במקדשיהם כאות נאמנותם לרומא. פולחן לקיסר הפך לחובה. בנוסף, היה מצופה מהאזרחים להשתתף באירועים ציבוריים ופולחנים דתיים פגאנים. מכיוון שמשיחיים רבים סרבו לקחת חלק במנהגים הללו, הם עמדו למשפט, ולפעמים אף מתו מות קדושים. בהסמכת המשיח, יוחנן כתב את שבעת המסרים לעזור להם עם האתגרים הללו.

יישום נבואי. העובדה שהתגלות הינו ספר נבואי, אך רק שבעה קהילות נבחרו לקבל את המסרים הללו, גם מצביעה על האופי הנבואי של המסרים. המצבים הרוחניים בשבעת הקהילות תואמת את המצבים הרוחניים של קהילת ה' בתקופות שונות בהיסטוריה. שבעת המסרים נועדו לספק, מנקודת מבט אלוהית, סקר פנורמי של המצב הרוחני של המשיחיות מהמאה הראשונה ועד הקץ.

יישום אוניברסלי. למרות ששבעת המסרים נשלחו לקהילות באסיה, מסרים אלו מכילים לקחים אשר חלים על משיחיים בכל דור ודור. הם נכתבו יחד במכתב אחד, שנקרא בכל קהילה (התגלות א', 11). באופן זה, הם מייצגים סוגים שונים של משיחיים במקומות וזמנים שונים. לדוגמה, בעוד שהמאפיין הכללי של המשיחיות כיום הוא לאודיקיאני, כמה משיחיים יכולים להזדהות עם מאפיינים של קהילה אחרת. הבשורות הטובות הן שיהא מצבנו הרוחני אשר יהיה, אלוהים פוגש בני אנוש חוטאים במקום בו הם נמצאים. (Ellen G. White, Selected Messages, book 1, p. 22).

דמיינו שהאדון היה כותב מכתב בדרך שהמסר לשבעת הקהילות נכתב לקהילתכם המקומית לגבי האתגרים שהיא חווה, וכן גם על מצבה הרוחני. מה מכתב זה היה אומר?

המסר לקהילה באפסוס

אפסוס הייתה עיר בירה והעיר הגדולה ביותר במחוז אסיה, ממוקמת בנתיבי מסחר מרכזיים. כנמל ראשי של אסיה, אפסוס הייתה מרכז מסחרי ודתי חשוב מאוד. העיר הייתה מלאה בבניינים ציבוריים כמו למשל מקדשים, תיאטרונים, אולמי התעמלות, מרחצאות, ובתי בושת. היא גם הייתה ידועה בכישופים ואומנויות. בנוסף, העיר הייתה מפורסמת בשל חוסרת מוסריות ואמונות טפלות. ובכל זאת, הקהילה המשיחית המשפיעה ביותר במחוז הייתה באפסוס.

קראו התגלות ב', 1-4 יחד עם ירמיה ב', 2. כיצד ישוע מציג את עצמו בפני קהילה זו? על אילו תכונות טובות ישוע משבח את הקהילה? אילו דאגות ישוע גם מביע?

בימיה הראשונים של הקהילה האפסית, שמה הלך לפניו והיא נודעה בנאמנותה ואהבתה (אפסים א', 15). למרות שחוו לחץ מחוץ ומפנים הקהילה, המשיחיים באפסוס נשארו איתנים ונאמנים. הם היו חרוצים וחסונים מבחינה דוקטרינלית; למעשה, הם לא יכלו לסבול מורי שקר בקרבם. אך, ככל שהאחים הדגישו תורה חסונה והתנהגות אורתודוקסית, אהבתם למשיח ואחד לשני התחילה לדעוך. למרות שהאנשים היו איתנים ונאמנים, בהעדר אהבתם מעשיהם הפכו להיות קרים ונוקשים.

קראו התגלות ב', 5-7. אילו שלושה דברים ישוע מפציר בקהילה לעשות כדי להחיות את אהבתם הראשונה ואת דבקתם למשיח ולשאר המאמינים? כיצד שלושת הדברים הללו קשורים ברצף?

מנקודת מבט נבואית, המצב בקהילה באפסוס מתאים למצב הכללי ולנסיבות הרוחניות של הקהילה במאה הראשונה לספירה. הקהילה הקדומה הייתה מאופיינת באהבה ונאמנות לבשורה. אך לקראת סוף המאה הראשונה, אש האהבה הראשונה של הקהילה הראשונה החלה לדעוך, ובכך התרחקה מפשטות וטוהר הבשורה.

תארו לעצמיכם שהנכם חלק מקהילה שאהבתם דועכת. האחים אולי אינם עוסקים בחטא ידוע או גלוי. בשלב אחד, הם אפילו עושים את מה שנכון; אך, הם סובלים מפורמליזם וקרירות. כיצד עצת ישוע יכולה לשחרר את הקהילה מהמצב הזה?

נקודות למחשבה

קראו מאלן ג'יי. ווייט, פרק נ' , "פטמוס", עמ' 359-364 מספר מעשי השליחים.

"רדיפות יוחנן הפכה לאמצעי החסד. פטמוס זהרה מתפארת המושיע שקם לתחייה. יוחנן ראה את המשיח בדמות אנושית, עם סימני המסמרים, אשר לעולם יהיו הדרו, בידו וברגליו. כעת מותר היה לו לראות בשנית את האדון שקם לתחייה, לבוש בכל התפארת שכן תמותה יכול לראות, ולחיות. "התגלות המשיח ליוחנן צריכה להוות עבור כולם, מאמינים ולא-מאמינים כאחד, עובדה שיש לנו משיח שקם לתחייה. עובדה זו צריכה לתת כוח חי לקהילה. לפעמים עננים שחורים סובבים את עמו של ה'. נראה שדיכוי ורדיפות מחסלים אותם. אך בזמנים אלו ניתנים רוב השיעורים החשובים ביותר. לעיתים קרובות המשיח נכנס לבתי סוהר, ומגלה את עצמו לנבחרים. הוא נמצא אתם באש. בליל החשוך ביותר הכוכבים זוהרים יותר, כך גם קרני תפארת ה' המבריקים ביותר מתגלים בעגמומיות העמוקה ביותר. ככל שהשמיים חשוכים יותר, כך גם קרני אור של שמש הצדקה, הוא המושיע שקם לתחייה, יהיו בהירים ומרשימים אף יותר." (Ellen G. White, The Youth's Instructor, April 5, 1900).

שאלות לדיון

1. יוחנן משתף את קוראיו עם מה שראה ושמע בפטמוס. בעודכם קוראים את התגלות א', 12-20, מה הינכם רואים ושומעים? אילו מילות נחמה תוכלו לקחת ממה שהתגלה?
2. המלאך הראשון בהתגלות יד', 7 מפציר בתושבי הארץ בזמן הקץ לראות "את אלהים ותנו לו כבוד, כי בָּאָה עַתַּ מְשֻׁפָּט. הַשְׁתַּחֲוּ לַעֲוֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְהַיָּם וּמַעֲשֵׂי הַיָּם." שפה זו נלקחה משמות כ', 11. מה זה אומר לנו לגבי המשמעות של השבת בזמן הקץ, כפי שמתגלה בספר התגלות?
3. ישנה אירוניה מוזרה שמשיחיים רבים מתמודדים איתה. ככל שיותר זמן הם בקהילה, אמונתם מתדלדלת יותר ויותר ואף מתה. אך ההפך אמור לקרות. אחרי הכל, ככל שאנו הולכים יותר ויותר עם ישוע, יותר נלמד ממנו ומאהבתו כלפינו. כיצד, אז, נוכל לשמור על להבת האמונה לא רק דלוקה אלא שתיזהר יותר ויותר, כפי שאמור להיות?

שיעור מספר 3*

12 - 18 בינואר

עמו של ה' בערים

שבת אחר הצהריים

קראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור שבת השבועי: **התגלות ב', 8-11; ג', 7-11; ב', 12-17; יד', 12; ב', 18-29; ג', 14-22; ישעיה סא', 10.**

פסוק לשינון: **"מִי שֶׁאֵזֶן לוֹ, יִשְׁמַע נָא מֵהַ שְׁהִיחָה אוֹמֶרֶת לְקָהֳלוֹ."**
(התגלות ג', 22).

מפטמוס, ישוע שלח דרך יוחנן מכתב עם שבעה מסרים לעמו. למרות שהמסרים הללו במקור היו בנוגע לקהילות באסיה בזמנו של יוחנן, הם גם נמענו לכל המשיחיים לאורך ההיסטוריה כולה.

השוואה בין המסרים הללו מראה שכולם בנויים אחר אותו מבנה משושה. כל אחד מהמסרים פותח עם פנייה מישוע לכל קהילה ספציפית לפי שם. החלק השני מתחיל עם הביטוי: **"אֵת אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אוֹמֵר ה'..."** ובו ישוע מציג את עצמו לכל קהילה בהזכרת תכונה המתארת אותו בפרק א'. תכונות אלו מותאמות לצרכים המסויימים של כל קהילה. כך ישוע מצביע על יכולתו לעמוד במאבקים ובמצבים השונים שלהן. לאחר מכן, ישוע מברך את הקהילה ואחרי כן היא מייפץ לה כיצד לצאת ממצבה הקשה. לבסוף, כל מסר מסתכם עם פניה לשמוע לקול הרוח ומלווה עם הבטחת ניצחון.

כאשר ננתח את המסרים, נראה שישוע יכל לספק את צרכי כל קהילה, יהיה המצב אשר יהיה. לכן, אין ספק שהוא יכול לענות לצרכינו כיום, גם כן.

*למדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-19 בינואר.

המסר של ישוע לזמירנה ופילדלפיה

המסר השני והשישי של ישוע במקור נמען לקהילות בזמירנה ופילדלפיה. שתי הקהילות הללו לא קיבלו נזיפה מישוע.

זמירנה הייתה עיר יפה ועשירה אך גם מרכז מוסמך לפולחן הקיסר. ההשלכות לסירוב קיום המוסמכות הזאת

יכלה להוביל לאיבוד המעמד החוקי, רדיפות, ואף מות קדושים.

קראו התגלות ב', 11-8. כיצד הדרך בה ישוע מציג את עצמו לקהילה מתקשרת למצבה של הקהילה? איזו אזהרה ישוע נותן לקהילה לגבי העתיד לבוא?

המסר לקהילה בזמירנה גם מתיישמת לקהילה בעידן הפוסט אפוסטולי, כאשר המשיחיים נרדפו באכזריות ביד האימפריה הרומית. "עשרת הימים" המוזכרים בהתגלות ב', 10 הצביעה על עשרת השנים של רדיפות שהתחילו עם דיוקלטיאנוס ב-303 לספירה והמשיכו עד 313 לספירה, כאשר קונסטנטינוס הגדול הוציא את צו מילאנו, שבו העניק חופש דת לנוצרים.

הקהילה השישית שנדונה על ידי ישוע הייתה ממוקמת בפילדלפיה ("אהבת אחים"). העיר עמדה על כביש הסחר הקיסרי שחיבר את כל החלקים המזרחיים עם החלקים המערביים של המרחץ. היא הוקמה כמרכז לקידום השפה והתרבות היוונית באיזור לידיה ופריגיה.

קראו התגלות ג', 13-7. כיצד הדרך שבה ישוע מציג את עצמו במסר מתקשר למצב של קהילה זו? מה הביטוי של ישוע "מַעַט כֶּחָ לָךְ" (התגלות ג', 8) אומר על המצב של הקהילה? איזו הבטחה ישוע מבטיח לקהילה זו?

המסר לקהילה זו קולע חל להתעוררות הגדולה של המשיחיות הפרוטסטנטית במאות ה-18 וה-19. אכן, עם האור שניתן להם, הם חפשו לשמור "אֶת דְּבָרֵי" (התגלות ג', 8). הקהילה של התקופה הזו הייתה מונעת על ידי רצון אמיתי לשאת את הבשורה לכל העולם. כתוצאה מכך, חל קידום אדיר של הבשורה שלא נחוה מאז זמן חג השבועות.

מסר המשיח לפרגמוס

פרגמוס, או פרגמון, היה מרכז של כתות פגאניות שונות, כולל הכת של אסקלפיוס, האל היווני של הרפואה, שנקרא "המושיע" והיה מיוצג על ידי נחש. אנשים היו מגיעים מכל מקום למקדש אסקלפיוס כדי להירפא. לפרגמון היה תפקיד מוביל בקידום פולחן הקיסר, שהיה, כפי שהיה גם בזמירה, חובה. לא פלא שהפסוקים אומרים שהמשיחיים בפרגמון חיו בעיר בה מתגורר השטן ושם כסאו.

קראו התגלות ב', 15-12. כיצד ישוע מציג את עצמו לקהילה הזו? מה היתה הערכתו על מצבה הרוחני?

מוקפים בפגאניות ומקדשים גדולים, המשיחיים בפרגמון היו צריכים לעמוד בפני פיתויים הן מחוץ והן מתוך הקהילה. בעוד שרבים מהם נשארו נאמנים, כמה מהם, שנקראו ניקולאים, תמכו בפשרה עם הפגאניות כדי למנוע רדיפה. הם קשורים לעוד קבוצה כופרת, הנקראת על שם בלעם, שפיתו את עם ישראל בדרכם לארץ המובטחת (במדבר לא', 16). שתי קבוצות אלו תמכו בקו פשרניל לשיטות פגאניות כדי למנוע את האי-נוחות מהרדיפה.

קראו התגלות ב', 16, 17. מה ישוע מפציר בקהילה לעשות כדי לעזור להם לשפר את מצבם הרוחני? אילו הבטחות ישוע הבטיח להם?

המסר לקהילה בפרגמון מתארת היטב את מצב הקהילה בתקופה לאחר 313 לספירה. למרות שהמשיחיות ניצחה את המאבק עם הפגאניות, רבים מבני הקהילה החלו להתפשר. בעוד שכמה נשארו איתנים ונאמנים לבשורה, המאה הרביעית והחמישית היו עדות לירידה רוחנית וכפירה, במהלכן התאבקה הקהילה עם הפיתוי להתפשר ונכשלה.

מה המשמעות לא להתכחש "לַאֲמוֹנֵי" (התגלות ב', 13; ראו גם התגלות יד', 22). מה זה אומר לנו לגבי מקור האמונה ותפקידנו הקדוש לדבוק בה, אפילו תחת איום במוות פיזי או, אולי אף מסוכן יותר, האיום של התפשרות באמונה?

מסר המשיח לתיאטירה

בהשוואה לערים אחרות, לא הייתה משמעות פוליטית או תרבותית שנוכל לדעת כיום על תיאטירה. הייתה היא עיר די ידועה למסחר. כדי לנהל עסק או שתהיה עבודה, האנשים היו צריכים להיות חלק ממארג המסחר. החברים היו צריכים להשתתף בפסטיבלי המסחר ולקחת חלק בפולחני המקדש, שלעיתים קרובות כללו פעילויות בלתי מוסריות. אנשים שלא הסכימו חוו הדרה חברתית וסנקציות כלכליות. המשיחיים בעיר הזו היו צריכים לבחור בין פשרה לבין להישאר נאמנים לבשורה.

קראו התגלות ב', 29-18. כיצד ישוע מציג את עצמו לאנשים אלו (ראו גם דניאל י', 6)?
על אילו תכונות ישוע שיבח את הקהילה, ואיזה נושא הטריד אותו?

כמו הקהילה בפרגמון, האיום לקהילה בתיאטירה היה פשרה עם סביבה פגאנית. השם "איזבל" מתכוון לאשתו של מלך אחאב, שהובילה את ישראל לכפירה (מלכים א' טז', 33-31). ישוע מתאר אותה בתור זונה רוחנית. כל מי שתמכו בתורתה נאפו רוחנית איתה.

המצב המתואר בקהילת תיאטירה חל על כלל מצב הקהילה בתקופת הביניים. הסכנה לקהילה לא הגיעה מבחוץ אלא מאלו שתענו שקיבלו את סמכותם מאלוהים. במשך עידן זה, המסורת החליפה את הכתובים, כהונה אנושית וכלי פולחן קדושים החליפו את כהונת המשיח, ומעשים נחשבו לאמצעי ישועה. אלו שלא תמכו בהשפעות השחיתות חוו רדיפות ואף מוות. לאורך מאות ארוכות (ראו דניאל ז', 25) הבשורה אבדה.

חישובו על המילים של התגלות ב', 25: "בְּרֵם הַחֲזִיקוּ בָמָה שֵׁישׁ לָכֶם עַד אֲשֶׁר אָבּוֹא." מה משמעות מילים אלו בשבילינו, כחברה ובאופן אינדיבידואלי? מה יש לנו מישוע שעלינו להחזיק?

מסר המשיח לסרדים

לסרדים הייתה היסטוריה מפוארת, אך בתקופה הרומית העיר איבדה את יוקרתה. בעוד שהעיר עדיין נהנתה מעושר, יוקרתה הייתה משורשת בעברה ההיסטורי ולא במציאותה הנוכחית. העיר נבנתה על ראש גבעה תלולה, ולכן לא הייתה נגישה. תושביה הרגישו כה בטוחים שחומותיה נשמרו באופן רשלני.

קראו התגלות ג', 1-6 יחד עם מתי כד', 44-42 והראשונה לתסלוניקים ה', 1-8. אילו שלושה דברים ישוע הציע למשיחיים בסרדים לעשות כדי לרפא את מצבם הרוחני? כיצד אזהרתו לעמידה על המשמר תואמת לרקע ההיסטורי של העיר?

ישוע מכיר שכמה משיחיים בקהילת סרדים נאמנים, אך רובם מתים מבחינה רוחנית. הקהילה לא מורשעת בחטא גלוי או כפירה כלשהי (כמו שהקהילות בפרגמון ותיאטירה), אך בתרדמה רוחנית.

המסר לקהילה בסרדים תואם היטב למצב הרוחני של הפרוטסטנטים בתקופה הפוסט-רפורמית, ככל שהקהילה התדרדרה בהדרגה לפורמליזם חסר חיים ומצב של שאננות רוחנית. תחת ההשפעה הגואה של רציונליזם וחילוניות, המוקד של החסד המושיע של הבשורה וההתחייבות למשיח דעכו ופינו מקום לרציונליזם ולקטעונים פילוסופיים יבשים. הקהילה בתקופה זו, למרות שנדמה היה שהייתה חיה, הייתה למעשה מתה מבחינה רוחנית.

המכתב גם מתקשר לכל דור של משיחיים. ישנם משיחיים שתמיד מדברים בביטויים מרהיבים על עברם הנאמן למשיח. למרבה הצער, לאותם משיחיים אין הרבה מה לשתף לגבי החוויה הנוכחית עם המשיח. דתם הייתה נומינלית, ודת אמיתית של הלב הייתה חסרה וכמו כן גם התחייבות אמיתית לבשורה.

בשומרנו תמיד מולנו את אמת הישועה דרך אמונה במשיח בלבד, באילו דרכים נוכל להגיד שמעשינו לא היו "מושלמים" בעיניי אלוהים? מה זה אומר וכיצד נוכל לעשות את מעשינו "מושלמים" לפניו? ראו מתי ה', 44-48.

המאמינים בלאודיקאה

מיקומה של הקהילה האחרונה אליה ישוע פונה הייתה בלאודיקאה, עיר עשירה השוכנת על סיפה של דרך מסחר עיקרית. עיר זו הייתה מפורסמת בשל תעשיית ייצור צמר, בנקים (בהם אוכסנו כמויות עצומות של זהב), ובית ספר לרפואה שהפיק תרופה בשם קילורית לעיניים. השגשוג מילא את תושביה בתחושת עצמאות. סביבות 60 לספירה, כאשר רעידת אדמה הרסה את העיר, תושביה סירבו לקבל את עזרתה של רומא, בטענה שהיה להם את כל מה שצריך כדי לעשות את העבודה. מאז שחסר לעיר מים, מים הגיעו דרך מוביל מים שהגיע ממעינות חמים בהייראפוליס. מכיוון שהייראפוליס הייתה רחוקה, המים הגיעו במצב פושר ללאודיקאה.

קראו התגלות ג', 17-14 יחד עם הושע יב', 8. מהם ההקווים המקבילים בין המאפיינים ההיסטוריים ובין דברי השבח של ישוע לקהילה זו. כיצד הרוח העצמאית של העיר חדרה גם לחייהם של בני הקהילה הלאודיקאית?

ישוע לא נזף במשיחיים בלאודיקאה בשל חטא רציני, או כפירה. בעייתם הייתה שאננות שהובילה לתרדמה רוחנית. בדומה למים שהגיעו לעיר, לא היה בהם קור מרענן או חום גבוה אלא היו פושרים. הם טענו שהם עשירים וללא צרכים; אך הם היו עניים, עירומים, ועיוורים למצבם הרוחני.

הקהילה בלאודיקאה מייצגת היטב את המצב הרוחני של הקהילה בסוף ההיסטוריה העולמית. רואים זאת בקשר החזק עם התגלות טז', 15, בהקשר להכנה למשבר הסופי שמראה שהקהילה בלאודיקאה הייתה אמורה להיות מודל לקהילת קץ הימים. הקהילה האחרונה תתקיים בזמנים של התקוממות פוליטית, דתית, וחילונית ותצטרך להתמודד עם אתגרים שדורות קודמים לא חוו. ובכל זאת, הקהילה הזו הינה עצמאית ונאבקת עם האותנטיות שלה. האזהרה של המשיח אליה בעלת השפעה רבה יותר לכל מי שלו חלק בקהילתו בקץ הימים.

ישוע מבטיח ללאודיקאנים שהוא אוהב אותם ושהוא לא יוותר עליהם (התגלות ג', 19). הוא מסכם את ערעורו בתיאור עצמו כמאהב בשיר השירים ב', 6-2, עומד על הדלת ודופק ומפציר להיכנס (התגלות ג', 20). כל אשר יפתח את דלתו ויכניס אותו מובטחת לו סעודה אינטימית איתו. אל לנו לפספס קריאה זו.

קראו את התגלות ג', 22-18. איזו עצה נתן ישוע ללאודיקאנים? מה זהב, בגד לבן, וקלורית לעין מסמלים (ראה ראשונה לכיפא א', 7; ישעיה סא', 10; אל האפסים א', 17, 18)? מה כל זה אומר לנו, כאדוונטיסטים שומרי שבת שרואים את עצמנו כקהילה הלאודיקאנית?

נקודות למחשבה

קראו את אלן ג'יי. ווייט, פרק "התגלות" עמ' 373-365, בספר מעשי השליחים.

שבעת המסרים לקהילות מראות דרדר רוחני בשבעת הקהילות. הקהילה באפסוס הייתה עדיין נאמנה, למרות שאיבדה את אהבתה הראשונה. הקהילות בזמירנה, פרגמון, ופילדלפיה היו נאמנות; רק מספר קטן של חברי קהילה סטו מן הדרך ולא היו נאמנים. תיאטירה הייתה קהילה המחולקת לשני שלבים בנאמנותה למשיח. הקהילה בסרדיס הייתה במצב רציני מאוד-הרוב בקהילה זו לא היו בהרמוניה עם הבשורה, בעוד שהשארית ייצגה את הנאמנים המעטים. הקהילה בלאודיקאה הייתה במצב כזה שלא היה דבר טוב שיכול היה להאמר עליה.

בסיכום כל מסר, ישוע מבטיח הבטחות לאלו אשר יקבלו את עצתו. אך ניתן לראות שלאורך ההידרדרות הרוחנית הניכרת בקהילות, יש גדילה פרופורציונלית להבטחות שניתנות. תחילה עם אפסוס, שקיבלה רק הבטחה אחת, ככל שהקהילות הבאות ממשיכות להדרדר במגמה רוחנית כלפי מטה, כל אחת מהן מקבלת יותר הבטחות מהקהילה הקודמת לה. לבסוף, הקהילה בלאודיקאה, בעוד שהיא מקבלת רק הבטחה אחת, היא מקבלת את ההבטחה הגדולה מכל: לשבת על כס ישוע (התגלות ג', 21).

שאלות לדיון

1. כיצד הגדילה הזו בהבטחות, יחד עם ההידרדרות הרוחנית של הקהילות, משקפת את האמרה שכאשר החטא התרבה, החסד שפע עוד יותר (אל הרומים ה', 20)? חשבו על כך באור הפיסקה הבאה: "הקהילה, חלשה ולוקה בחסר אשר תהיה, הינה האובייקט היחיד עלי אדמות לו המשיח מעניק כבוד עליון. הוא מביט בה באופן מתמיד, ומחזק אותה עם רוח הקודש." (Ellen G. White, Selected Messages, book 2, p. 396).
2. לעיתים קרובות המשיחיים אומרים שקשה להיות מאמין בערים תעשייתיות, מסחריות, וגדולות. מה ניתן ללמוד מהעובדה שבערים משגשגות באסיה היו מאמינים שנשארו נאמנים לבשורה ואיתנים באמצע כל הלחץ של הסביבה הפגאנית? חישבו על ים הללו באסיה לאור תפילתו של ישוע ביוחנן יז', 15-19. כיצד הרעיון של להיות בעולם אך לא מהעולם יכול להתיישם בקרב המאמינים כיום, במיוחד אלו שחיים בערים גדולות?
3. כיצד נוכל, כאדוונטיסטים, לשמור טוב יותר על דברים שניתנו לנו במסר ללאודיקאנים?

שיעור מספר 4*

19 - 25 בינואר

המלכתו של השה

שבת אחר הצהריים

קראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור שבת השבועי: **התגלות ד'**; **יחזקאל א'**, 5-14; **התגלות ה'**; **אל האפסים א'**, 20-23; **אל העברים י'**, 12; **מעש"ה ב'**, 32-36.

פסוק לשינון: **"הַמִּנְצָח, אֲנִי אֶתֵּן לוֹ לְשִׁבְתִּי אֲתִי עַל כִּסְאִי כְּמוֹ שָׁגַם אֲנִי נִצְחָתִי וַיִּשְׁבְּתִי עִם אֲבִי עַל כִּסְאוֹ."** **התגלות ג'**, 21

החזון הקודם הציג את מסריו של המשיח לעמו על הארץ. עכשיו החזון עובר מהארץ לשמיים ומתמקד ב"אֲשֶׁר צָרִיךְ לְהִיטֵר אַחֲרֵי כֵן" (התגלות ד', 1) - העתיד.

החזון של פרקים ד'-ה' מספק סקר פנורמי על העימות הגדול. כשלעצמם, כמו בהתגלות יב', האירוע בפרקים ד'-ה' מתאר באופן סימלי את ההיסטוריה של תכנית הישועה, תחילה עם שירות המשיח בארץ. אך לפני שהעתיד מתגלה בפנינו, ניתנת לנו הצצה של חנוכת המשיח לשירותו בשמיים לאחר הצלב. בדרך זו, פרקים ד'-ה' מספקים לנו את נקודת המבט השמיימית על משמעות אירועי העתיד שכתובים בשאר הספר.

ניתן גם להתרשם שבעוד שהמסרים לשבעת הקהילות נכתבו בשפה כביכול ישירה, מעתה ואילך הספר משתמש בשפה סמלית שלא תמיד קל לפרש. שפה זו נלקחת מהיסטורית עם ה', כפי שתועד בתנ"ך. פירוש נכון של התגלות צורך הבנה נכונה של השפה הסמלית לאור התנ"ך.

*למדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-26 בינואר.

הכס השמימי

החל מהתגלות ד', 1, ישוע מזמין את יוחנן לבוא לשמיים כדי להראות לו את הסקר הפנורמי של ההיסטוריה החל מזמנו ועד לביאת המשיח.

קראו התגלות ד', 1-8, יחד עם יחזקאל א', 26-28. לאור התגלות ה', 11-14, מה נוכל ללמוד על תפארת הכס השמימי?

השליח הסתכל דרך הדלת הפתוחה למקדש השמימי ולכס אלוהים. הכס מסמל את שלטון ה' ואת הסמכות המושלת על הבריאה, בעוד שהקשת סביב הכס מסמלת את נאמנות ה' לעמו. אך, השטן, יריבו הגזלן, העמיד בסימן שאלה את סמכותו של ה'. הסוגייה המרכזית בעימות הגדול בין אלוהים לשטן היא מי הוא זה הראוי למשול. מטרת ההתכנסות השמימית היתה להחליט ולקבוע אחת ולתמיד את סוגיית זכותו של ה' למשול בכל היקום.

קראו התגלות ד', 11-8 והתגלות ה', 14-9. מה תוכלו ללמוד בפסוקים אלו לגבי סגידה אמיתית? מדוע אדוני ה' ראוי לסגידה בפרק ד', ומדוע השה ראוי לסגידה זו בהתגלות ה', 9-14?

התגלות ד' מתארת לנו באופן כללי את הכס במקדש השמימי ואת הפולחן החוזר ונשנה שם. בזמן שהסגידה בפרק ד' מהללת את כוחו היוצר של ה', פרק ה' משבח את הגאולה שהשה סיפק. זה מראה לנו שהסגידה האמיתית גוללת ומשבחת את מעשי ה' האדירים של בריאה וגאולה. לאל, שברא את העולם בבראשית, יש את הכוח ואת היכולת גם לשקמו למצב המקורי ולהפוך אותו לבית הנצחי של עמו, את כל מה שהוא הבטיח לעשות.

חישבו על מה הבשורה מלמדת: הוא שברא, לא רק אותנו ואת עולמנו אלא את היקום כולו, היה גם "הַשָּׁה שֶׁנִּזְבַּח" (התגלות ה', 12) עבורנו. איזו תקווה מדהימה זה מציג בעולמינו הרווי בכאב ומהומות?

הכנס השמימי

התיאור של הזקנים בהתגלות ד', 4 מראה שהם לא היו מלאכים. התואר "זקנים" בכתובים תמיד התקשר לבני אדם. בניגוד למלאכים, שתמיד עמדו בנוכחות ה', זקנים אלו יושבים על כסאות. הבגדים הלבנים שהם לובשים הם הבגדים של עם ה' הנאמן (התגלות ג', 4, 5). עטרות הניצחון (stephanoi ביוונית) שבראשם שמורות באופן בלעדי לקדושים המנצחים (יעקב א', 12). כל זה מראה שה-24 הזקנים הם קדושים מהוללים. המספר 24 סימלי הוא: הוא כולל שתי סידרות של 12, 12 בתנ"ך מסמל את עם ה'. ה-24 זקנים יכול לסמל את עם ה' בשלמותו, מזמני התנ"ך והברית החדשה. המספר 24 גם משקף את הנשיאים של 24 החלוקות של כהנים שעשו תורים בשירות המקדש הארצי (דברי הימים א' כד', 1-19).

העובדה ש-24 הזקנים לא הוזכרו לפני כן בכתובים רומזים שהם קבוצה חדשה בהתכנסות השמימית. ייתכן והם הובאו לשם זמן קצר לפני שהאירוע התקיים. הם ככל הנראה אלו שקמו לתחייה במות ישוע (מתי כז', 51-53). לפי אל האפסים ד', 8, כאשר ישוע נישא לשמים, הוא לקח עמו המון רב של קדושים שהקים לתחייה. 24 הזקנים נישאו עם ישוע לשמיים כנציגי האנושות, לתת עדות ללגיטימיות של מעשי ה' במימוש תוכנית הישועה. בהתגלות ד', הם לוו להיכל הכס השמימי, יחד עם שאר באי הכינוס, לברך את ישוע אחרי מותו המנצח על הצלב וכדי להעיד על רוממותו לתפקידו השמימי.

התגלות ד', 6-8 גם מזכיר את ארבעת החיות. השוו את תיאורם עם ארבעת החיות ביחזקאל א', 14-5 ויחזקאל י', 22-20 והשרפים בישעיה ו', 2, 3.

ארבעת החיות הם המלאכים המרוממים שמשרתים את ה' כסוכנים שלו והשומרים על כסו (תהילים צט', 1). כנפיהם מצביעים באופן סמלי למהירות ביצוע הוראות ה', ועיניהם מצביעים על חכמתם. מראם כאריה, עגל, אדם ונשר יכול להתפרש כמייצגים את כל סדר הבריאה. עם נוכחותם, בריאתו הכללית של אלוהים מיוצגת בחדר הכס.

הספר החתום

קראו את התגלות ה', 1. לאור ישעיה כט', 11, 12, מה המשמעות של החתמת הספר?

הטקסט היווני מצביע שהספר היה מעל הכס ליד ימינו של האב. הוא המתין לאחד שהיה ראוי לקחת אותו ולשבת על הכס. במילות אלן ווייט, הספר החתום כולל "את היסטורית השגחת ה", ההיסטוריה הנבואית של הגויים והקהילה. בו נכללו מבעים אלוהיים, סמכותו, מצוותיו, תורתו, וכל הכנס הסמלי של אל עליון, וכל ההיסטוריה של כל הממלכות על כל הגויים. הספר כלל את ההשפעה של כל גוי, לשון, ועם, מתחילת היסטורית כדור הארץ ועד סופה." (Ellen G. White, Manuscript Releases, vol. 9, p. 7).

בקיצור, הספר החתום כולל את תעלומת ה' בנוגע לתכניותיו לפתור את בעיית החטא ולהושיע את בני האדם החוטאים. המימוש המלא של התעלומה הזו תופק בביאה השניה של המשיח (ראו התגלות י', 7).

קראו התגלות ה', 7-2. מדוע המשיח היחיד בכל היקום שראוי לקחת את הספר ולפתוח אותו?

המשבר בחדר הכס מקושר למרד השטן. כדור הארץ, למרות שנברא על ידי אלוהים, היה תחת השלטון של הגוזל, השטן. בכי יוחנן מבטא את דמעות עמו של ה' מאז אדם למען הישועה משעבוד החטא. הספר החתום כלל את תכנית פתרון ה' לבעיית החטא. אין ספק שבכוחו האינסופי, אלוהים בעצמו יכול היה לממש תכנית זו. אך, גאולת הגזע האנושי החוטא דרשה משהו מיוחד, וזה היה ישוע, ש"ניצח" ובכך היה ראוי לפתוח את הספר, לקחת את הריבונות על הארץ, ולהפוך למתווך שלנו בבית המקדש השמימי.

כיצד נוכל ללמוד לשים את ישוע בראש ובראשונה בחיינו המשיחיים?

המלכתו של השה

קראו התגלות ה', 14-8 יחד עם אל האפסים א', 23-20 ואל העברים י', 12 מה פסוקים אלו אומרים לנו שאמור לתת לנו תקווה גדולה ונחמה בעולם שכשלעצמו, מציע לנו אך מעט משתי תכונות אלו?

בינתיים המשיח, השה, התקרב לכס, ולקח את הספר. כל הסמכות והריבונות הונקה לו עם מעשה זה (ראו אל האפסים א', 22-20). באותו הרגע, כל היקום הכיר בשלטון הלגיטימי של המשיח על הארץ. מה שאבד עם אדם נרכש מחדש עם המשיח. עם נטילתו של הספר על ידי המשיח, גורל כל האנושות ניתן בידיו. ארבעת החיות ו-24 הזקנים נופלים על פניהם מולו ומהללים, כפי שעשו בהתגלות ה', 9: "רְאוּ אֵת הַקֶּחֶת אֶת הַסֵּפֶר וְלִפְתָּהּ אֶת חוֹתְמוֹ, כִּי אֵתָהּ נִשְׁחַטְתָּ". בזאת, המלאכים הנשגבים ונציגי האנושות הנגאלת מאשרים את קרבן המשיח עבור האנושות. עם דמו, הוא שילם את הפדות עבור בני אדם חוטאים ומציע להם את כל תקוות הגאולה ואת ההבטחה של עתיד שבקושי נוכל לתאר.

ארבעת החיות והזקנים כעת מצורפים לאינספור מלאכים שסובבים את הכס ומהללים את המלך החדש: "רְאוּ אֵת הַשָּׁה שֶׁנִּזְבַּח לְקַבֵּל גְּבוּרָה, עֲשֶׂה וְחֻקָּה וְלֵךְ וּיְקָר וְכָבוֹד וּבְרָכָה" (התגלות ה', 12).

ברגע זה הבריאה כולה, בשמיים ובארץ מצטרפים בהלל ממלכתי לאלוהים האב ולמשיח: "לְיוֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶּא וְלַשָּׁה הַבְּרָכָה וְהַיְקָר וְהַכְּבוֹד וְהַעֲזָרָה לְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים" (התגלות ה', 13). ההלל נפגש עם תגובת "אמן" מארבעת החיות והשתחוות 24 הזקנים, ובכך מסתיימת לה החגיגה השמימית הסוערת בהיכל השמימי.

פיסיקאים סוברים שיום יבוא והיקום יושמד, יקרוס פנימה, או פשוט יקרע. איזה ניגוד למה שדבר אלוהים מציג לגבי העתיד. כיצד נוכל, אפילו עכשיו, לשמוח על העתיד המצפה לנו?

משמעות חג השבועות

התגלות ה' מתאר את אחד האירועים המכריעים בהיסטוריית תכנית הישועה: חנוכת המשיח לשירותו לאחר מותו המכפר על מזבח הצלב כמלך וכהן גדול במקדש השמימי. בלקחו את מקומו על כס המלוכה השמימי לימינו של האב (אל העברים יב', 2; ראו גם התגלות ג', 21), המשיח מסוגל להוציא לפועל וממש בצורה אולטימטיבית את תכנית הישועה. הוא המתווך שלנו במקדש השמימי, ודרכו יש לבני אדם חוטאים גישה חופשית לאלוהים כדי למצוא מחילה לחטאיהם.

קראו מעשי השליחים ב', 32-36 יחד עם יוחנן ז', 39. מה הייתה החשיבות של התרוממות המשיח בשמיים בהקשר לביאת רוח הקודש? מדוע הרוח לא יכלה לצלוח על התלמידים לפני שישוע לבש הדר?

צליחת רוח הקודש על התלמידים באה בעקבות התרוממות המשיח במקדש השמימי. התגלות ה', 6 מזכיר את שבעת הרוחות "הַשְּׁלֹחוֹת אֶל כָּל הָאֶרֶץ." שבעת הרוחות מסמלות את מלוא הפעילות של רוח הקודש בעולם. בעוד שקודם לכן רוח הקודש נכח באופן קבוע לפני הכס (ראו התגלות א', 4, ד', 5), בהמלכת המשיח, הוא נשלח ארצה. שליחת רוח הקודש מקושרת להמלכתו של המשיח לשירותו לאחר הצלב.

משמעות הדבר היא שישוע הופיע לפני האב ושקורבנו עבור האנושות התקבל. "עלייתו של המשיח השמימה הייתה האות שציינה כי חסידיו יקבלו את הברכה שהובטחה להם.... כאשר נכנס המשיח בשערי שמיים אפפוהו מלאכי השמיים, הושיבוהו על כס מלכות סגדו לו. בתום הטקס צלחה רוח הקודש על התלמידים במלואה, והמשיח רומם ונאדר בכבוד, לא פחות מן הכבוד שבו שרה עם האב בשמיים מקדמת דנה. שפיכת רוח הקודש בחג השבועות הייתה מסר מן השמיים, אשר הודיע כי חניכתו של הגואל הושלמה. בהתאם להבטחתו שלח המושיע את רוח קודשו אל חסידיו, כאות לכך שקיבל כל סמכות בשמיים ובארץ מתוקף תפקידו ככהן, כמלך וכמשיח ה', המושל על חסידיו." - אלן וויט, מעשה השליחים, עמ' 27.

קראו אל העברים ד', 16 וח', 1. איזו תקווה ועידוד מוצאים אתם בעובדה שהמשיח יושב על הכס השמימי כמלכנו וכהננו? איזה רושם זה עושה כאשר אתם מתמודדים עם סיטואציות יומיומיות בחייכם, וכן בחוסר הוודאות לגבי העתיד?

נקודות למחשבה

קראו אלן וויט, חמדת הדורות פרק פז "אני עולה אל אבי ואל אביכם" עמ' 671-676;
מעשי השליחים פרק לג "מתנת רוח הקודש", עמ' 33-39.

מסר התגלות ד'-ה' חשוב במיוחד לעם ה' החיים בסמוך לסוף היסטוריית העולם. צליחת רוח הקודש בחג השבועות סימנה את תחילת הכרזת הבשורה; המסר המרכזי היה על ישוע, שרומם למלך וכהן בכס השמימי. זו הייתה לב ליבה של האמונה המשיחית הקדומה (אל העברים ח', 1) ואבן הפינה לבישור שלה (מעשי השליחים ב', 32-36; ה', 30, 31). האמת הזו הייתה המוטיבציה שלהם ומקור אמונתם ועידודם מול רדיפות ומצבי חיים קשים (מעשי השליחים ז', 55, 56; אל הרומים ח', 34). כתוצאה מכך, אנשים הגיבו להטפתם. מהפעם הזו ואילך, ועל ידי נוכחות ישוע בשירות רוח הקודש, מלכות ה' נגלתה וממשיכה להגלות.

אל לנו לשכוח שרק הבשורות הטובות של הישועה במשיח יכולה להגיע ולשנות את לב האדם ולהוביל אנשים להגיב לקריאה של בשורת העולם לראות את ה', לתת לו כבוד ולהשתחוות לו (התגלות יד', 7). תקוותנו היחידה במושיענו, מלכנו וכהננו במקדש השמימי. הוא עם עמו, והוא תמיד איתם עד הקץ (מתי כח', 20) ועתידם בידו. לכן, אל נא נשכח ששמירת מהות הבשורה תביא להצלחה מלאה בהטפת המסר האחרון לאנושות האבודה והסובלת. שום דבר אחר שנאמר חשוב מקרבן המשיח ומה שהוא מלמד אותנו לגבי אלוהים.

שאלות לדיון

1. יום יבוא וכולנו נשכון בשמיים מהללים וסוגדים ומודים לאדון עולם על טובתנו, עוזו, ובמיוחד חסדו. באילו דרכים אנו יכולים, אפילו עדיין על פני האדמה להתכונן ליום הגדול הזה? זאת אומרת, כיצד נוכל להודות לאלוהים ולהיות לאסירי תודה, להלל ולשבח אותו כעת על כל מה שעשה ויעשה?
2. קראו התגלות ד', 11 וה', 9. אילו שני תפקידים אנו רואים את ישוע ממלא אפוא, וכיצד שני תפקידים אלו מרכזיים לא רק לתכנית הישועה אלא למדוע האדון כה ראו לשיבחנו? כיצד השבת, ומה שהיא מלמדת, ביטוי לשתי האמיתות המדהימות הללו לגבי אלוהינו?

שיעור מספר 5*
26 בינואר - 1 בפברואר

שבעת החותמות

שבת אחר הצהריים

קראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור שבת השבועי: **התגלות ו', 14-1**; **ויקרא כו', 21-26**; **יחזקאל ד', 16**; **דברים לב', 43**; **שנייה לתסלוניקים א', 7-10**.

פסוק לשינון: **"רְאוּ אֶת־הַקָּהָל אֲתָהּ לְקַחֵת אֶת־הַסֵּפֶר וְלִפְתּוֹחַ אֶת־חוֹתְמֵי, כִּי אַתָּה נִשְׁחַטָּת וּבְדַמְךָ קִנִּיתָ לְאֱלֹהִים מִבְּנֵי כָל־שִׁבְטֵי וְלָשׁוֹן, מִכָּל־עַם וְאַמָּה; וְעָשִׂיתָ אוֹתָם מַמְלַכֶּת כְּהִנָּם לְאֱלֹהֵינוּ, וְיִמְלְכוּ עַל־הָאָרֶץ."** (התגלות ה', 9, 10).

התגלות ו' ממשיך את הסצנה בהתגלות ד'-ה', שמתארת את המשיח, אשר בלקחו את הספר החתום, רכש מחדש את מה שאבד בחטאו של האדם הראשון. כעת הוא מוכן לפתוח את החותמות שעל הספר ולבצע את תכנית הישועה במלואה. חג השבועות סימן את תחילת הפצת הבשורה, דרכה המשיח מרחיב את ממלכתו. כך, שבירת החותמות מתייחסת להטפת הבשורה, שהתחילה בחג השבועות, וההשלכות של דחייתה. פתיחת החותם השביעי והאחרון מביא אותנו לסוף ההיסטוריה של העולם הזה.

התגלות ג', 21 מעניק לנו את המפתח למשמעות שבעת החותמות: **"וְהָיָה אֲנִי אֲתֵן לּוֹ לְשִׁבְתָּ אֶת־יְהוָה עַל־כִּסְאוֹ כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אֲנִי נִצַּחְתִּי וְיִשְׁבְּתִי עִם אֲבִי עַל־כִּסְאוֹ."** פרקים ד'-ה' מספרים לנו על ניצחון המשיח והתרוממותו לכס האב, ובפרק ז' מסופר לנו על המנצחים בפני כס המשיח. וכך, פרק ו' מתעסק עם עם ה' בתהליך הניצחון כדי שהם יוכלו להשתתף בכס ישוע.

*למדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-2 בפברואר.

פתיחת החותם הראשון

קראו את התגלות ו', 8-1 יחד עם ויקרא כו', 26-21 ומתי כד', 14-1. שימו לב למילות המפתח המשותפות לכל הפסוקים הללו. מה הינכם לומדים לגבי המשמעות של ארבעת החותמות הראשונות על בסיס ההקבלות האלה?

את אירועי שבעת החותמות חשוב להבין בהקשר של קללות התנ"ך, המצוינות כחרב, רעב, מגפות, וחיות פרא (ויקרא כו', 26-21). יחזקאל קורא להם "אֲרֻבַּעַת שְׁפָטִי [ה'] הָרָעִים" (יחזקאל יד', 21). אלו היו המשפטים המשמעותיים שדרכם ה', שביקש לעורר את עמו לגבי מצבם הרוחני, יסר אותם כאשר הם לא היו נאמנים לברית. בדרך זהה, ארבעת הפרשים הם הדרך שאלוהים משתמש כדי לשמור על ערנות עמו בעוד הם מחכים לחזרת ישוע.

ישנם גם מקבילות קרובות בין ארבעת החותמות הראשונות ומתי כד', 14-4, אפוא ישוע מסביר מה יקרה בעולם. ארבעת הפרשים הם האמצעים דרכם אלוהים שומר על עמו בדרך הטובה בהזכירם שהעולם הזה, כפי שהוא קיים כעת, אינו ביתם. למרות שהתגלות ו', 2, 1 הינם פסוקים בעלי משמעות סימלית הם מדברים על כיבוש. פסוקים אלו מזכירים לנו את התגלות יט', 16-11, שמתארים את המשיח רוכב על סוס לבן ומנהיג את צבא השמיים לקרב האחרון של היסטוריית כדור הארץ. כסמל לטהרה, הצבע הלבן לעיתים מתקשר למשיח וחסידיו. הרוכב על הסוס מחזיק בקשת וניתן לו כתר, שמעלה את דמות ה' בתנ"ך רוכב על סוס עם קשת בידו בעוד שהוא כובש את אויבי עמו (חבקוק ג', 13-8; תהילים מה', 5, 6). המילה היוונית לכתר המעטר את ראשו של הרוכב היא stephanos, משמעותה עטרת ניצחון (התגלות ב', 10, ג', 11). הרוכב הזה כובש ומתקדם לכבוש.

הסצנה של החותם הראשון מתארת את הפצת הבשורה, שהתחילה בגבורה בחג השבועות, ודרכה המשיח התחיל להרחיב את ממלכתו. היו שם, ועדיין ישנם, הרבה שטחים לנצח והרבה אומות שיגיעו להיות חסידי ישוע, עד הכיבוש האחרון שיתמלא כאשר המשיח יחזור בהדר.

מבחינה נבואית, הסצנה של החותם הראשון מתאים למסר של הקהילה באפסוס; הוא מתאר את התקופה של השליחים כאשר הבשורה הופצה במהירות ברחבי העולם (אל הקולוסים א', 23).

מדוע עלינו תמיד לזכור, שאמונתנו במשיח, מעמידה את כל אחד מאתנו בצד המנצח, ללא קשר לנסיבות מיידיות שלנו?

החותם השני והשלישי

קראו התגלות ו', 3, 4. על סמך התיאור של הסוס האדום ורוכבהו, על מה מדובר כאן בהקשר לבשורה?

הצבע האדום הוא צבע דם. לרוכב חרב גדולה ומותר לו להסיר את השלום מהארץ, מה שסולל את הדרך עבור אנשים להרוג אחד את השני. החותם השני מתאר את ההשלכות של דחיית הבשורה. בעוד שהמשיח נלחם מלחמה רוחנית דרך בישור הבשורה, כוחות הרשע מתנגדים בחריפות. באופן בלתי נמנע, רדיפות עוקבת. הפרש על הסוס לא הורג. במקום זאת, הוא מסיר את השלום מהארץ, ובאופן בלתי נמנע, כתוצאה מכך, רדיפות עוקבת (ראו מתי י', 34).

קראו התגלות ו', 5, 6 יחד עם ויקרא כו', 26 ויחזקאל ד', 16. על סמך התיאור של הסוס השחור ורוכבהו, לאיזו מציאות הקשורה לבישור הבשורה מתכוונים כאן?

הפרש על הסוס השחור מחזיק במאזניים לשקילת אוכל. נעשית הכרזה: "לִיטֹר חֲטִיִּים בְּדִינָר וּשְׁלוֹשָׁה לִיטֹרִים שְׁעוּרִים בְּדִינָר" (התגלות ו', 6). במקום הזה בעולם, חיטה, שמן ויין היו מצרכים בסיסיים של החיים (דברים יא', 14). אכילת לחם ושקילת את החיטה ציינה מחסור גדול או רעב (ויקרא כו', 26). בימי יוחנן, דינר אחד היה השכר היומי (מתי כ', 2). בנסיבות רגילות, שכר יומי אפשר לקנות את כל המצרכים למשפחה לאותו יום. אך, רעב יכל לנפח מאוד את המחיר הרגיל. בסצנה של החותם השלישי, שכר יומי הספיק רק לאוכל לנפש אחת. כדי להאכיל משפחה קטנה, שכר של יום איפשר לקנות שלושה ליטרים של שעורה, אוכל זול יותר של עניים.

הסצנה של החותם השלישי מצביעה להשלכה רחוקה יותר של דחיית הבשורה. אם הסוס הלבן מסמל את הכרזת הבשורה, הסוס השחור מסמן את העדרות הבשורה. החיטה בכתובים מסמלת את דבר ה' (לוקס ח', 11). תוצאת דחיית הבשורה, באופן בלתי נמנע, היא רעב לדבר ה' זהה לרעב המנובא על ידי הנביא עמוס (עמוס ח', 11-13).

סצנת החותם הרביעי

קראו התגלות ו', 7, 8. מה הסצנה המתוארת? כיצד הסצנה הזו מקושרת לסצנה הקודמת?

צבע הסוס בחותם הרביעי מתבטא במילה היוונית chloros, זהו צבע אפור כאפר של גופה שנרקבת. שם הפרש הוא מוות; בנתיים, השאול, מקום המתים, נלווה אליו. לשניהם מותר להשמיד את האנשים בחרב, רעב, מוות, וחיות פרא ברבע כדור הארץ. החותם הרביעי קוראת למגיפה ומוות. התיאור הגרפי של הסצנה מכיל את האמת שרעב רוחני לדבר ה' היא תוצאה של דחיית הבשורה כך שבאופן בלתי נמנע, מוביל למוות רוחני.

הבשורות הטובות זה שכוח המוות והשאול מוגבלים מאוד; ניתנו להם רק חלק (רבע) מהארץ. ישוע מבטיח לנו שמפתחות השאול והמוות נמצאים ברשותו (ראו התגלות א', 18).

סיקרו שוב את תוכן המסרים לקהילות באפסוס, סרדיס, פרגמון, ותיאטירה בהתגלות ב'. השוו את מצב הקהילות הללו עם הסצנות של פתיחת ארבעת החותמות הראשונות. אילו קווים מגבילים אתם רואים ביניהם?

סצנת שבעת החותמות מתארת את עתיד הקהילה. כפי שהיה המקרה עם שבעת הקהילות, החותמות מתאימות לתקופות שונות בהיסטוריה המשיחית. בתקופה האפוסטולית הבשורה הופצה בכל רחבי העולם. תקופת רדיפות באימפריה הרומית, עקבה לתקופה זו, מסוף המאה הראשונה לספירה ועד תחילת המאה הרביעית לספירה, כפי שמתואר בסצנה של החותם השני. החותם השלישי מצביע על התקופה של פשרה של המאה הרביעית והחמישית, ורעב רוחני לכתובים אפיין אותה, מה שהוביל ל"ימי הביניים". החותם הרביעי מתאר היטב את המוות הרוחני שאפיין את המשיחיות בעידן ימי הביניים.

התגלות ו', 6 אומר ש"השמן והיין" לא יושפעו מהרעב של המגיפה של החותם השלישי. שמן מסמל את רוח הקודש, והיין מסמל ישועה בישוע המשיח. מה זה אומר לנו לגבי העובדה שאפילו כאשר דבר ה' נדיר, רוח הקודש עדיין עובד ושהישועה עדיין זמינה לכל מי שיחפש אחר האמת?

פתיחת החותם החמישי

קראו התגלות ו', 9, 10. מה קורה כאן?

המילה נפש בכתובים מציינת את סך כל האדם (בראשית ב', 7). מותו של עם האלוהים הנאמן והנרדף מתואר אפוא במונחים של דם הקרבן הנשפך על בסיס המזבח של המקדש הארצי (שמות כט', 12, ויקרא ד', 7). עם ה' סבל אי-צדק ומוות על נאמנותם לבשורה, הם בוכים לה', מבקשים ממנו להתערב ולהצדיק אותם. הפסוקים הללו עוסקים באי-צדק הנעשה אפוא עלי אדמות; הם לא אומרים דבר לגבי מצב המתים.

קראו התגלות ו', 11 יחד עם דברים לב', 43 ותהילים עט', 10. מה הייתה תגובת השמיים לתפילות הקדושים שנהרגו במות קדושים?

לקדושים שמתו מות קדושים ניתנו כותנות לבנות המייצגות את הצדקת המשיח המצדיקה אותם - מתנתו לאלו שקיבלו את הצעת חסדו (התגלות ג', 5, יט', 8). לאחר מכן, נמסר להם שהם יצטרכו לנוח עד אשר אחיהם, שיעברו את אותה התנסות, יושלמו. חשוב להבחין שמשמעות הפסוק בהתגלות ו', 11 (ביוונית במקור) המילה מספר אינה מצויינת. החזון אינו מדבר על מספר הקדושים שיטבחו עד לפני שהמשיח יחזור אלא על השלמות בנוגע לאופיים. עמו של ה' מוצדקים על ידי גלימת חסד המשיח, ולא על ידי הצדקה עצמית (התגלות ז', 9, 10). הקדושים הטבוחים לא יקומו לתחייה ויוצדקו עד הביאה השנייה של המשיח ותחילת אלף השנים (התגלות כ', 4).
הסצנה של החותם החמישי מצביעה מבחינה היסטורית לתקופת ימי הביניים, במהלכה מיליוני קדושים מתו מות קדושים בשל נאמנותם, אך זה גם מזכיר לנו את חוויית סבל עם ה' במשך ההיסטוריה, מימי הבל (בראשית ד', 10) ועד הזמן שאלוהים ינקום סוף כל סוף "אֶת דָּם עֲבָדָיו" (התגלות יט', 2).

"עד מתי, אדוני?" היא הקריאה של עם ה' הסובל לאורך כל ההיסטוריה. מי אינו נאבק עם מחסור הצדק בחיים אלו? איזו נחמה תוכלו למצוא בסצנה של החותם השביעי, בידיעה שיום אחד הצדק, אכן, יתקיים?

פתיחת החותם השישי

בחותם השישי אנו רואים את עם ה' סובל אי-צדק בעולם עויין, בוכים להתערבות ה' בעבורם. הזמן הגיע שאלוהים יתערב כתשובה לתפילת עמו.

קראו התגלות ו', 12-14 יחד עם מתי כד', 29, 30 והשנייה לתסלוניקים א', 7-10. מה מתגלה פה?

הסמלים הקוסמיים של החותם השישי נובאו על ידי ישוע במתי כד', 29, 30, כאירועים הקורים בסוף "הצרה הגדולה" (התגלות ז', 14) של ימי הביניים ככרוז לביאה השנייה. השמש, ירח ו"כוכבים" (מטאורים), וכל השמיים הם במובנם המילולי כאן. שימוש המילים כמו או כפי מצביעים על אנלוגיה סימלית למעשה או אירוע ממשי - השמש השחירה כשק שער, והירח היה כדם, הכוכבים נפלו ארצה כתאנה המשליכה את פגיה, והשמיים נסוגו כמגילה נגללת. המשיחיים בעולם המערבי הכירו ברעידת אדמה של ליסבון ב-1755, היום השחור ב-19 למאי, 1780, שנחווה במזרח ניו יורק ודרום ניו אינגלנד, וגשם המטאורים המרהיב באוקיינוס האטלנטי ב-13 בנובמבר, 1833, כהתגשמות לנבואה המיוחסת לביאת המשיח. זה הוביל לסידרת התעוררויות רוחניות הידועות כ"התעוררות הגדולה השנייה".

קראו התגלות ו', 15-17 יחד עם יט', 11-21. גם קראו ישעיה ב', 19, הושע י', 8 ולוקס כג', 30. הסצנות מתארות בני אדם מכל השכבות החברתיות מבוהלים ומנסים להסתתר מהאימה של המהומה בביאתו של המשיח. הם מבקשים מהסלעים וההרים לכסות אותם כדי להסתיר אותם "מִפְנֵי הַיּוֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶּא וּמִזֶּעֶם הַשָּׁה" (התגלות ו', 16). הזמן הגיע לנטוע צדק כאשר המשיח יגיע "לְהַכְבֵּד בְּקִדּוּשׁוֹ וְלִהְיוֹת נֶעְרָץ בֵּין כָּל הַמַּאֲמִינִים" (השנייה לתסלוניקים א', 10). סופם מתואר בהתגלות יט', 17-21.

הסצנה מסתיימת עם שאלה רטורית על ידי הרשעים המוכי-אימה: "כִּי בָּא הַיּוֹם הַגָּדוֹל, יוֹם הַחֲרוֹן, וּמִי יָכוֹל לֵעֲמֹד?" (ו', 17; ראו בנוסף נחמיה א', 6, מלאכי ג', 2). התשובה לשאלה זו ניתנת בהתגלות ז', 4 - אלו שיוכלו לעמוד באותו היום יהיו עם ה' החתומים.

"וּמִי מִכָּלֶּל אֶת־יוֹם בּוֹאוֹ?" (מלאכי ג', 2). כיצד תוכלו לענות לשאלה זו, ואילו סיבות מקראיות תוכלו לתת לתשובה זו? הביאו את תשובותיכם לכיתה ביום שבת.

נקודות למחשבה

קראו “The World’s Need,” pp. 457–460, in Testimonies to Ministers and Gospel Workers.

חזון פתיחת שבעת החותמות מצביע באופן סמלי לדאגת ה' לעמו בעולם. כפי שקנט' איי. סטרנד אמר:

”בכתובים יש ביטחון שאלוהים תמיד דאג לעמו: שבהיסטוריה עצמה הוא תמיד נכח כדי לתמוך בהם, שאחרית הימים הוא יעניק להם את צדקתו וגמול נדיב-ובלתי מובן להבנה האנושית- בחיי נצח. ספר התגלות לוקח את הסוגיה הזו ומרחיב אותה יפה, וכך ספר התגלות אינו סוג של אפוקליפסה שגרתית לא תואם לתווי ספרות הכתובים בכללי; התגלות כוללת את לבו ועיקר המסר המקראי. אכן, ספר התגלות מצביע על שה-‘חי’ - הוא שניצח את המוות והקבר (התגלות א', 18) - לעולם לא ינטוש את חסידיו הנאמנים ואפילו כאשר הם יסבלו מות קדושים הם יהיו מנצחים (יב', 11), 'עטרת החיים' שמחכה להם (ראו ב', 10; כא', 1-4; ו-כב', 4).“ (Kenneth A. Strand, “The Seven Heads: Do They Represent Roman Emperors?” in Symposium on Revelation - Book 2, Daniel and Revelation Committee Series (Silver Spring, Md.: Biblical Research Institute, 1992), vol. 7, p. 206).

שאלות לדיון

1. אילו לקחים חשובים למדתם מהסצנה של פתיחת שבעת החותמות? מדוע, אם לא משהו אחר, זה אמור להראות לכם שלא משנה עד כמה מצב הדברים על הארץ הינו בדי רע, אלוהים עדיין הריבון, ולבסוף כל ההבטחות שיש לנו במשיח יתגשמו?
2. חישבו על המשפט הבא: ”קהילה היא האמצעי אשר יעד אלוהים לגאולת האנושות. היא אורגנה לשירות, ושליחותה היא לבשר את הבשורה בכל העולם.“ - אלן ווייט, מעשי השליחים, עמ' 9. חישבו על הקהילה המקומית שלכם. כיצד תוכל להיות יותר נאמנה כדי להגיע לאנשים עם מסר הבשורה?
3. לשיעור בשבת, הביאו את תשובתכם לשאלה האחרונה ביום שלישי. מי יכול להחזיק מעמד ביום ביאתו, ומדוע הם יכולים להחזיק מעמד? דונו על ההשלכות של תשובתכם במושגים של כיצד נוכל לחיות בהווה כדי להיות מוכנים ליום ביאתו.

שיעור מספר 6*

2 - 8 בפברואר

עם אלוהים החתום

שבת אחר הצהריים

קראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור שבת השבועי: **התגלות ז'**; **השנייה לכיפא ג'**, 14-9; **דברים ח'**, 17-11; **התגלות יד'**, 4, 5, 12; **יז'**, 5; **אל הרומים ג'**, 23-19.

פסוק לשינון: **"אֱלֹהֵי הַמִּצְוֹת מִן הַצֵּדָה הַגְּדוֹלָה. הֵם כָּבְדוּ אֶת גְּלִימוֹתֵיהֶם וְהִלְבִּינוּ אוֹתָן בְּדָם הַשֶּׁה" התגלות ז', 14.**

מסר פתיחת שבעת החותמות מראה שכל אדם המצהיר באמונתו במשיח מקבל ברכות על נאמנותו או קללה על חוסר נאמנותו. ארבעת החותמות הראשונים מתארים את אמצעי המשמעת של ה' כדי לעורר את עמו מתרדמתם הרוחנית וכדי לעשות מהם מנצחים. אך, עם ה' גם סובל מאי-צדק ודיכוי בעולם עויין לבשורה. בתחילת החותם השישי, אלוהים מוכן לעסוק באלו שהזיקו לעמו. פרק ז' הוכנס בסוגריים בין החותם השישי והשביעי. החותם השישי מביא אותנו לביאה השניה של המשיח. התגלות ז' אומר לנו שאלו שהחזיקו מעמד ביום הביאה של המשיח נחתמו, בעוד שהרשעים צריכים להתמודד עם משפט. התגלות ז' מזהה את עם ה' של קץ הימים בזמן הקודם לביאה השניה. מאפייניהם האחרים ניתנים בהתגלות יד', 5-1. ישנו גם קטע ביניים נוסף בין השופר השישי לשופר השביעי (התגלות י', 1 - יא', 14), שמתאים לאותה תקופת זמן בסצנה שבפרק ז' ומתאר את החוויה ואת משימת עם ה' של קץ הימים.

*למדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-9 בפברואר.

החזקת הרוחות

קראו התגלות ז', 1-3 יחד עם השנייה לכיפא ג', 14-9. מה יוחנן רואה? מה פרק הזמן שעל המלאכים להחזיק את הרוחות? מה יקרה כאשר ההחתמה תסתיים?

בתנ"ך, הרוחות מסמלות כוחות הרסניים שבאמצעותם ה' גוזר משפט על הרשעים (ירמיה כג', 19, 20). זוהי דרך אחרת לתאר את שבעת המכות האחרונות שיבואו על האנושות שלא חזרה בתשובה לפני הביאה השניה (התגלות טז'). אך, הרוחות ההרסניות הללו מוחזקות על ידי התערבות אלוהים בעוד החתמת עמו של ה' מתרחשת. בזמנים עתיקים, המשמעות הראשונית של החתמה הייתה שייכות. המשמעות שהחתמה סמלית בברית החדשה היא ש"יָדַע יְהוָה אֶת אֲשֶׁר לוֹ" (השנייה לטימותיאוס ב', 19). אלוהים מכיר את עמו וחותם אותם ברוח הקודש (אל האפסים א', 13, 14 ד', 30). בזמן הקץ, החותם על המצח מסמן את אלו שבחרו להיות בצד אלוהים (התגלות יד', 1). חותם ה' אינו סימן הנראה לעין על מצחנו, אלא כפי שאלן ווייט אומרת, "להיות לצד האמת, מבחינה אינטלקטואלית ורוחנית, בצורה שלא ניתן להזיז אותם". (Ellen G. White, Last Day Events, p. 220). אלו שמרצונם החופשי ובמודע יהיו לצד החיה מקבלים לפיכך את חותמה (התגלות יג', 16, 17).

נאמנות עם ה' החתומים התנסתה בכל דור ודור. אך, נסיון הנאמנות במשבר הסופי יהיה לשמור על מצוות ה' (ראו התגלות יב', 17, יד', 12). בעיקר, הדיבר הרביעי יהיה מבחן הציות לה' (התגלות יד', 7). כפי שהשבת היה האות של עם ה' בזמני המקרא (שמות לא', 12-17; יחזקאל כ', 12, 20), כך גם הוא יהיה האות של נאמנות לה' במשבר האחרון.

בזמן הקץ, האות גם משמש כסמל להגנה מכוחות ההרס של שבעת המכות האחרונות (ראו יחזקאל ט', 11-1 להמחשה של התגלות ז', 1-3). וכך, השאלה הנשאלת בהתגלות ו', 17 מקבלת את התשובה האולטימטיבית: אלו שיוכלו לעמוד מוגנים ביום חרון ה' יהיו בני עמו של ה' החתומים.

שאל מזהיר אותנו לא להעציב את רוח הקודש שבה נחתמנו (אל האפסים ד', 30). מה זאת אומרת? כיצד ניתן להעציב את רוח הקודש? ברגע שיש לכם את התשובה, אילו החלטות תוכלו לעשות שיעזרו לכם לא להעציב אותו?

עם ה' החתום

קראו התגלות ז', 8-4. מה המספר של עם ה' החתום? מה המשמעות של המספר הספציפי הזה?

ההכרזה של המספר של אלו שנחתמו מסמן את השלמת ההחתמה. יוחנן שומע שהם 144,000 משניים עשר שבטי ישראל. ההתייחסות אפוא אינה למספר במשמעות מילולית אלא למה שמשמע מכך. המספר 144,000 כולל $12 \times 12 \times 1,000$. המספר 12 הוא סמל לעם אלוהים: השבטים של ישראל והמספר של הקהילה נבנים על בסיס שניים עשר השליחים (אל האפסים ב', 20). לכן, המספר 144,000 מסמל את עם אלוהים המלא בקץ הימים, ביטוי מודרני של ישראל מן העת הקדומה.

שניים-עשר השבטים המוזכרים בהתגלות ז', אינם, כמובן מוזכרים במשמעות המילולית העכשווית, מכיוון ששניים עשר שבטי ישראל אינם קיימים כיום. עשרת השבטים נלקחו בשבי במהלך הכיבוש האשורי (מלכים ב' יז', 23-6), והתבוללו עם שאר העמים. שניים עשר השבטים אינם מהווים את היהדות כיום.

בנוסף, רשימת שניים-עשר השבטים בהתגלות ז' אינה רשימה רגילה. יהודה רשום כראשון השבטים במקום ראובן, בנוסף לכך, השבטים של דן ואפרים מושמטים, ויוסף ולוי מוכללים במקומם. הסיבה הניכרת להשמטת שני השבטים הללו היא שהם היו כופרים ועובדי אלילים (שופטים יח', 32-27, הושע ד', 17).

רשימת השבטים בהתגלות ז' אינה היסטורית אלא רוחנית. היא אומרת לנו שאין מקום לכפירה של דן ואפרים בקרב עם ה' החתום. בנוסף, הקהילה בברית החדשה מכונה כשניים עשר שבטי ישראל (יעקב ט', 1). שניים עשר השבטים בהתגלות ז' מסמלת את כל עם אלוהים, יהודים וגויים כאחד.

ה-144,000 מתוארים כצבא כדוגמת צבא עם ישראל התנ"כי היוצא למלחמה. בצבא בני ישראל, היו 1,000 חיילים בכל יחידה צבאית בסיסית (במדבר לא', 6-3). המספר הסמלי 144,000 מציין קהילה לוחמת במושגים של 144 יחידות לוחמות של 1,000 מוכנים למלחמה הסופית (התגלות יז', 14), בניגוד לצבא האויב שמונה 200 מיליון (התגלות ט', 16).

לא תמיד יהיה לנו נוח עם הדימוי הצבאי, למרות שהוא שכיח בכתובים. כיצד שמירת המציאות של העימות הגדול לנגד עינינו יכול לעזור לנו להבין עד כמה נכון הדימוי הצבאי?

המון רב

קראו התגלות ז', 14-9. איזו קבוצת קדושים יוחנן רואה כאן? כיצד הם מתוארים, ומהיכן הם מגיעים? מה הם מכריזים לפני כס ה'?

יוחנן רואה המון רב, שבאו "מִן הַצָּרָה הַגְדוֹלָה. הֵם כָּבְּסוּ אֶת גְּלִימוֹתֵיהֶם וְהִלְבִּינוּ אוֹתָן בְּדָם הַשָּׁחַ." (התגלות ז', 14). , והפירוש הוא שהם קבוצה מיוחדת של אנשים שחרף הקשיים שעברו (וניתן לתאר ש"הצרה הגדולה" אכן הייתה מאבק איום), נשארו נאמנים לישוע, נאמנות המסתמלת בהלבשת הגלימות של צדקתו המושלמת. כפי שבשאר הכתובים, מופיע גם כן הנושא הגדול של הישועה על ידי החסד. לא משנה מיהם האנשים הללו, אם נושעו לאורך הדורות או הם ה-144,000 בקץ העולם, טענתם היחידה לישועה, לחיי נצח, לשמיים חדשים והארץ חדשה, היא צדקת המשיח, שניתנה להם בחסד.

"קרוב לכס נמצאים אלו שפעם היו קנאים לשטן, אך כנחטפים מן האש, הלכו אחרי המושיע בדבקות עזה. לצידם נמצאים אלו שהשלימו אופי משיחי בין כזב ובגידות, אלו שכידו את תורת אלוהים כאשר העולם המשיחי הכריז אותה כמבוטלת, והמיליונים, מכל הדורות, שסבלו מות קדושים עבור אמונתם. ומעבר להם יש המון רב, אֲשֶׁר לֹא יָכוֹל אִישׁ לְמַנּוֹתוֹ, מִכָּל הָאֲמוֹת וְהַשִּׁבְטִים וְהָעַמִּים וְהַלְשׁוֹנוֹת... לְפָנֵי הַכֶּסֶּא וְלְפָנֵי הַשָּׁחַ כְּשֶׁהֵם לְבוָשִׁים גְּלִימוֹת לְבָנוֹת וְכַפּוֹת תְּמָרִים בִּידֵיהֶם" (התגלות ז', 9). מלחמתם הסתיימה, וניצחונם הוכר. הם השלימו את המרוץ והגיעו לפרס. כפות התמרים בידיהם מסמלות את ניצחונם, הגלימה הלבנה הינה סימן לצדקה המושלמת של המשיח שבעת שלהם היא." (Ellen G. White, The Great Controversy, p. 665).

ההולכים אחרי השה

קראו התגלות יד', 5-1. מה שלושת המאפיינים העיקריים של 144,000 הקדושים? כיצד מיוחסים מאפיינים אלו לתיאור הקדושים בקץ הימים בהתגלות יד', 12?

התגלות יד', 4, 5 נבנית על התיאור של ה-144,000 כאלו ששמרו את מצוות ה' ויש להם את אמונת ישוע (התגלות יד', 12). למרות שהם חוו את מלוא חרון אפו של השטן במשבר הסופי, הם החזיקו מעמד בגלל יחסם הקרוב לישוע. לאור התגלות יז', 5, באיזה מובן 144,000 לא נטמאו בנשים? כיצד זה קשור לעובדה שהם נושעים מהעם כ"ביכורים לאלוהים" (התגלות יד', 4)?

זנות היא סמל לבגידה באלוהים. התגלות ז', 5 מדבר על הזונה בבל של קץ הימים ובנותיה, שכל הגויים זנו עימה (ראו התגלות יח', 3). בכל אופן, ה-144,000 יישארו נאמנים למשיח ויתנגדו ליחסים המשחיתים עם בבל ואמונות כופרות. הם "ההולכים אחרי השה לכל אשר ילך." (התגלות יד', 4). ה-144,000 מתוארים בנוסף כאנשים ש"נָפְדוּ מִבְּנֵי אָדָם" כ"בְּכוֹרִים לְאֱלֹהִים וְלִשְׁה." (התגלות יד', 4). בתקופת ישראל התנ"כי, הביכורים היו הפירות הטובים ביותר של התבואה שנתנה לה'. המילה ביכורים מיוחסת לעם ה' הנושע בשלמותו, נבדלים מהעמים בעולם (ראו ירמיה ב', 3, יעקב א', 18). ה-144,000 מיוחדים לא באופן שהם נושעו אלא מכיוון שהם נושעו מבלי לראות מוות. לכן, הם הביכורים של התבואה הגדולה יותר של הנושעים לאורך כל הדורות (ראו התגלות יד', 14-16).

באילו דרכים נוכל, אפילו מבלי לדעת, להיות בסכנה בביצוע זנות רוחנית? מדוע אנו מתעתעים את עצמנו אם אנו חושבים שאיננו בסכנה כזו?

הישועה לאלוהינו ולשה

ראו התגלות יד', 5 יחד עם השנייה לכיפא ג', 14. התגלות מתאר את עם אלוהים באחרית הימים כעם "ללא מרמה". כיצד מצב זה הוא בר השגה?

המאפיין האחרון של ה-144,000 הוא ש"מְרָמָה לֹא נִמְצָאָה בְּפִיהֶם, נְקִיִּים הֵם מִדְּפִי." (התגלות יד', 5). המרמה שמכוונת אפוא מתכוונת להטעיית סוף העולם של השטן (התגלות יג', 14). בעוד שרוב האנשים בעולם בוחרים להאמין לשקריו, עם ה' של קץ הימים יקבל את האהבה לאמת כדי להיוושע (השנייה לתסלוניקים ב', 10, 11). "ללא מרמה" (ביוונית amōmos, "חף מפשע") מתכוון לנאמנות ה-144,000 למשיח. בתנ"ך, אברהם (בראשית יז', 1) ואיוב (איוב א', 1) היו חפים מפשע, למרות שהם חטאו כמו כל אחד אחר. לפני אלפיים שנה, משיחיים נקראו להיות קדושים ללא דופי לפני ה' (אל האפסים ב', 27, אל הפיליפים ב', 15).

קראו אל הרומים ג', 19-23. מדוע עלינו תמיד לשמור את האמת המכריעה הזו לפנינו?

באחרית הימים של היסטוריית העולם הזה, ה-144,000 ישקפו בעוצמה רבה את אופי המשיח. ישועתם תשקף את מה שהמשיח עשה עבורם ולא את קדושתם או מעשיהם (ראו אל האפסים ב', 8, 9). ה-144,000 כיבסו את גלימותיהם והלבינו אותן בדם השם (התגלות ז', 14), ובכך, נמצאו "נְקִיִּים וּבְלֹא דָפִי." (השנייה לכיפא ג', 14). עלינו להיות צרופים, נקיים מכל דברי העולם הזה, עד שנשקף את דמות מושיענו, ונהפוך להיות "שְׁתֵּפִים עֲלֵיךְ בְּטֹבַע הָאֱלֹהִים"....

"כאשר מאבק החיים יסתיים, כאשר השריון יונח לרגלי ישוע, כאשר קדושי ה' יוכבדו, אז ורק אז יהיה בטוח להכריז שנושעים אנחנו, וללא חטאה." Ellen G. White,— Selected 8 Messages, book 3, pp. 355, 356. כיצד נוכל להיות חיי קדושה בהכנה אקטיבית לנצח ובו זמנית לא לסבול מחסרונות הפרפקציוניזם וקדושה פנאטית? מדוע עלינו תמיד לשמור לנגד עינינו את האמיתות הגדולות הנמצאות באל הרומים ג', 19-23?

נקודות למחשבה

קראו Ellen G. White, "Sinlessness and Salvation," pp. 353–357, in Selected Message, book 3.

זהות ה-144,000 הינו נושא שמתווכחים עליו בלהט רב. מה שברור בהתגלות זה שה-144,000 הוא הדור האחרון של עם ה' בימים האחרונים של היסטוריית העולם. אנו יודעים שהם יעברו את הצרה הגדולה של שבעת המכות האחרונות (ראו התגלות ז', 15-17) ונאמנותם תיבחן באופן ששום דור אחר נבחן בעבר. אך, לא התגלה לנו מי יהיה חלק מקבוצה זו. זהו אחד הסודות שאלוהים שמר לעצמו (דברים כט', 29). רק העתיד יגלה לנו מי היה חלק מקבוצת הקדושים הנושעים הזו. בנוגע לזה, ניתנה לנו אזהרה:

"המשיח אומר שיהיו בקהילה אלו שיציגו אגדות והנחות, כאשר אלוהים נתן אמיתות נפלאות, מרוממות ואדירות שתמיד צריכות להישמר בבית האוצר שבשכלנו. כאשר אנשים הנתפסים על תיאוריה זו או אחרת, סקרנים לדעת משהו שלא עליהם לדעת, אלוהים אינו מדריך אותם. אין זו לא תכניתו שעמו יציג משהו שעליהם לשער, ושדברו אינו מלמד. אין זה רצונו שהם יהיו במחלוקת עבור שאלות שלא יעזרו להם באופן רוחני, כמו למשל, מי הם המאה וארבעים וארבעה אלף? אלו שנבחרו על ידי אלוהים ידעו בזמן קצר ללא שאלה כלשהי." (Ellen G. White, Selected Messages, book 1, p. 174).

שאלות לדיון:

- חשבו על התוכחה הבאה: "הבה נשאוף עם כל הכוח שאלוהים נתן לנו להיות חלק מהמאה וארבעים וארבעה אלף." (Ellen G. White Comments, The SDA Bible Commentary, vol. 7, p. 970). כיצד תוכלו ליישם מילים אלו הלכה למעשה? כיצד השאיפה הזו משפיעה על ההחלטות היומיומיות שלכם?
- תכונה חשובה אחת של ה-144,000 הקדושים של קץ הימים היא שירתם של השיר החדש. בחשיבתם על חייכם, האם הליכתכם הרוחנית הנוכחית משקפת שיר של חוויה עכשווית עם אלוהים? או האם חייכם משקפים סיפורים ישנים של דרכים שה' עבד בחייכם, בהעדר ראיות של התחייבות עכשווית? כיצד חייכם הנוכחיים משקפים שיר חדש של הליכה רוחנית וחוויה עם המשיח?
- מה ההבדל בין רק לדעת על המשיח ולדעת [להכיר] אותו באמת? אם מישהו היה שואל אתכם "איך המשיח?" מה הייתם עונים ומדוע?

שיעור מספר 7*

9 - 15 בפברואר

שבעת השופרות

שבת אחר הצהריים

קראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור שבת השבועי: **התגלות ח', 1-13**;
במדבר י', 8-10; **יחזקאל י', 2**; **התגלות י', 1-11**; **דניאל יב', 6, 7**;
התגלות יא', 1-13; **ויקרא טז'.**

פסוק לשינון: **“אִלֹּהִים בְּיָמֵי קֹזֶל הַמֶּלֶאךָ הַשְּׂבִיעִי, בְּעִמְדוֹ לְתַקֵּעַ בְּשׁוֹפָר, גַּם יִשְׁלַם
 סוּד הָאֱלֹהִים, כָּמוֹ שֶׁבִּשְׂרָר לְעִבְדֵי הַנְּבִיאִים.”** **התגלות י', 7.**

בסצנת המלאך החמישי, ראינו שזעקת עם אלוהים המעונה משקף את זעקת הקדושים לאורך כל הדורות. אלו מתוארים כנפשות הזועקות תחת המזבח שאלוהים יעשה משפט ויזכה אותם, באמרם: **“עַד מָתִי, אֲדֹנָי”** (התגלות ו', 10). הקול מן השמיים עודד אותם לחכות, מכיוון שיום יבוא ואלוהים ישפוט את מי שפגע בהם. התגלות ו', 15-17 מתאר את ישוע חוזר לארץ ומביא משפט על אלו שעשו עוון נגד חסידיו הנאמנים.

הסצנה של החותם החמישי מייצג את חווית הסבל של עם ה' לאורך ההיסטוריה, מתקופת הבל ועד הזמן שאלוהים ישפוט וינקום את **“יְדֵם עֲבָדָיו”** (התגלות יט', 2). על עם אלוהים הסובל להיות איתנים ולהאמין שאלוהים שומע את תפילת עמו. חזון שבעת השופרות מראה שלאורך ההיסטוריה, אלוהים כבר התערב עבור עמו המעונה ושפט את אלו שפגעו בהם. מטרת שבעת השופרות היא להבטיח לעם אלוהים שהשמיים אינם אדישים לסבלם.

*למדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-16 בפברואר.

תפילת הקדושים

התגלות פרק ח' פותח עם תמונה של שבעה מלאכים עומדים לפני אלוהים מוכנים לתקוע בשופרות. לפני שיתקעו בשופרות, סצנה נוספת מושתלת. המטרה היא להסביר את המשמעות התיאולוגית של השופרות.

קראו התגלות ח', 3, 4 עם התיאור של הקרבת הקרבן היומי במקדש בירושלים המתואר כדלקמן: פרשנות יהודית מהתנ"ך מסבירה שבמנחת הערבית השה הונח על מזבח הקורבן, והדם נשפך בבסיס המזבח. כהן קָמַח לקח את מנחת הזהב לתוך המקדש והעלה קטורת על מזבח הזהב במקום הקדוש. כאשר הכהן יצא, רעש חזק הופק כאשר הוא השליך את המנחת על המִזְבֵּחַ. שבעה כהנים נשפו בשופרותיהם, וכך הסתמן סוף שירות המקדש לאותו יום.

נוכל להבין כיצד שפת מנחת הערבית משומשת בהתגלות ח', 3-5. בעלת משמעות גדולה ביותר בעובדה שהמלאך קיבל קטורת "עַל מִזְבֵּחַ הַזָּהָב אֲשֶׁר לִפְנֵי הַכֶּסֶּא" (התגלות ח', 3). הקטורת מסמלת את תפילות הקדושים (התגלות ח', 8). לכן, התפילות שהמלאך הציג בפני אלוהים הם התפילות של עם אלוהים הרדוף. תפילותיהם נשמעות לפני אלוהים כעת.

התגלות ח', 3-5 מעניק מידע חשוב לגבי השופרות בהתגלות.

א. שבעת השופרות הם משפטי אלוהים על האנושות המורדת כתגובה לתפילות עמו המעונה.

ב. השופרות עוקבות את מות ישוע כשה ופועלות ברציפות לאורך ההיסטוריה עד לביאה השנייה (ראו התגלות יא', 15-18).

קראו את התגלות ח', 5 יחד עם יחזקאל י', 2. מה מקור האש שהושלכה על אויבי עם ה'?
כיצד חזון יחזקאל על גחלי האש הנזרקים על ירושלים הכופרת מבהירה את טבע השופרות בהתגלות?

המלאך ממלא את המנחתה עם אש מהמזבח ומשליך אותה על הארץ. בצורה משמעותית, האש באה מאותו המזבח שתפילות הקדושים הונחו. זה מראה שגזירות שבעת השופרות מוטלים על תושבי הארץ כתשובה לתפילות עם ה'. עם אלוהים לא נשכח, ואלוהים הולך להתערב לטובתם בזמנו.

משמעות השופרות

התגלות משתמש בדימוי שופרות שבתנ"ך כדי לתאר את התערבות ה' בעד עמו. שופרות היו חלק חשוב בחיי היומיום של עם ישראל בעת העתיקה (ראו במדבר י', 8-10 ודברי הימים ב' יג', 14, 15). הצליל שלהם הזכיר לאנשים את ההלל במקדש; שופרות, בנוסף, נתקעו בקרבות, בקציר, ובחגים.

תקיעת השופרות הלך יד ביד עם תפילה. בעת ההלל במקדש או בחגים, השופרות "הזכירו" לאלוהים את בריתו עם עמו. הם גם הזכירו לעם להיות מוכנים לקראת "יום ה'" (יואל ב', 1). במהלך הקרב, תקיעת השופרות שהתלווה בתפילות, קרא לאלוהים להושיע את עמו. תפיסה זו היא הרקע לשופרות בהתגלות.

קראו התגלות ח', 13; ט', 4, 20, 21. מי האובייקטים למשפט בשבעת השופרות?

האירועים המופעלים על ידי השופרות בהתגלות מציינות את התערבות ה' בהיסטוריה כתגובה לתפילות עמו. בעוד שהחותמות עוסקות בעיקר במתיימרים להיות העם של אלוהים, השופרות מכריזות משפט נגד תושבי הארץ (התגלות ח', 13). בו זמנית, הם אזהרות לאנשים כדי שיבואו לידי חרטה לפני שמאוחר מידי.

שבעת השופרות מכסים את כל ההיסטוריה מימי יוחנן ועד סוף היסטוריית העולם (התגלות יא', 15-18). תוקעים בהן בעוד שהתיווך נעשה בשמיים (התגלות ח', 6-3), והבשורה מוכרזת לעולם (התגלות י', 8-יא', 14). משפטי השופרות חלקיות; הם משפיעים רק על שליש הבריא. השופר השביעי מודיע שהזמן הגיע שאלוהים יקבל את השלטון הראוי לו. שבעת השופרות מותאמות בערך באותן התקופות של שבעת הקהילות:

- א. שתי השופרות הראשונים מכריזים משפט על האומות שצלבן את ישוע ורדפו את הקהילה הקדומה, ירושלים המורדת, ואת האימפריה הרומית.
- ב. השופר השלישי והרביעי מתארים את תגובת השמיים לכפירה של ימי הביניים והעידן הפוסט - רפורמציה.
- ג. השופר החמישי ושישי מתארים את המצב בעולם החילוני של עידן הנאורות, המאופיין בפעילות שטנית נרחבת המושכת את העולם למלחמת הר מגידו.

ללא ספק, ההיסטוריה מלאה בדם וכאב וצער. כיצד המציאות העצובה הזו יכולה לעזור לנו להבין עד כמה מדהימה ההבטחה שקיבלנו מישוע?

מלאך עם ספר פתוח

השופר השישי מביא אותנו לזמן הקץ. מה עמו של ה' נקרא לעשות במשך הזמן הזה? לפני שתקיעת השופר נשמע, קטע ביניים מוכנס, ומסביר את המשימה והחוויה של עם אלוהים בקץ הזמנים.

קראו התגלות י', 4-1. מה קורה כאן?

מלאך זה, הדומה למשיח, מחזיק בספר פתוח. הוא שם את רגליו בים וביבשה, ומכאן משתמע שלטונו האוניברסלי, ושיש משמעות גלובלית למה שיכריז. הוא שואג כאריה. שאגת אריה מסמלת את קול ה' (ראו הושע יא, 10). יוחנן לא מורשה לכתוב מה הרעמים אמרו. ישנם דברים הקשורים לעתיד שאלוהים לא גילה דרך יוחנן.

קראו התגלות י', 5-7. השוו פסוק זה עם דניאל יב', 6, 7. אילו מילים משותפות לשני הפסוקים?

כאשר המלאך מכריז "שְׁלֹא תִהְיֶה עוֹד שְׁהוּת" (התגלות י', 6), המילה היוונית chronos מראה שהוא מתכוון לתקופת זמן. זה מצביע בחזרה לדניאל יב', 6, 7, כאשר המלאך מכריז שרדיפות הקדושים תימשך עידן, עידנים, וחצי עידן, או 1,260 שנה (538 - 1798 לספירה). זמן מה לאחר תקופה נבואית זו, יגיע הקץ.

האמירה שלא תהיה עוד שהות מתכוונת לעידנים בנבואות דניאל, בייחוד ה-2,300 ימים נבואיים של דניאל ח', 14 (457 לפה"ס - 1844 לספירה). לאחר התקופה הזו, אין עוד תקופות זמן נבואיות. אלן וויט מצהירה: "הזמן הזה, שהמלאך מכריז עם שבועה מעוררת כבוד, הוא... תקופה נבואית, הקודמת לביאת אדונו. זאת אומרת, העם לא יקבל עוד מסר על זמן מסויים. לאחר תקופת זמן זו, המגיעה מ-1842 ל-1844, אין מעקב מובהק של תקופה נבואית. החישוב הארוך ביותר מגיע לסתיו 1844." (Ellen G. White, Comments, The SDA Bible Commentary, vol. 7, p. 971).

מה זה אומר לנו לגבי מדוע עלינו להימנע מכל הגדרת תאריכים עתידית?

אכילת הספר

קראו התגלות י', 8-11. אכילה בכתובים משתמשת לתיאור מסר מאלוהים כדי להכריז אותו לעם (ראו יחזקאל ב', 8-ג', 11, ירמיה טו', 16). כאשר מתקבל המסר, הוא בשורות טובות; אך כאשר הוא מוכרז, לפעמים הוא יכול להוביל לתוצאות מרות אם רבים מתנגדים לו ודוחים אותו.

החווייה המתוקה-מרירה של יוחנן באכילת הספר מתייחסת להסרת החותם של נבואות הקץ של דניאל. יוחנן מגלם אפוא את הקהילה עליה הוטל התפקיד להכריז את הבשורה בתום העידן הנבואי של דניאל של ה-1,260 יום.

ההקשר מצביע שהחווייה החזיונית של יוחנן הצביעה על עוד חווייה מתוקה-מרירה בסוף התקופה הנבואית של ה-2,300 שנים. כאשר, נבואות דניאל כבסיס, חסידיו של ויליאם מילר האמינו שביאתו השנייה של המשיח ישוע תתרחש בשנת 1844, המסר היה מתוק לחיכם. אך, כאשר זה לא קרה, הם חוו את מרירות המסר שאותו הכריזו. השליחות של יוחנן לנבא שוב לעולם מצביעה על אדוונטיסטים שומרי שבת, המופקדים להכריז את מסר הביאה השנייה בהקשר לנבואות דניאל.

קראו התגלות יא', 1, 2. מה הורה ליוחנן לעשות?

פסוק זה עוקב אחר הסצנה בהתגלות י'. יוחנן צווה למדוד את ההיכל, את המזבח, ואת המשתחווים בו. התפיסה של מדידה בכתובים מתייחסת באופן מושאל למשפט (ראו מתי ז', 2). ההיכל שהיה צריך להימדד היה בשמיים, היכן שישוע מפגיע בעדינו. ההתייחסות להיכל, מזבח, ולמשתחווים בו מצביעה על יום הכיפורים (ראו ויקרא טז', 16-19). יום כיפור היה יום של "מדידה" כאשר אלוהים שפט את חטאי עמו. לכן, התגלות יט', 1 מתכוון למשפט שהיה אמור לקרות לפני הביאה השנייה. המשפט הזה נוגע אך ורק לעם ה' - המשתחווים בהיכל.

התגלות יא', 1 מראה שמסר המקדש השמימי הוא ליבה של ההכרזה הסופית של הבשורה. הוא נוגע בזכותו של האופי של אלוהים. ולכן הוא נותן את המדד המלא של מסר הבשורה בנוגע לשירות הכפרה של המשיח וצדקתו כאמצעים יחידים לישועת בני האדם.

בזכרנו את מרכזיותו של דם הכפרה במועד יום הכיפורים (ראו ויקרא טז'), כיצד נוכל לשמור לנגד עינינו תמיד את העובדה שמשפט ה' הוא בעצם בשורה טובה? מדוע אמת זו כה חשובה?

שני העדים

קראו התגלות יא', 6-3. באילו דרכים שני העדים הללו משקפים את זרובבל ויהושוע בתפקידם המלכותי וכהונתי? ראו זכריה ד', 2, 3, 11-14.

הרעיון של שני עדים מגיע מהמערכת המשפט היהודית, שהתבססה על לפחות שני עדים כדי לבסס משהו כאמת (יוחנן ח', 17). שני העדים מייצגים את הכתובים; אך הם יכולים לייצג את עם אלוהים שמעיד לכתובים. השניים לא יכולים להיבדל, מכיוון שעם ה' קרואים להכריז את הכתובים לעולם. העדים מתוארים כמתנבאים באריג שק במשך העידן הנבואי של ה-1,260 שנים (1798-538 לספירה). זה מצביע חזרה להתגלות י', 11, אפוא נמסר ליוחנן שעליו לנבא. זה מראה שקריאה זו לנבא מוענקת לקהילה, אשר עליה להמשיך להכריז את אמת ה' לעולם. אריג שק הוא בגד אבל (בראשית לז', 34); הוא מצביע על זמן קשה במהלכו עם אלוהים חייבים ללכת ולנבא שוב.

קראו התגלות יא', 13-7. במילותיכם, תארו מה קרה לשני העדים בתום 1,260 ימים נבואיים.

החיה שהורגת את שני העדים עולה מכס השטן עצמו. ההריגה של שני העדים מתייחסת מבחינה היסטורית להתקפה האתאיסטית בכתובים וביטול הדת בקשר לאירועים של המהפכה הצרפתית. מערכת חברתית זו שעמדה בניגוד לדת הייתה באותה רמה מוסרית כמו סדום, הגאווה האתאיסטית של מצרים, והמרד של ירושלים. מה שקרה לישוע בירושלים כעת קורה לכתובים בידי המערכת הנוגדת-דת הזו. תחיית העדים מצביעה לתחייה גדולה בהתעניינות בכתובים לאחר המהפכה הצרפתית, מה שגרם להקמת אגודות כתובים ותנועות שליחותיות רבות עם המטרה להפיץ את הכתובים.

רגע לפני הסוף, העולם יהיה עד להכרזת הכתובים ברחבי העולם כפי שלא קרה מעולם. ההכרזה הסופית הזו תביא השפעה מתוקה-מרירה שכזו, מכיוון שהיא תעורר התנגדות שתהיה מועצמת על ידי פעילויות שטניות שיעשו ניסים כדי לפתות את העולם לבוא למלחמה הסופית נגד העדים הנאמנים של אלוהים (ראו התגלות טז', 16-13).

נקודות למחשבה

השופר השביעי (התגלות יא', 18-15) מסמל את סיכום ההיסטוריה של העולם. העת הגיעה שאלוהים יגלה את כוחו ומלכותו. כדור הארץ המורד הזה, שהיה תחת ריבונות השטן במשך אלפי שנים, עומד לחזור להיות תחת ריבונותו ושילטונו של ה'. היה זה לאחר מות המשיח על הצלב ועלייתו לשמיים שהשטן, הגזלן, נודע לעולם מהשמיים, והמשיח הוכרז כריבון הלגיטימי של הארץ (התגלות יב', 10), אפילו אם השטן ממשיך להרוס את כל מה שהוא רק יכול, בידעה שזמנו קצר (התגלות יב', 12). השופר השביעי מכריז שכוחות הגזילה כבר טופלו וכי העולם הזה סוף כל סוף הגיע תחת שלטונו החוקי של ה'.

השופר השביעי מתאר את התוכן של החצי השני של הספר: 1. הגויים קצפו: התגלות יב'-יד' מתאר את השטן כמלא קצף (התגלות יב', 17), אשר עם שני בני בריתו - חית המים וחית היבשה - מכינים את האומות להילחם נגד עם אלוהים. 2. בא קצפך: אלוהים מגיב לקצף הגויים עם שבעת המכות, אשר מכוונות זעם אלוהים (ראו התגלות טו', 1). 3. העת לשפוט את המתים מתוארת בהתגלות כ', 11 - 15. 4. ולתת שכר לעבדי ה' מתואר בהתגלות כא'-כב'. 5. להשחית את משחיתי הארץ: התגלות יט', 2 אומר שבבל של אחרית הימים נשפוט מכיוון שהיא השחיתה את הארץ. השמדת השטן, מלאכיו, ושני בעלי בריתו הינה הפעולה האחרונה בדרמת העימות הגדול (התגלות יט', 11 - כ', 15).

שאלות לדיון:

1. לעיתים, אנו רואים שהכרזת הבשורה יכולה להיות חוויה מרה (התגלות ע', 10); מילותינו נדחות, ונלעגות, ולפעמים אנו עצמנו יכולים להידחות ולהיות ללעג. לפעמים הטפה אף יכולה לעורר התנגדות. על אילו דמויות מקראיות תוכלו לחשוב שהתמודדו עם נסיונות כאלה, ומה נוכל ללמוד מחוויותיהם בשביל עצמנו, גם כן?
2. חשבו על האימרה הבאה: "שוב ושוב הוזהרתי בנוגע להצבת תאריכים. לעולם עוד יהיה מסר לעם אלוהים שיתבסס על זמן. אין לנו לדעת את הזמן המוחלט לגבי צליחת רוח הקודש או ביאת המשיח." (Ellen G. White, Selected Messages, book 1, p. 188). אלו בעיות הינכם רואים עם הכנת טבלאות נבואיות מפורטות לאירועים האחרונים לאחר 1844? כיצד נוכל לשמור על עצמנו מהמלכודות הבלתי נמנעות שטבלאות אלו מביאות?

שיעור מספר 8*
16 - 22 פברואר

השטן, האויב המובס

שבת אחר הצהריים

קראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור שבת השבועי: **התגלות יב'**; **בראשית ג'**, 15; **ישעיה יד'**, 12-15; **דניאל ז'**, 23-25; **השנייה לתסלונים ב'**, 8-12; **התגלות יג'**, 13, 14; **יט'**, 20.

פסוק לשינון: **"וְהֵם נִצְחוּהוּ בְּדָם הַשֶּׁה וּבְדָבַר עֲדוּתָם, וְלֹא אָהָבוּ אֶת נַפְשָׁם עַד מוֹת."** (התגלות יב', 11).

התגלות יב' פותח את החלק של זמן הקץ בספר. בעוד שהחצי הראשון של הספר מתאר את המאבקים הרוחניים של הקהילה בעולם עוין לאורך העידן הנוצרי, החצי השני של הספר מתמקד באירועים המובילים לביאה השניה ולמלכות אלוהים.

מטרת פרק יב' היא להראות לנו את התמונה השלמה מאחורי המשבר הסופי של היסטוריית העולם. פרק זה אומר לנו שאירועי הקץ הם חלק מהמאבק הקוסמי המתמשך בין המשיח לשטן.

בספר התגלות, השטן הוא האויב הגדול של אלוהים ועמו. קיומו אמיתי, והוא עומד מאחורי כל הרוע והמרד ביקום. הוא יודע שזו הזדמנותו האחרונה להצליח נגד אלוהים ולנצח את הקרב האחרון. לכן, הוא ממקד את כל מאמציו בהכנה לקראת אירוע זה.

החזון של התגלות יב' נועד לספק לעם אלוהים ביטחון שהשטן הינו אויב מובס. אותו המשיח שהביס את השטן בשירותו הארצי, על הצלב, ולאחר מכן לאחר התרוממותו, יביס אותו באחרית הימים. לכן, התקווה היחידה לעם אלוהים בקץ העולם נמצאת במשיח.

*למדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-23 בפברואר.

האישה והתנין

קראו התגלות יב', 4-1. יוחנן ראה בחזון שתי אותות, הראשונה אישה הרה עם ילד. מי האישה, ומה הפסוקים מלמדים אותנו לגביה?

אישה בתנ"ך מסמלת את עם אלוהים (השנייה לקוריתים יא', 2): אישה טהורה מסמלת את המאמינים הנאמנים, והאישה הזונה מסמלת את הכופרים. לפני הצלב, האישה בהתגלות יב', סימלה את עם ישראל התנ"כי, דרכה המשיח בא לעולם (התגלות יב', 5-1); בפסוקים 13-17 היא מסמלת את הקהילה המשיחית. אישה זו מתוארת בלבוש כשמש וכעומדת על הירח. השמש בכתובים יכול לסמל את תפארת המשיח (מתי יז', 2, התגלות א', 16). הירח, כהשתקפות השמש, מצביע על הבטחות התנ"ך הרמוזות על הבשורה.

האות הבאה שיוחנן ראה בחזון היה תנין מפלצתי אדום. התנין מזוהה לאחר מכן עם השטן, הנחש הקדמון (התגלות יב', 9). הפסוק אומר שזנבו גרר שליש מכוכבי השמיים לארץ. הזנב הינו אמצעי סמלי לרמאות (ישעיה ט', 14, 15; התגלות ט', 10). כאשר הוא נפל ממקומו המרומם בשמים (ישעיה יד', 15-12), השטן פיתה מספר רב של מלאכי השמיים, שהפכו להיות שדים (השנייה לכיפא ב', 4, יהודה 6) וגם הגיעו להיות השותפים שלו בהתנגדות לאלוהים ועבודת הישועה שלו לאורך ההיסטוריה של העימות הגדול.

קראו התגלות יב', 5-1. התנין מזוהה כ"הנחש הקדמוני" (ראו התגלות יב', 9). איזה קשר קיים בין בראשית ג', 15 לסצנה של הנחש הקדמוני המחפש להשמיד את זרע האישה?

מבראשית, השטן חיכה לילד המשיח שיוולד כדי להשמיד אותו. כל הסצנה מסתיימת עם תמונות תצלום: המשיח סוף סוף נולד, התנין לא יכול להשמידו, והילד "נִחְטָף... אֶל הָאֱלֹהִים וְאֶל כְּסֹאוֹ" (התגלות יב', 5).

לפי התגלות יב', 11, כיצד עמו של אלוהים יכול לנצח את השטן בחייהם? כיצד ניצחון המשיח על השטן נותן לכם נחמה במאבקכם הרוחני בחטא?

הגירוש הסופי של השטן מן השמיים

קראו התגלות יב', 7-9, המדבר על המלחמה בשמיים. מה היה טבע המלחמה שהסתיימה בגירוש השטן מן השמיים?

השטן גורש מן השמיים בתחילת העימות הגדול, כאשר מרד נגד ריבונותו של אלוהים ורצה להשתלט על כס המלכות בשמיים ולהיות דומה "לְעֶלְיוֹן" (ישעיה יד', 12-15). הוא עמד במרד גלוי נגד אלוהים אך הובס ולאחר מכן הושלך ארצה. כאשר הולך שולל את הזוג האנושי הראשון, הוא גזל מהם את השלטון על העולם (לוקס ד', 6). כשר העולם (יוחנן יב', 31), הייתה לו גישה לשמיים להשתתף במועצה השמימית כמייצג של כדור הארץ (איוב א', 6-12). אך, לאחר גירושו, השטן ומלאכיו היו מרותקים לכדור הארץ כלואים עד שיקבלו את עונשם (השנייה לכיפא ב', 4, יהודה 6).

בינתיים, באמצעות מותו המכפר, ישוע גאל את כל מה שאבד, והאופי האמיתי של השטן נחשף בפני היקום כולו. "השטן ראה שתחפושתו נקרעה. התנהלותו נחשפה לפני המלאכים הטהורים והיקום השמימי. המסווה נקרע; פרוצופו האמיתי נגלה לעיניהם: הוא לא היה אלא רוצח. בכך ששפך את דמו של בן האלוהים, הוא איבד את אהדת מלאכי השמיים. מכאן ואילך, עבודתו הוגבלה." (אלן ווייט, חמדת הדורות, עמ' 617). בפני היקום כולו, ממשל הארץ הועבר מהשטן לישוע, והוא הוכרז כריבון לגיטימי של הארץ (אל האפסים א', 20-22, הראשונה לכיפא ג', 22).

כך קרה שהשטן ושותפיו גורשו לחלוטין מן השמיים. ישוע חזה את האירוע הזה באמרו: "כָּעֵת הַמְּשֻׁפָּט שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה; כָּעֵת יִשְׁלַח הַחוּצָה שָׁר הָעוֹלָם הַזֶּה." (יוחנן יב', 31).

עם הכרעת המשפט על השטן, "בָּאָה יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ, גְּבוּרָתוֹ וּמִלְכוּתוֹ וּמִמְשָׁלָתוֹ מְשִׁיחוֹ" (התגלות יב', 10). עד לאותו היום, יש בהישגו עדיין כוח מוגבל לפגוע בעם אלוהים בעולם אך בידעיה "כִּי קִצְרָה עֵתוֹ" (התגלות יב', 12). ולמרות שזמנו, אכן, קצר, הוא עושה את כל שביכולתו כדי לגרום כאב, סבל, והרס בכדור הארץ.

מה התגלות יב', 11 מלמד אותנו לגבי הדרך היחידה שעלינו להגן על עצמנו מהשטן?

המלחמה בארץ

קראו התגלות יב', 13, 14. מאז שהודח מן השמיים, השטן ממשיך במתקפה בקהילה במשך 1,260 ימים נבואיים. כיצד היה אלוהים מעורב עם הקהילה במשך תקופה זו?

"השלכת השטן כמלשין אחינו בשמיים הושג על ידי עבודתו הגדולה של המשיח בהקריבו את חייו. על אף ההתנגדות העיקשת של השטן, תכנית הגאולה בוצעה... השטן, בידעו שהאימפריה שגזל תילקח ממנו, היה נחוש בדעתו לא לחסוך שום מאמצים כדי להשמיד אנשים רבים ככל האפשר שאלוהים ברא בצלמו ובדמותו. הוא שנה את האדם מכיוון שהמשיח הראה לו אהבה סלחנית ורחמים כה רבים, וכעת הוא היה מוכן לבצע בו את כל התעתועים כדי שיאבד; הוא המשיך בדרכו ביתר שאת בגלל מצבו החסר תקווה." (Ellen G. White, The Spirit of Prophecy, vol. 3, pp. 194, 195).

ללא ספק, השטן ממשיך בפעילותו בארץ במזיגת זעמו נגד מושא אהבתו הגדולה של המשיח עלי אדמות - קהילתו. אך, הקהילה מוצאת הגנה אלוהית במדבר במשך העידן הנבואי של 1,260 ימים בעוד היא מחכה לחזרתו של המשיח.

תקופת הרדיפות של השטן מוזכרת פעמיים בהתגלות יב', במושג ה-1260 ימים (התגלות יב', 6) ו"מוֹעֵד מוֹעֵדִים וְחֻצֵי מוֹעֵד" (התגלות יב', 14). שניהם מתכוונים לתקופת הפעילות של הקרן הקטנה מוזכרת בדניאל ז', 25-23. בכתובים, ימים נבואיים מסמלים שנים. התקופה בהיסטוריה שתואמת לעידן הנבואי הזה הוא 1798-538 לספירה, אשר במהלכם הכנסייה הרומית, כוח כנסייתי, ששלט בעולם המערבי עד שאירועי המהפכה הצרפתית הביאה את כוחה הרודני של רומא לסופו, לפחות זמנית. בתום העידן הנבואי של האישיה במדבר, השטן מחדש מתקפה כדי להשמיד את קהילת אלוהים. התנין מטיל מפיו נהר מים כדי לחנוק ולהשמיד את האישיה. נהר בכתובים לעיתים מסמל רדיפה (ישעיה נט', 19). בנקודה זו, הארץ בולעת את המים, מצילה את האישיה, ומספקת לה מבטחים.

חישבו עד כמה ארוכה הייתה הרדיפה כאן, 1,260 שנים. מה זה אמור להגיד לנו לגבי עד כמה מוגבלים אנו בהבנה של מדוע הדברים, כמו למשל ביאתו של המשיח, נראים כמתעכבת, לפחות לפי נקודת המבט שלנו?

מלחמה נגד השארית

קראו התגלות יב', 17. בזמן הקץ, נגד מי לוחם השטן?

המילה שאר, או שארית, מתארת את אלו שנשארו נאמנים לאלוהים בעוד שהרוב כפר (מלכים א' יט', 18, התגלות ב', 24). באחרית הימים, בעוד שרוב האנשים בעולם לצד השטן, יהיה עם שישאר נאמן למשיח ויחזיקו מול זעמו המלא של השטן.

מהם שני המאפיינים של השארית בהתגלות יב', 17? כיצד ניתן להיות משוכנעים שאנו שייכים לשארית אלוהים בסוף העולם?

שארית אחרית הימים שומרים את מצוות ה'. התגלות יג' מראה שהלוח הראשון של עשרת הדברות יהיה מרכזי בעימות אחרית הימים. רכיב המפתח של ארבעת הדברות הראשונות הוא סגידה. הנושא העיקרי במשבר הסופי הוא למי צריך להשתחוות. בעוד שהאנשים בעולם יבחרו לסגוד לצלם החיה, השארית ישתחוו לאל הבורא (התגלות יד', 7), והדיבר הרביעי מצביע בייחוד לאלוהים כבוראנו, שהרי זוהי סיבה אחת שאנו מאמינים שהדיבר הזה ישחק תפקיד מרכזי במשבר הסופי בקץ. בנוסף, המאפיין השני של השארית בקץ הזמנים הוא ש"יֵשׁ לָהֶם עֲדוּת יְשׁוּעַ" (התגלות יט', 10), ופסוק זה מסביר שזוהי "רוח הַנְּבוּאָה". בימי יוחנן, הביטוי "רוח הנבואה" התכוון למתנת הנבואה. הביטוי "עדות ישוע" מתכוונת לכך שישוע נותן עדות דרך מתנת הנבואה, כפי שעשה עם יוחנן (התגלות א', 2). התגלות מגלה שבזמן הקץ, יהיה לעם אלוהים את מתנת הנבואה בקרבם, להוביל אותם דרך הזמנים הקשים הללו, בעוד שהשטן עושה כל מאמץ לשקר ולהשמיד אותם. אנו, כאדוונטיסטים, ניתנה לנו מתנה זו בשירות כתביה של אלן ג'י. ווייט.

הן תובנות המדהימות ביותר שניתנו לנו דרך "רוח הנבואה", בעיניכם? אילו מחויבויות מתנה זו שמה עלינו, באופן פרטי וכקהילה?

אסטרטגיית השטן לאחרית הימים

התגלות יב', 17 מסמנת שינוי באסטרטגיית השטן שמנסה לגייס את אנשי העולם, ואפילו לרמות את חסידי המשיח הנאמנים. לאורך ההיסטוריה המשיחית הוא ניסה למנוע את עבודת הישועה של אלוהים, בעיקר באמצעות כפייה ורדיפה. ההיסטוריה מראה שהאסטרטגיה הזו לא הייתה לגמרי מוצלחת. אך, בהכנותו למתקפה הסופית נגד שארית הפליטה באחרית הימים, השטן הוסיף לאסטרטגיית הכפייה שלו אלמנט גדול של הטעיה ורמייה. השינוי הזה באסטרטגיית השטן תואם למעבר הפוקוס מהיסטורי למוקד אחרית הימים.

עצם זה שהמילה מטעה אינה קורת בכלל לאורך כל החלק ההיסטורי של התגלות (התגלות ד', יא') הינו משהו משמעותי. אך, נעשה שימוש לעיתים במילה בחלק האסקטולוגי (התגלות יב' - כ') בתיאור פעילות השטן באחרית הימים בהכנות למלחמה האחרונה. המילה מטעה מתחילה (התגלות כ', 7-10) את התיאור של פעילות השטן באחרית הימים בהתגלות.

קראו השנייה לתסלוניקים ב', 12-8 יחד עם התגלות יג', 13, 14, ו-יט', 20. מהו הטבע של ההטעייה של אחרית הימים?

התגלות יג'-כ' מתאר את השטן, אשר, מנסה לרכוש את נאמנותו של העולם, משיק זיוף מדהים של האל האמיתי ועבודת הישועה שלו בעולם. בהתגלות יג', ליגה משולשת נוצרת בין התנין ושני בעלי בריתו: חיית המים (התגלות יג', 10-1) וחיית היבשה (התגלות יג', 18-11). הִטְרִיאוֹמִיֶּכְט [השילטון משותף של שלושת המנהיגים] השטני הזה עומד כְּאֶנְטִיטֶזָה לשילוש הקדוש (התגלות א', 6-4). לאורך שאר הספר, חברי השילוש השטני מאוחדים בהתנגדות לפעילויות אלוהים בעולם ומתעים אנשים, כדי להפנות אותם מאלוהים לצידו של השטן במשבר סופי (התגלות טז', 13, 14; יט', 20; כ', 10). התגלות מראה שהתעייית אחרית הימים תהיה כה גדולה שרוב האנשים יפלו בפיתוייו של השטן.

פעמיים בהתגלות נעשית קריאה לבינה והבחנה רוחנית כדי להבחין ולעמוד בפני הטבע השקרי של פעולות השטן של אחרית הימים (התגלות יג', 18, יז', 9). על איזו סוג בינה מדובר כאן? לפי יעקב ט', 5, כיצד נוכל לקבל את הבינה הזו?

נקודות למחשבה

קראו אלן ווייט, "The Great Controversy", pp. 518–530, in "Snares of Satan".

מטרת התגלות יב' בראש ובראשונה היא לומר לעם אלוהים שאירועי אחרית הימים הם חלק מהעיונות הגדול בין המשיח לשטן וכוחותיו השטניים. הספר מזהיר אותם לגבי הדברים איתם הם מתמודדים כיום ועם מה הם יצטרכו להתמודד בצורה אפילו יותר רצינית בעתיד - אויב מנוסה וזועם. שאול השליח מזהיר אותנו לגבי פעילות אחרית הימים של "השטן, מלך בָּכָל גְבוּרָה, בְּאוֹתוֹת וּבְמוֹפְתֵי שָׁקֶר וּבְכָל תַּרְמִית רָשָׁע הַמֵּיַעֲדִים לְבְנֵי הָאָבֶדוֹן, וְזֹאת מִפְּנֵי שֶׁלֹּא קִבְּלוּ אֶת אֱהָבַת הָאֱמֶת אֲשֶׁר יָכְלוּ לְהוֹשִׁיעַ בָּהּ" (השנייה לתסלוניקים ב', 9, 10).

ספר התגלות מפציר בנו לקחת ברצינות את העתיד ולהפוך את תלותנו באלוהים לעדיפות ראשונה. מצד שני, ספר התגלות מבטיח לנו שלמרות שהשטן חזק ואויב מנוסה, הוא אינו חזק מספיק כדי לנצח את המשיח (ראו התגלות יב', 8). תקווה יכולה להימצא לעם אלוהים רק באחד שהביס בהצלחה את השטן וכוחותיו השטניים. והוא הבטיח להיות עם חסידי הנאמנים "כָּל הַיָּמִים עַד קֵץ הָעוֹלָם." (מתי כח', 20).

שאלות לדיון:

1. כאדוונטיסטים שומרי שבת, אנו רואים את עצמנו כברי המאפיינים של שארית אחרית הימים. איזו זכות! בנוסף על כך, איזו אחריות, גם כן. (ראו לוקס יב', 48). אך, מדוע עלינו להיות זהירים לא לחשוב שהתפקיד הזה הינו ערבון לישועתנו הפרטית?
2. "אנו מדברים יתר על המידה על כוחו של השטן. זה נכון שהשטן הינו ישות חזקה; אך מודה אני לאלוהים על מושיע עוצמתי, שגרש את הרשע מהשמיים. אנו מדברים על יריבנו-האויב, מתפללים להגנה ממנו, אנו חושבים עליו; והוא טוהה את רשתו ואת מחשבותיו יותר ויותר בדמיוננו. אבל עתה, מדוע לא לדבר על ישוע? מדוע לא לחשוב על כוחו ואהבתו? השטן שש כאשר אנו מרוממים את כוחו. רוממו את ישוע, חישובו עליו, ובהיכנסם, תשוננו לדמותו." (Ellen G. White, Advent Review and Sabbath Herald, March 19, 1889). באילו דרכים משיחיים מפארים את כוח השטן? או, מצד שני, מהם הסכנות לא רק בלהכחיש את מציאות כוח השטן אלא להכחיש את המציאות של קיומו בכללי, גם כן?

שיעור מספר 9*
23 בפברואר - 1 במרץ

השטן ושני בעלי בריתו

שבת אחר הצהריים

קראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור שבת השבועי: **התגלות יג'**, **התגלות יז'**, 8, **דניאל ז'**, 24, **השנייה לתסלונים ב'**, 2-12, **התגלות יב'**, 14-16, **מלכים א' יח'**, 38.

פסוק לשינון: **"קִצֹּף הַתִּנְיָן עַל הָאִשָּׁה וְהַלֵּךְ לַעֲשׂוֹת מִלְחָמָה עִם שָׂאֵר זִרְעָה הַשּׁוֹמְרִים אֶת מִצְוֹת אֱלֹהִים וְלָהֶם יְעֻדוֹת יִשׁוּעַ."** (התגלות יב', 17).

התגלות יב' מסתיים עם תמונה של שטן מלא חמה המכין עצמו להילחם נגד עמו הנאמן של המשיח. פרק יג' מתאר אותו כמכין את עצמו לקרב, אך עם עזרה משני בעלי בריתו, שניהם מתוארים בפרק כחיות פרא. כאנטיטזה של השילוש הקדוש (ראו התגלות ט', 4-6), שלושת הכוחות הללו יוצרים שלישייה מושחתת מאוחדת בהתנגדות לפעולות הישועה של אלוהים ומנסים לגייס את ארון העולם. מילת אזהרה נחוצה כאן. עד כה, עסקנו בנבואות שהתגשמו כבר בעבר. מנקודה זו ואילך אנו עוסקים בעיקר, אך לא בייחוד, עם נבואות שעדיין לא התגשמו. דרכן, אלוהים מראה לנו מה יקרה בזמן הקץ כדי שלא נהיה מופתעים. אך עלינו לזכור, שבעוד שנבואות אלו אומרות לנו מה יקרה בסוף, הן אינן אומרות לנו מתי וכיצד בדיוק אירועי הסוף יקרו. לכן, אנו חייבים להיות זהירים לא לשער מעבר למה שהנבואה אומרת לנו. אל נא נשכח שלנבואות התגלות כוונה מעשית: ללמד אותנו כיצד לחיות היום ולהיות מוכנים לעתיד.

*למדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-2 במרץ.

חיית הים

קראו התגלות יג', 4-1, 8 והתגלות יז', 8. מהם המאפיינים של חיה זו, ומה הם שלבי קיומה?

יוחנן רואה חיה מפלצתית שעולה מן הים. בעוד שהחיה מייצגת כוח פוליטי, תיאור החיה מצביע על כוח שהינו דתי אך גם פוליטי. הים מסמל את התנאים החברתיים והפוליטיים הסוערים שבאו לאחר האימפריה הרומית (ראו דניאל ז', 2, 3, 23, 24). יוחנן מתאר את החיה כעולה מן המים. לחיה שבעה ראשים ועשרה קרניים, בדיוק כמו לתנין בהתגלות יב', 3, וזה מראה לנו את הקשר בין השניים. בכל ראשי החיה ישנו שם גידוף, ומעל הקרניים ישנם כתרים מלכותיים. ראשי החיה הינם הכוחות שהשטן השתמש בהם לרדוף את עם ה' לאורך ההיסטוריה (ראו התגלות יז', 9-11). השם גידוף מצביע על תואר אלוהי שהחיה מייחסת לעצמה. עשרת הקרניים מצביעים על לדניאל ז', 24, ומסמלים את הגויים שנבעו מהאימפריה הרומית לאחר קיצה. המאפיינים הללו מצביעים לשלב האפיפורי של האימפריה הרומית. בעוד שהחיה עולה מן המים, דומה לנמר, דב, ואריה. כך, החיה משלבת את המאפיינים של ארבעת החיות (סמלים של אימפריות עולמיות) בדניאל ז', 7-2: בבל, מדי ופרס, יוון, ורומא (דניאל ז', 17). אך, יוחנן רושם אותם בסדר הפוך, ובכך מראה שהחיה העולה מן הים קשורה לחיה הרביעית של דניאל ז', האימפריה הרומית. התנין נתן לה את כוחו, כסאו, וסמכות גדולה. כפי שהאב נתן את כסאו וסמכותו למשיח (התגלות ב', 27), כך גם התנין נותן את סמכותו לחיה כשותפה למלכותו המייצגת אותו עלי אדמות. זה מאשר את העובדה שחיית הים הינה הישות השנייה בשילוש השטני, שמנסה לקחת את מקום ישוע המשיח במוחם ובלבבות האנשים. התגלות יג', 5 מציין שתקופת הפעילות של החיה הוא 42 חודשים, או 1,260 ימים, ומשמעותם היא נבואית כלומר של שנים ולא ימים. שלב זה מסתיים כאשר אחד הראשים של החיה נפצע במכת מוות, הנגמר במוות זמני של החיה. עם ריפוי המכה, החיה חוזרת לחיים. זה גורם להערצתה של החייה בעיני העולם, המשתחוה לתנין ולחיה.

פעולות חיית הים

כפי שראינו אתמול, התגלות יג', 5 מדבר על זמן מסוים של רדיפות. 42 החודשים של פעילות החיה הינו אותו פרק זמן של ה-1,260 ימי הרדיפות האיש/קהילה בהתגלות יב', 14. ימים נבואיים מסמלים שנים. השנה 538 לספירה מציינת את תחילת התקופה הנבואית הזו בהתאם, כאשר הכנסייה הרומית, עם האפיפיור בראשה, יסדה את עצמה ככוח דתי ששלט בעולם המערבי לאורך ימי הביניים. אירועי המהפכה הצרפתית היכתה את החיה במכת מוות ב-1798, ובכך הביא את שלטון האכזרי של הכנסייה ואת ההנהגה הדתית-מדינתית לסופה הזמני.

השוו התגלות יג', 5-8 עם דניאל ז', 24, 25 ושנייה לתסלוניקים ב', 12-2. באילו דרכים פעילויות חיית המים משקפת את התיאור של הקרן הקטנה ואת האיש הרשע? הפעולות של החיה במשך תקופת ה-1,260 ימים מתוארות במונחים של גידופים. בברית החדשה, גידוף הינו ציון של טענה של שוויון עם אלוהים (יוחנן י', 33, מתי כו' 63-65) וזכות אלוהים (מרקוס ב', 7). גידופי חיית הים מכוונות "כְּלָפִי הָאֱלֹהִים, לְנֶאֱחָ אֶת שְׁמוֹ וְאֶת מִשְׁכָּנוֹ, אֶת הַשּׁוֹכְנִים בְּשָׁמַיִם" (התגלות יג', 6). מושב ה' הוא המקדש בשמיים, המקום בו המשיח משרת בעד ישועתנו. חיית הים שוללת את עבודת התיווך של המשיח בהחליפה עם מערכת אנושית הטוענת שיכולה להושיע ולכפר על חטאים, פעולות שמהותם גידוף.

התגלות יג' מצביעה לזמן של כפירה גדולה בקהילה המשיחית, שהתגשמה כאשר שלטון הכנסייה במערב אירופה, תחת חסות רומא, טענה את מיקומה וזכות מאלוהים שהאפיפיור יהיה ראשה. שירות התיווך של המשיח במקדש השמימי הוחלף בכהונת הכנסייה. אלו שדחו להיכנע לרומא חוו רדיפות ומוות קדושים. למרות שכיום הצהרות כאלו נראות קשות ואף צרות אופקים, ההווה אינו יכול למחוק את ההיסטוריה, לא משנה עד כמה אנשים ירצו שזה יקרה.

כיצד נוכל להישאר נאמנים לנבואה לגבי היסטורית הקהילה ובו זמנית, להיות אדיבים וזהירים כאשר אנו מציגים את האמיתות הללו לאחרים?

החיה העולה מן הארץ

החצי הראשון של התגלות יג' מתאר את המעצמה הדתית של ימי הביניים פעילה בתקופה הנבואית של ה-1,260 ימים/שנים. עם אירועי המהפכה הצרפתית, מערכת הדתית-פוליטית זו הוכתה מכת מוות. אך, מכת המוות לבסוף החלימה, מה שהקים לבסוף לתחייה את הארגון. החצי השני של הפרק מתאר כיצד תרחש ההחלמה של מכת המוות שקבלה החיה.

קראו התגלות יג', מהם המאפיינים של החיה השנייה? לאור התגלות יב', 14-16, מה המשמעות של העובדה שחיה זו עולה מן האדמה?

יוחנן שם לב לעוד חיה העולה מן היבשה. זה מצביע על העובדה שהחיה השנייה מסמלת אותו סוג של כוח של החיה הקודמת. אך, בניגוד לחיה הראשונה, שהיה לה מראה מפחיד, לחיה העולה מן היבשה מראה תמים. יש לה "שְׁתֵּי קַרְנִים דּוֹמוֹת לְקַרְנֵי שָׁה" (התגלות יג', 11). השה בהתגלות הינו סמל בלעדי למשיח. לכן, לכוח אחרית הימים הזה יש את מראה המשיח.

הכוח הזה, מיוצג על ידי החיה הדומה לשה הידיוותי לקהילה, עולה באיזור שהגן על האישה/קהילה משטף הנהר שהטיל התנין בסוף ה-1,260 ימים נבואיים (התגלות יב', 14-16). זהו בבירור שחקן חדש בזירה, שעלה והפך למעצמה עולמית לאחר שחית הים קיבלה את מכת המוות באירועי המהפכה הצרפתית, מה שאומר שזה שחקן בלעדי לתקופת הסוף-אחרית הימים.

אך, הפסוק מראה, שמעצמה זו הדומה לשה עם הזמן תתחיל לדבר כמו התנין, כמו השטן בעצמו. מעצמת אחרית הימים זו תהיה אמצעי כדי לנסות את העולם שישתחו לחיה הראשונה, שקיבלה את מכת המוות. זה מראה שלאחר ימי הביניים שהשטן, שבזמן מסוים הגן והיה למבטחים לקהילה, בנקודה מסויימת ישחק את תפקיד הרודף באירועי קץ העולם.

"איזו אומה מהעולם החדש עולה לשלטון ב-1798 המבטיחה כח וגדולה, ומושכת את תשומת ליבו של העולם? יישום הסמל לא משאיר שום ספק. אומה אחת, ורק אחת, תואמת למאפיינים של נבואה זו; היא מצביעה בפירוש על ארצות הברית." (Ellen G.: White, The Great Controversy, p. 440).

כאשר ארצות הברית זוהתה לראשונה כחיה הזו, לא היו לה את הכוח וההשפעה שיש לה כיום. כיצד עובדה זו יכולה לאשר את זהות ארצות הברית כמעצמה המתוארת בנבואה

צלם החיה

קראו התגלות יג', 12, 13. כיצד מלכים א' יח', 38 ומעשי השליחים ב', 3 עוזרים לנו להבין את טבע פעולות ההטעייה של החיה - כאשר פעולתה הגדולה ביותר היא להוריד אש מן השמים?

באחרית הימים החיה שדומה לשה מתחילה להשתמש בסמכות החיה הראשונה, ובכך מתנהגת כרוח הקודש. כפי שרוח הקודש משתמש בסמכות המשיח, ומפנה את האנשים אליו (יוחנן טו', 26), המעצמה הארצית הזו משתמשת בכל הסמכות של החיה העולה מן הים, ומפנה את האנשים לחיה זו. בכניעה לחיה הראשונה, החיה הדומה לשה גורמת לאנשים בארץ להשתחוות לחיה הראשונה. הפסוק מראה שאירוע זה תואם לריפוי מכת המוות של החיה. כיצד החיה הדומה לשה תגרום לעולם להשתחוות לחיית הים? תחילה, בעשיית אותות ומופתים כאמצעי שכנוע (התגלות יג', 13, 14), ובשלב האחרון, כפיה (התגלות יג', 15-17).

ריפוי מכת המוות של חיית הים מתייחסת לשיקום המערכת הדתית של ימי הביניים. דרך אותות ונפלאות, החיה הדומה לשה יכולה לשכנע את תושבי הארץ לעשות צלם לחיה שקיבלה את מכת המוות.

צלם הינו העתק מדויק (רְפְּלִיקָה) של מציאות כלשהי. הארץ תונחה ליצור מערכת דתית שתעתיק, בכמה בחינות, את המערכת הדתית של ימי הביניים. האנשים יקבלו את הניסים הכוזבים הללו כהתגלמות כוח אלוהי. כאשר הכוחות האזרחיים והפוליטיים מצטרפים לארגונים הדתיים המובילים כדי לכפות את הדת על האנשים, ייווצר צלם החיה.

קראו התגלות יג', 14, 15 ושימו לב כיצד השפה הנלקחת מבראשית ב', 7 מסבירה כיצד ניתנה לחיה רוח חיים שתאפשר לה לתפקד. בשימוש בבראשית ב', 7, הנבואה אומרת לנו שהחיה הדומה לשה תעשה שצלם החיה תתפקד בתהליך זהה לתהליך שאלוהים השתמש כדי לתת רוח חיים ולברוא את האנושות. באמצעי שכנוע כפייתי, אנשי העולם יתפתו להכיר ולאשר את סמכות החיה הראשונה.

אם אלוהים בעצמו סרב להכריח את האדם לציית ולסגוד לו, ואף היה מוכן ללכת לצלב מאשר לחייבו לסגדיה וציית, מה זה אומר לנו לגבי עד כמה מרושע יהיה האיחוד הסופי הזה של כל הכוחות הללו?

תו החיה

התגלות יג' מצביע שיהיה תפקיד מוביל לחיה הדומה לשה במשבר הסופי. מעצמה עולמית זו תכונן מערכת עולמית שתשקף את המשיחיות של ימי הביניים במטרה לשלוט על אמונות האנשים.

קראו התגלות יג', 16, 17 יחד עם דברים ו', 4-8. מה הקשר בין טביעת האות על המצח וביד ימין לבין מצוות אלוהים?

לחץ שיופעל על אנשים ממגוון המעמדות החברתיים כדי שיקבלו את תו החיה בידם הימנית או במצחם. משמעות קבלת תו החיה היא להיות לצד החיה. כפי שהחותם מזהה את מי ששייך לאלוהים (התגלות יד', 1), כך גם אות החיה מזהה את הסוגדים לחיה. תו החיה אינו נראה לעין בשום צורה. מיקומה ביד ימין או מצח מתבסס על ההוראה שמשה נתן לעם ישראל לשים את תורת ה' כאות על ידיהם או על מצחם (דברים ו', 8). זה רומז שהאות במצח מתכוון לשמור את תורת אלוהים בשכל, וביד ימין עם התנהגות, מה אנשים עושים.

הנושא המרכזי במשבר הסופי יהיה סגידה וציות לאלוהים על ידי שמירת מצוותיו (התגלות יד', 12). מצוות השבת במיוחד תהיה מבחן הנאמנות לאלוהים. כפי שהשבת הינה אות מבדילה של ציות של עם ה' הנאמן (יחזקאל כ', 12), כך תו החיה הינו אות לציות לחיה.

אות החיה מהווה תקיפה ישירה על הדיבר הרביעי. היא מחליפה את מצוות ה' במצוות אדם. הראייה הגדולה ביותר לעובדה זו הוא המוסד שהאנושות הקימה, יום הראשון (ראו דניאל ז', 25) כיום שבתון קדוש במקומו של יום השבת, היום המקודש בשבוע שנקבע כך עיי ה' בעצמו ומצוין בצורה בולטת מאוד בכתבי הקודש. אנו מהללים את האדון כבורא; והשבת, מבראשית, עמדה כאות אמיתי לבריאתו. הניסיון לשנות את האות של בריאת אלוהים-השבת- ליום אחר הינו ניסיון לגזול את הממשל והשלטון של אלוהים עצמו.

השוו את התרחיש בהתגלות יג', 14-18 עם דניאל ג', 1-7. אילו קווים מקבילים נוכל למצוא בסיפור זה, ומה יקרה בקץ הימים?

נקודות למחשבה

התגלות מראה לנו שהשבת תהיה סימן של ציות בקץ ההיסטוריה. אך עלינו לזכור ששמירת יום ראשון כיום לא אומרת שיש לנו את אות החיה. שמירת יום ראשון תהיה "אות החיה" רק כאשר האנשים, למרות כל ההטעייה, בהבינם את הנושא הכלול בבחירת יום הסגידה, מחליטים בעד או נגד אלוהים. אך, זמן זה עדיין נמצא בעתיד.

אף אחד עוד לא קיבל את אות החיה. זמן המבחן עדיין לא הגיע. ישנם משיחים אמיתיים בכל קהילה, לא למעט הכנסיה הקתולית. אף אחד לא הורשע עד שקיבל את האור וראה את חובת הדיבר הרביעי. אך כאשר הצו יצא לאור ויאכוף את השבת המזוייפת, קול המלאך השלישי יזהיר את האנשים נגד סגידה לחיה ולצלמה, והקו המבדיל יפריד בבירור בין הכוזבים לבין האמיתיים. אז אלו אשר ימשיכו בהפרה יקבלו את תו החיה." (Ellen G. White, Evangelism, p. 234).

הבה נזכור ששמירת יום ראשון כיום אינה הופכת אף אחד לאדם אבוד כפי ששמירת השבת אינה מושיעה אף אדם. אך, יום יבוא, כאשר "תו החיה" יהיה הנושא המרכזי וכאשר בחירת יום סגידה יהיה מבחן נאמנות. התגלות מעודדת את עמו של אלוהים לקחת את הכתובים, ועם רוח הבוחנת לבבות, ללמוד את כתבי הנבואה בעצמם ולעשות כל מאמץ להגיע לאלו שכיום עדיין לא הכירו את המשיח ישוע באמצעות הבשורה.

שאלות לדיון:

1. בעודכם רואים את מצב העולם כיום, אילו נטיות הינכם רואים בחוגים הדתיים והפוליטיים שנראים כמובילים להתגשמות הנבואית של התגלות יג'?
 2. בעודנו ממתנים לסוף, כיצד צריכה להיות התנהגותנו אל משיחיים בדתות שונות? חישבו על העצה הבאה: "על הפסטורים שלנו לחפש להיות קרובים יותר לפסטורים של דתות אחרות. התפללו עם אנשים אלו, אשר המשיח מפגיע בעדם. יש להם אחריות רצינית ביותר. כמלאכי המשיח עלינו להראות התחשבות עמוקה וכנה ברועי העדר." (Ellen G. White, Testimonies for the Church, vol. 6, p. 78).
- בהתנהגותנו כלפי משיחיים מדתות שונות, כיצד נוכל להימנע מלהראות רוח שלא של המשיח? כיצד עלינו להראות להם כבוד לאמונתם האישית ללא התחייבות או בהתפשרות באמונתנו?

שיעור מספר 10*
2 - 8 במרץ

בשורת אלוהים הנצחית

שבת אחר הצהריים

קראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור שבת השבועי: התגלות יד', 6-12; מתי כד', 14; קהלת יב', 13, 14; שמות כ', 2-11; ישעיה כא', 9; לד', 8-10.

פסוק לשינון: "בְּזֶה סִבְלֹנוֹתֵם שֶׁל הַקְדוּשִׁים הַשּׁוֹמְרִים אֶת מִצְוֹת אֱלֹהִים וְאֲמוֹנַת יִשְׁעִי." (התגלות יד', 12).

ספר התגלות מראה שהולכת השולל של השטן באחרית הימים תהיה כה מוצלחת עד שהעולם יבחר להשתחוות לחיה ולקבל את התו שלה. אך התגלות יד', 1-5 אומר לנו שיש לאלוהים שארית, אשר יעמדו לצד האדון כאשר רוב העולם לא עושה כן.

בסופו של דבר על האנשים לבחור, לא אם לסגוד או לא (כולם תמיד סוגדים למשהו), אלא, מי יהיה מושא סגידתם. סוגדי החיה יקבלו את התו במצחם או ביד ימינם, כסמל לבחירתם לשרת את המערכת הכופרת עם שיכלם ומעשיהם. בו זמנית, העולם יהיה עד להכרזה עוצמתית של הבשורה, כמו שלא קרה מאז תקופת חג השבועות. לפני שמשפטי אלוהים יוטלו על האנושות המורדת, אלוהים ישלח מסרי אזהרה. פעולות השטן יהיו כלל עולמיות; לכן, הכרזת בשורת קץ העולם תהיה גלובלית גם כן. אלוהים אינו רוצה שאף אדם יאבד אלא שכולם יושעו, לכן מות המשיח היה בעד כל האנושות, הנושא על הפרק הוא מי יקבל את הישועה הזו, ומי ידחה אותה.

*למדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-9 במרץ.

בשורת שלושת המלאכים

רגע לפני הסוף, אלוהים שולח אזהרות, מתוארות באופן סימלי כשלושה מלאכים עפים בשמיים. המילה היוונית למלאך (angelos) משמעותה "שליח". בכתובים, המלאכים לעיתים מייצגים ישויות בשירות אלוהים (מלאכי ב', 7, מתי יא', 10). ראיות מהתגלות רומזות ששלושת המלאכים עומדים לצד עם אלוהים המופקדים לשתף את מסר אחרית הימים עם העולם.

קראו התגלות יד', 6 יחד עם מתי כד', 14. בשורת המלאך הראשון מכונה "בשורת עולם" (התגלות יד', 6). מה זה אומר לנו לגבי התוכן ומסרת הבשורה של המלאך הראשון? מדוע בשורה זו כה מרכזית לכל מה שאנו מאמינים?

המסר הראשון של אחרית הימים היא הבשורה. הבשורה הינה בשורות טובות לגבי אלוהים, המושיע את בני האדם על בסיס מה שישוע המשיח עשה עבורם. בשורת המלאך הראשון הינה בשורת "עולם" מכיון שהיא חלק מהמאמץ המתמיד של אלוהים להשיב את האנושות החוטאת, תוכנית שהתקיימה לפני שהאדם נוצר בכלל (השנייה לטימותיאוס ט', 1, טיטוס א', 2). הבשורה כוללת ישועה ומשפט. אלו הם בשורות טובות של ישועה לאלו שמקבלים אותה, אך גם אזהרה למשפט לאלו שדוחים את התקווה שהיא מציעה.

שלושת המלאכים מתוארים כמכריזים את הבשורה ב"קול גדול" (התגלות יד', 7, 9). המסר דחוף וחשוב; כולם חייבים לשמוע אותו מכיוון שזה נוגע לעתידם הנצחי. לכן, על הבשורה להיתבשר בכל אומה, שבט, לשון ועם. זה משמעותי במיוחד לאור העובדה שבזמן הקץ, החיה תפגין את כל הסמכות הניתנת לה מהשטן על "כָּל שֶׁבֶט וְעַם וְלָשׁוֹן וְאֶמָּה" (התגלות יג', 7). ככל שהיקף פעולות ההטעייה של השטן עולמי יותר, כך גם הכרזת הבשורה.

בשורת שלושת המלאכים מוכרזת על ידי עם אלוהים כדי לעמוד לנגד המסר שעולה משלושת הרוחות הטמאות הדומות לצפרדעים הבאות מפי השילוש השטני (התגלות טז', 13, 14). המסר שנובע מהם נוגד את בשורת שלושת המלאכים. לכן, בזמן הקץ, יוצגו לעולם שני מסרים מתחרים, כל מסר עם המטרה לזכות בלבם ובנאמנותם של בני האדם.

כאדוונטיסטים, נקראנו להגיע לעולם עם הבשורה. מה אתם (כן, אתם!) עושים כדי לעזור שזה יקרה ומה עוד ניתן לעשות?

בשורת המלאך הראשון, חלק א'

קראו התגלות יד', 7 יחד עם קהלת יב', 13, 14. מה המשמעות של "לירוא את אלוהים"? כיצד התפיסה של לירוא את אלוהים מתקשרת לבשורה, ומה הקשר בין הבשורה לציות מצוות ה' ? (ראו גם אל הרומים ז', 13-7). מה הקשר בין לירוא את אלוהים ולתת לו כבוד?

הקריאה "ראו את אלוהים ותנו לו כבוד" (התגלות יד', 7) מוכרזת בהקשר ל"בשורת עולם". הבנת מה המשיח עשה לישועתנו גורמת לתגובה חיובית אליו.

בהתגלות, לירוא את אלוהים ולתת לו כבוד הולכים יד ביד (התגלות יא', 13, טו', 4). בעוד שהראשון מציין את הקשר הנכון עם אלוהים (איוב א', 8), השני מציין ציות אליו. לירוא את אלוהים זה לא לפחד ממנו אלא לקחת אותו ברצינות ולתת לו את המקום שמגיע לו בחיינו. על עם ה' של אחרית הימים לירוא את אלוהים (ראו התגלות יא', 18, יט', 5). האדם שיירא את אלוהים מכבד אותו בציות (דברים ה', 29, קהלת יב', 13) ובהשקפת אופי ה' (בראשית כב', 12).

הציווי ליראת ה' ולתת לו את הכבוד הינה "...כִּי בָּאָה עֵת מִשְׁפָּט" (התגלות יד', 7). המשפט כאן הינו המשפט תרום-ביאת המשיח, שקורה לפני הביאה השניה. המטרה של המשפט תרום-ביאת המשיח הוא לחתום את בחירתנו באם נשרת את אלוהים באמת או לא (בחירה זו מתגלה במעשינו). בתום משפט זה, הגורל של כל אדם יוכרע (התגלות כב', 11), וישוע יבוא כדי לתת את שכר כל איש כמעשהו (התגלות כב', 11). המשפט בהתגלות יד' הינו חלק מהבשורה. לאלו אשר בקשר ראוי עם אלוהים על פי תנאיו ובתובים, המשפט מהווה בשורות טובות; המשמעות בשבילם זה זיכוי, ישועה, וחירות. אך, אלו הם בשורות רעות לבלתי נאמנים. הבשורה של המשפט הקרב ובא הינו קריאה להם לשוב לאלוהים ולהתחרט, מכיוון שאלוהים אינו רוצה שאף אדם יאבד אלא שכולם יבואו לידי תשובה (השנייה לכיפא ג', 9).

כיצד תוכלו לעמוד, לבד, במשפט? איזה פסק דין מעשיכם מביטיחים לכם? מה תשובתכם אומרת לכם על צורך בבשורה, ומדוע תשובתכם תהיה אשר תהיה קשורה קשר כה הדוק עם בשורת המלאך הראשון?

בשורת המלאך הראשון, חלק ב'

התגלות מראה שהנושאים המרכזיים במשבר הסופי של היסטוריית כדור הארץ יהיו סגידה וציות לאלוהים, כפי שמתגלה בציות למצוותיו (התגלות יד', 12). אנשי העולם יחולקו לשניים: אלו שיראים וסוגדים לה', ואלו שיראים וסוגדים לחיה.

סקרו את ארבעת הדיברות הראשונות של עשרת הדברות (שמות כ', 11-2). לאחר מכן סקרו את התגלות יג'. כיצד תביעת החיה לסגידה (התגלות יג', 15), הצבת צלם לסגידת החיה (התגלות יג', 13, 14), גידוף ה' ושמו (התגלות יג', 5, 6) וקבלת תו החיה (התגלות יג', 16, 17) מצביעים על ההתקפה של השטן על ארבעת הדיברות הראשונים באחרית הימים?

הרעיון המרכזי שעומד בבסיסם של ארבעת הדיברות הראשונים קשור לסגידה של אלוהים. ספר התגלות מראה שמצוות אלו יהפכו להיות לאבן בוחן לנאמנותם של בני האדם לאלוהים בעימות הגדול באחרית הימים. שלחי העימות הגדול בין המשיח לשטן עוסק בבירור בנושא הסגידה לאלוהים בהקשר לארבעת הדיברות הראשונים.

נושא המפתח במשבר הסופי מודגש בתוכחה השניה של בשורת המלאך הראשון. הקריאה להשתחוות "לְעֹשֶׂה הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְהַיָּם וְהַבְּרִיָּה" (התגלות יד', 7) הינה רמיזה מילולית לדיבר הרביעי בעשרת המצוות (שמות כ', 11). זה מראה שהקריאה לסגוד לאלוהים הבורא ניתנת בהקשר לשמירת השבת.

בעשרת הדברות, כמו בכל הכתובים, סגידה אמיתית הינה בהרמוניה עם היום הנכון לסגידה. השבת הינה אות מיוחד בינו לבין אלוהים (שמות לא', 13, יחזקאל כ', 12). בשורת המלאך הראשון מראה לנו שבאחרית הימים האנשים בעולם יקראו לשוב ולעבוד את הבורא האמיתי ולתת לו את המקום הראוי לו בחיינו. בשורה זו נוגדת את פעילויות השטן של זמן הקץ כדי לקדם בעולם דת שקרית ולשרת ולהשתחוות לאל מזויף. הדיבר הרביעי, כלומר, יום השבת, יהיה מרכזי לכל זה.

"בזמן ששמירת יום השבת הכוזב עולה בקנה מידה אחד עם חוק המדינה, בניגוד לדיבר הרביעי, שמירה זו תהווה שבועת אמונים לכוחות השטניים הפועלים בנחישות נגד אלוהים ודברו, ושמירת השבת האמיתית, בציות מלא לתורת ה', עומדת כעדות של נאמנות לבורא. בעוד שחלק אחד מהאנושות, בקבלם את אות הכניעה למעצמות העולם, מקבלים את תו החיה, החלק השני, נשבעים אמונים לסמכות האלוהית- הם אלו שיקבלו את אות ה'." (Ellen G. White, The Great Controversy, p. 605).

בשורת המלאך השני

בזמן שבשורת המלאך הראשון קוראת לאנשים לירוא ולהשתחוות לאלוהים, המלאך השני מכריז את אובדנה של בבל של אחרית הימים כאובדנה של מערכת דתית כוזבת. **קראו התגלות יד', 8 יחד עם התגלות יח', 2 וישעיה כא', 9. שני האזכורים של המילה "נפלה" מצביעים על וודאות נפילתה וסופה של בבל. מדוע בבל מתוארת כעיר שכבר נפלה למרות שנפילתה תקרה בעתיד?**

בבבל מיוחסת אפוא לעיר גדולה. הסיבה לכך היא שסמליותה של בבל בספר התגלות שורשיה נעוצים בבבל ההסטורית התנכית. כאמפריה מרושעת שהתנגדה לאלוהים ועינתה את עמו. ישעיה יד', 12-15 מדמה את בבל לשטן בניסיונו לעשות את עצמו שווה לאלוהים. בבל של אחרית הימים בהתגלות הינו השם לשילוש השטני באיחוד עם דתות כוזבות אחרות (התגלות יז', 5). אלו יעמדו לשירות השטן נגד עם אלוהים (ראו התגלות יג', 11-18). איחוד הדתי הכופר זה ידמה לגאווה של בבל הקדומה בהתרוממותה מעל אלוהים ובחפשה לקחת את מקומו בעולם. הבשורה של המלאך השני מבטיחה לעם אלוהים שהמערכת המרושעת הזו תבוא לסופה, כפי שקרה עם בבל הקדומה. **קראו שוב את התגלות יד', 8 יחד עם יז', 2 ויח', 3. כיצד בבל עושה שהעולם ישתה את יין תזונתה? מהו היין הזה?**

בבל אשמה בלעשות שכל הגויים ישתו מיין חרון תזונתה. ירמיה מדבר על בבל משכרת את גויי הארץ (ירמיה נא', 7). התגלות יז' מתאר את בבל של אחרית הימים כזונה הגורמת לבני האדם על הארץ להשתכר איתה ביין טומאתה (ראו התגלות יז', 2). זה מצביע על התגלות יג' בו השילוש השטני מפתה את אנשי הארץ לסגוד לחיה ולצלמה (התגלות יג', 11-18).

יין בבל מסמל את תורות השווא ובשורת השווא המוצעת על ידי מערכת דתית כופרת זו. אנשים שיכורים אינם יכולים לחשוב באופן צלול. כל עוד האנשים משתכרים מיין תזונתה של בבל מבחינה רוחנית, בבל תשלוט על מצפונם ותפתה אותם לסגוד לחיה ולקבל את חותמה. כאשר השפעת השתכרותם תחלוף, הם יבינו את מלא המשמעות של החלטותיהם ומעשיהם, אך יהיה זה מאוחר מידי (התגלות יז', 15-17).

האם מישוה צריך לחיות בבבל העיר כדי לשתות מיין בבל? באיזו דרך אנשים יכולים לשתות מיין בבל?

בשורת המלאך השלישי

כיצד התגלות יד', 12 מתארת את עם ה' הנאמן?

בניגוד גמור לקבוצה זו, התגלות יד', 9, 10 מזהיר לגבי גורל האנשים שיתנסו בחרון אלוהים. בתנ"ך, חרון אלוהים מתואר באופן סימלי בשתיית גביע היין של אלוהים. (ירמיה כה', 15, 16). חומרת המשפט על סוגי החיה מתוארים כשותים את כוס יין חרון ה' שאינו מדולל. אנשים בעת הקדומה לעיתים קרובות היו מדללים את היין עם מים כדי להפחית את עוצמת המשכר. כדי להעצים את עוצמת המשכר, היו מערבבים יין לא מדולל עם עשבי תיבול ותבלינים. היין המעורב ולא מדולל מייצג את חרון ה' המוטל בכח עוצמתו ולא מעורב עם רחמים (ראו תהילים עה', 9).

קראו התגלות יד', 10 יחד עם התגלות כ', 10-15. כיצד ישעיה לד', 8-10 ויהודה ז' שופכים אור על ההצהרה: "לְעוֹלָם יַעֲלֶה עֶשְׂנָה"?

ההצהרה של עינוי עם אש וגפריית מתכוונת להשמדה טוטאלית. אש וגפריית הינם אמצעי המשפט (בראשית יט', 24, ישעיה לד', 8-10). העשן העולה מן ההשמדה מהווה תמונה מוכרת בכתובים. ישעיה ניבא על ההשמדה העתידית של אדום באש וגפריית: תהפוך "לְזֶפֶת בַּעֲרָה. לִילָה וַיּוֹמָם לֹא תִכְבֶּה, לְעוֹלָם יַעֲלֶה עֶשְׂנָה" (ישעיה לד', 9, 10). יהודה מתאר את גורל סדום ועמורה בסבלן מעונש "אֵשׁ עוֹלָם" (יהודה 7). פסוקים אלו אינם מדברים על דליקה אינסופית, אף אחת מערים אלו בוערות כיום. ההשלכות של הדליקה הן נצחיות, לא הלהבות עצמן. "אש עולם" בהתגלות מתכוונת להשמדה; השריפה תמשיך לבעור עד שלא יוותר דבר מלבד אפר-ורק אז כאשר תושלם פעולתה לא יהיה עוד צורך בה.

למרות שאנו יכולים להיות אסירי תודה על האמת המופלאה שאש הגיהנום איננה מענה לנצח את הרשעים, העונש עדיין מספיק נורא. מה זה אמור להגיד לנו על התפקיד הקדוש שהופקד בידינו להזהיר אחרים בנוגע לנבואות הזעם של אחרית הימים?

נקודות למחשבה

קראו אלן ג'י. ווייט, "The Great Controversy", pp. 603–612, in *The Final Warning*.

התגלות מראה שבאחרית הימים, בידו של עם ה' מופקדת הכרזת בשורת קץ הימים לעולם. העבודה שלפנינו הינה עצומה, בלתי אפשרית. אך, יש לנו את הבטחת כוח אלוהים.

"עבודת הבשורה המופלאה לא תסתיים עם ביטוי מופחת של כוח אלוהים מאשר הכוח שסימן את תחילתה..."

"הבשורה תופץ לא כל כך על ידי טיעון אלא על ידי שכנוע עמוק של רוח קדשו של אלוהים. הטענות הוצגו. הזרע נזרע, וכעת הוא יצמח וישא פרי (Ellen G. White, The Great Controversy, pp. 611, 612).

סיום הכרזת בשורת אלוהים האחרונה תגרום למחלוקת גדולה שתחלק את האנשים לשני מחנות: אלו שיש להם קשר עם אלוהים ואלו שבחרו ללכת בעקבות החיה. החלוקה הזו מתוארת במושגים של שתי תבואות: קציר החיטים (התגלות יד', 14-16) ואשכולות הגפן הנדרכות בגת (התגלות יד', 17-20). זה היה הנושא של התגלות יז'-יח'.

שאלות לדיון:

1. חישבו על זה: מי עוד מכריז את בשורת שלושת המלאכים חוץ מהאדוונטיסטים שומרי שבת? מה זה אמור להגיד לנו לגבי עד כמה חשובה עבודתנו? כמה רצינים אנו לגבי זה?
2. מדוע חושבים אתם שנושא המשפט כל כך לא פופולרי בקרב המשיחיים? איזו חשיבות יש לתפיסה של משפט תרום-ביאת המשיח למשיחיים כיום? כיצד תעזרו לרעיהם המאמינים להבין טוב יותר את המשמעות האמיתית של המשפט של תרום-ביאת המשיח?
3. חישבו על השאלה ביום שבת בהקשר לאירועי הקץ. מדוע הגיוני כל כך שלשבת, המתועדת במקרא כבר משבוע הבריאה (בראשית ב', 2, 3), יהיה תפקיד כה מרכזי? אם הסוגייה היא למי אנו סוגדים, לבורא "השמים והארץ" (התגלות יד', 7), או מעצמת החיה, ואם השבת קדומה יותר, יותר בסיסית, ואות ברורה מברית אלוהים, אז מדוע לשבת, כאחד מהדיברות שלו (התגלות יד', 12), תפקיד כה מרכזי במשבר הסופי?

שיעור מספר 11*

9 - 15 במרץ

שבע המכות האחרונות

שבת אחר הצהריים

קראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור שבת השבועי: **התגלות טו', 1; ז', 3-1; יד', 9, 10; טז', 1-12; יז', 1; דניאל ה'; התגלות טז', 16; השנייה לתסלוניקים ב', 9-12.**

פסוק לשינון: **"מי לא ייראך, יהוה, ולא יתן כבוד לשמך? כי אתה לבדך קדוש; הן כל הגוים נבואו וישתחוו לפניך; כי נגלו משפטי צדקך" (התגלות טו', 4).**

התגלות יא', 18 מסכם את ההכנות למלחמה האחרונה נגד שארית הפליטה מעמו של אלוהים בצורה הבאה: **"הגוים קצפו."** הזמן הגיע שאלוהים יגיב לקצף זה בזעם ובחרונו בהטלתם של שבע המכות האחרונות (התגלות טו', 1), על אלו שלא חזרו בתשובה.

התגלות טו' פותחת עם תמונה של שבעה מלאכים עם שבע קערות מלאות בחרון אלוהים. אך לפני שזה קורה עולה התמונה של עם אלוהים הנאמן (התגלות טו', 1-4). הם מתוארים כמנצחים את החיה וצלמה, עומדים על משהו שדומה לים זכוכית, ושרים את שירת משה והשה - כל הדמויות הללו מזכירים לנו את בני ישראל על חוף ים סוף, חוגגים את ניצחון ה' על המצרים (שמות טו').

הקדושים המנצחים הללו הינם ה-144,000 שצוינו בהתגלות יד', 5-1. בסרם לקבל את תו החיה, הם מוגנים מכוחות ההרס של שבע המכות האחרונות. בקרוב הם יעברו מהפך בגופם בן-תמותה (ראשונה לקורинטים טו', 54-51) ויצטרפו לקדושים הקמים לתחייה כאשר ישוע יחזור בעוז והדר (ראשונה לתסלוניקים ד', 17).

*למדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-16 במרץ.

משמעות שבע המכות האחרונות

בנקודה זו, האנשים כבר החליטו בעד אלוהים או בעד בבל. המשיח כעת מוכן לבוא. אך, לפני שהוא בא, רוחות הארץ שנאחזו (התגלות ז', 1-3) שוחררו כעת.

קראו התגלות טו', 1 יחד עם התגלות ז', 1-3 והתגלות יד', 9, 10. כיצד מכות מצרים, הנחשבות לרקע למכות הללו, מלמדות אותנו לגבי מטרתם ומשמעותם?

שבע המכות האחרונות מכונות המכות "האחרונות" מכיון שהן באות לאחר המכות של שבעת השופרות. השופרות מכסות את כל העידן המשיחי בלבד. מכות אלו מוטלות בעוד הבשורה מתבשרת (התגלות י', 8-14) ויש תיווך (התגלות ח', 2-5). הן מעורבות רחמים, ומטרתם היא להחזיר את אויביו של עם אלוהים לתשובה. מצד שני, שבע המכות האחרונות מוטלות בדיוק לפני הביאה השנייה, וכמה מהן נופלות בכל רחבי כדור הארץ. הן צולחות על אלו שכמו פרעה, הקשו את ליבם ולא חזרו בתשובה (ראו התגלות טז', 11). החרון האלוהי הוא תגובתו של אלוהים להחלטות האנשים (ראו אל הרומים א', 26-28), והאבודים קוצרים את ההשלכות של החלטותיהם.

קראו התגלות טו', 8-5 יחד עם שמות מ', 34, 35 ומלכים א' ח', 10, 11. מה הביטוי "וְלֹא יָכֹל אִישׁ לְהִפָּנֵס אֶל הַהִיכָל" (התגלות טו', 8) רומז על עיתוי שבע המכות האחרונות?

הביטוי "וְלֹא יָכֹל אִישׁ לְהִפָּנֵס אֶל הַהִיכָל" (התגלות טו', 8) מצביע לסיום תקופת המבחן. בעוד ששירות התיווך של המשיח בשמים מסתיים, דלת ההזדמנות לחזור בתשובה בסופו של דבר נסגרת. זה מראה שהמכות האחרונות לא יחזירו אנשים בתשובה, אלא תחשוף את קשיחות ליבם של אלו שבחרו להיות לצד בבל, ומניעים אותם לשנוא את אלוהים אף יותר.

הביטוי על העולם כיום, שהולך ומתדרדר יותר ויותר. מה מלמדת אותנו העובדה שהמכות מתעכבות בשל רחמנות אלוהים וסבלנותו?

הטלת המכות האחרונות

עם סיום תיווך המשיח במקדש השמימי, הגורל של כל אדם נחרץ לנצח. הזמן הגיע לאלו שבזו לבשורה לחוות את חרון אלוהים במלואו.

שבע המכות האחרונות משקפות את המכות שהוטלו על המצרים (שמות ז'-יא'). כפי שהמכות המצריות נפלו על המצרים בעוד שחשו על בני ישראל, כך גם ארבעת המכות האחרונות ישפיעו במיוחד על סוגי החיה, אך על עבדי ה' הן לא ישפיעו. המכות על מצרים חשפו את קשיחות לב פרעה והראה למצרים את קוצר ידיהם של אליליהם להגן עליהם. באופן זה, המכות האחרונות מקשיחות יותר ויותר את לבבות המשתחוים לחיה ומגלים את אזלת ידה של בבל להגן עליהם ממשפט אלוהי.

קראו התגלות טז', 11-1. מה קורה פה וכיצד זה מתואר?

ארבעת המכות הראשונות נופלות על אוכלוסיית העולם באופן כללי. הראשונה גורמת לשחין מכאבי באופן אקסלוסיבי על סוגי החיה. המכה השנייה והשלישית משפיעות על הים, נהרות ומעינות, שהופכות לדם. ללא מי שתיה, האנושות המורדת לא תוכל לשרוד. המכה הרביעית משפיעה על השמש כדי שתשרוף את האנשים, וגורמת להם לכאב בלתי נסבל.

הכאב הבלתי נסבל שהמכות גורמות לא מרכז את לב האנשים כדי להביא לשינוי התנהגותם המורדת. להיפך, הם מקללים ומגדפים את אלוהים, שמבצע את המכות הללו. אף אחד מהם לא חוזר בתשובה.

בהתגלות טז', 10, 11 (ראו גם שמות י', 21-23) אנו יכולים לראות שהמכה החמישית פוגעת בכס החיה. השטן הוא זה שנתן את הכס לחיה (התגלות יג', 2). כעת, אפילו כס סמכות השטן לא יכול להחזיק מעמד מול עצמת המכות הללו. בעוד האנשים סובלים מכאבים, הם מבינים את האין-אונות של בבל להגן עליהם. אך, הם קבעו את דעתם נגד אלוהים, ואפילו הפחד מהמכות הנוראיות שנופלות עליהם אין בו את הכוח לשנות את ליבם.

כיצד נוכל לשמור על הליכה בדרך האדון כדי שאם במצב של טרגדיה המתרחשת בחיינו, נדע מספיק על אהבת אלוהים כדי לבטוח בו אפילו בסבל?

התייבשות נהר פרת

קראו התגלות טז', 12 יחד עם התגלות יז', 1 ו-15. מה מסמל נהר פרת? מה המשמעות של התייבשות נהר פרת בהקשר לשבע המכות אחרונות?

בתנ"ך, נהר פרת היה אמצעי חשוב מאין כמוהו עליו נסמכו אויבי ישראל, בבל ואשור (ישעיה ז', 20, ירמיה מו', 10). מי הנהר זרמו דרך בבל, והיו חשובים לעיר מכיוון שהשקו את היבול וסיפקו מים לאנשים. בבל לא יכלה לשרוד ללא נהר פרת. התגלות יז', 1 מתאר את בבל של אחרית הימים כיושבת על מים רבים, אולי תזכורת לנהר פרת (ראו ירמיה נא', 13). התגלות יז', 15 מסביר שהמים עליהם ישבה בבל של אחרית הימים מייצגת את האנשים שתומכים בה; המעצמות האזרחיות, חילוניות ופוליטיות עולמיות מאחורי המערכת. אך המעצמות הללו בסופו של דבר יפסיקו את תמיכתם.

תמונת המכה השישית משקפת את הכיבוש של בבל בעת הקדומה על ידי כורש הפרסי (ראו דניאל ה'). לפי ההיסטוריון הקדמון הרודוטוס, בלילה שהמלך בלטשאצר ופקידיו היו במסיבה, הפרסים הסבו מסלולו של נהר פרת ונכנסו לעיר דרך אפיק הנהר וכבשו את העיר בהפתעה.

הסמליות של התייבשות הפרת בהתגלות טז', 12 גורמת לנפילת בבל בקץ הימים. מכיוון שנהר הפרת בהתגלות מייצג את המעצמות האזרחיות, חילוניות ופוליטיות של העולם התומכים בבל, התייבשות הפרת מסמלת את נסיגת התמיכה שלהם ובכך ההתקפה של הפרסים מצליחה להביס את בבל, ובכך גורמת את נפילתה.

כשאנשי העולם יהיו עדים להתקוממויות בטבע (ראו התגלות טז', 10, 11), הם יפנו לבבל להגנה. אך, ברגע שהמכה החמישית תוקפת את כס סמכות בבל, הם רואים את החוסר משמעות לחפש עזרה שם. הם מרגישים מרומים ופונים נגד בבל, ובכך גורמים לה ליפול (ראו התגלות יז', 16). אך, כפי שראינו, ליבם נשאר קשוח נגד אלוהים ועמו. כך, הם הופכים להיות קרקע פורייה להטעייה הסופית דרכה השטן ימשוך את העולם לקרב גדול נגד אלוהים.

באילו דרכים למדתם עד כמה מסוכן לשים את בטחונכם בבני האדם ובמוסדות אנושיים?

ההטעייה הגדולה הסופית של השטן

התגלות טז', 12 מראה שמטרת התייבשות נהר הפרת היא להכין את הדרך ל"מְלָכִים מְמֹזָרְחַ שְׁמֶשׁ". בתנ"ך, "מלכי המזרח" היו כורש וצבאו הבאים מהמזרח נגד בבל (ישעיה מא', 25). כיבוש בבל הפכה גרמה לאפשרית את שובם של בני יהודה למולדתם (ישעיה מד', 27, 28). באותה צורה, הסמל של התייבשות נהר פרת מכינה את הדרך לביאת המלכים מהמזרח כדי לספק גאולה לעם אלוהים של אחרית הימים. מלכי המזרח בהתגלות טז', 12 הם המשיח וצבא הנאמנים. בעוד שישוע חוזר בחברת מלאכים שמימיים, התגלות יז', 14 מראה שהקרב האחרון יכלול את המשיח ושארית נאמניו נגד הכוחות השטניים. בהתגלות יט', 14, ישוע מוביל את צבא השמיים "לְבוּשִׁים בּוֹץ לָבָן וְטָהוֹר" שהוא שמלת הכלה של השה בהתגלות יט', 8. כעמיתיו על פני כדור הארץ, בהתגלות ז', ה-144,000 מתוארים כצבא העומד להילחם את קרב האחרון.

קראו התגלות טז', 13, 14. מה תפקיד שלושת הרוחות הטמאות הדומות לצפרדעים בהכנות לקרב האחרון? כיצד ניתן לראות שפעילותם הינה בעצם חיקוי שטני של בשורת שלושת המלאכים בהתגלות יד'?

התייבשות נהר פרת מרעיד את היסודות של השילוש השטני. בנקודה זו, יוחנן רואה שמפיהם יוצאות רוחות הדומות לצפרדעים. במכות מצרים, מכת הצפרדעים הייתה המכה האחרונה שחרטומי פרעה יכלו גם הם לבצע (שמות ח', 15-1). שלושת הרוחות הדומות לצפרדעים הינם הניסיון האחרון של השטן לזייף את עבודת ה'. שלוש הרוחות הטמאות הללו שבאו "מפי" השילוש השטני מייצגות את האסטרטגיה הסופית שלו. השטן מכשיר אותו לעשות אותות גדולים המצביעים לפעולות של החיה הדומה לשה (ראו התגלות יג', 13, 14), הכוללות רוחניות. השימוש באותות וניסים מופלאים תהיה חלק מהאסטרטגיה המטעה של השטן באחרית הימים כדי לשכנע את העולם ללכת שבי אחריו במקום אחרי אלוהי ישראל-ודברו (השנייה לתסלוניקים ב', 9-12). הרוחות הטמאות הדומות לצפרדעים נשלחות עם בשורת שווא לפתות את העולם להצטרף אליהם לקרב נגד עם אלוהים. למרות שהתפכחו, מנהיגי העולם מתפתים שוב, ונכנעים לשטן נגד עם אלוהים. בנקודה זו, הבמה כבר מוכנה לעימות הסופי המוביל לקץ העולם, המוכר כארמגדון-קרב הר מגידו.

התכנסות לקרב הסופי

קראו התגלות טז', 16. עד כמה מוצלחת תהיה פעולת הרמייה האחרונה של השטן בתכניתו לאסוף את אנשי העולם לקרב הר מגידו?

הניסים השטניים המטעים ישיגו הצלחה רבה ברחבי העולם. ביחסם המזלזל לבשורה האמיתית בדבר ה', האנשים יאמינו לשקר שילווה על ידי ניסים מטעים (ראו שנייה לתסלוניקים ב', 12-9). הם יתכנסו למקום סמלי, שנקרא הר מגידו בעברית. מגידו הייתה עיר מבוצרת ממוקמת בעמק יזרעאל למרגלות רכס הר הכרמל והיתה לאתר אסטרטגי חשוב. עמק יזרעאל היה מוכר כאתר קרבות מכריעים בהיסטוריה של ישראל (ראו שופטים ה', 19; ו', 33; מלכים ב' ט', 27; מלכים ב' כג', 29, 30).

ספר התגלות משתמש במוטיב היסטורי זה של ישראל כדי לתאר את העימות הגדול האחרון, הנקרא מלחמת הר מגידו, בין אלוהים לכוחות הרשע. אנשי העולם תוארו כצבא מאוחד תחת ההנהגה של הליגה השטנית.

כוונת הכתובים למושג "הר מגידו" קרוב לוודאי מייחסת אותו למיקומו של הר הכרמל, הקרוב לעיר מגידו. היה זה אחד מאתרי הקרבות המשמעותיים ביותר בהיסטוריה של עם ישראל, בו ניטש קרב רוחני בין אליהו הנביא ונביאי הבעל (מלכים א', 18). הסוגייה העיקרית בקרב זה נסבה סביב השאלה מי היה האל האמיתי. האש שירדה מן השמים הראתה שהאדון הוא האל האמיתי היחיד, והיחיד לו הראוי להלל ולסגידה. התגלות יג', 13, 14 מתאר את החיה העולה מן היבשה מורידה אש מן השמים כזיוף לעבודת אלוהים והטעיית העולם כולו.

מלחמת הר מגידו אינה מלחמה שתקרה במקום כלשהו במזרח התיכון אלא מלחמה רוחנית בין המשיח לכוחות החושך (ראו השנייה לקוריתים י', 4). הסוגייה הצריכה פתרון אחת ולתמיד בקרב הסופי היא מי ראוי למשול על היקום. תוצאת הקרב האחרון תהיה זהה לתוצאה בהר הכרמל - ניצחון אלוהים הסופי והמוחלט על כוחות האופל.

במשך שנים רבות, אנשים ראו במהומות פוליטיות וצבאיות במזרח התיכון כאותות המצביעים על הקשר בין קיצו המתקרב של העולם ולהר מגידו. למרות חזיונות רבים, תאריך ומיקום הקרב בהר מגידו כפי שהם חזו, עדיין לא הגיע. כיצד נוכל לשמור על עצמנו מלעשות טעויות זהות בנוגע לפרשנות מיקום אירועים אלו ואחרים בהקשר להתגשמות נבואות הכתובים?

נקודות למחשבה

”אותות על-טבעיים מבהילים יתגלו במהרה בשמיים, ויעידו על כוחם של השדים לחולל מופתים וניסים. רוחות השדים יבואו אל מלכי הארץ והעולם כולו כדי להוליכם שולל ולהאיץ בהם לעשות יד אחת עם השטן במלחמתו האחרונה בממשלת השמיים. מלכים ונתינים כאחד ילכו שולל אחר נציגים שטניים אלה. אנשים יקומו ויטענו שהם הם המשיח בכבודו ובעצמו, ויתבעו לעצמם את התואר, הכבוד והסגידה המגיעים אך ורק לגואל האנושות. הם יחוללו ניסים ומופתים וניסי ריפוי נפלאים, ויטענו כי קיבלו מן השמיים התגלויות הסותרות את עדות כתבי הקודש. כגולת הכותרת במעשה ההונאה הזה, השטן עצמו יתחזה למשיח. קהילת המשיח טענה מאז ומעולם שהיא מייחלת לביאת המושיע כהתגשמות כל תקוותיה. עתה, הרמאי הכביר יגרום לכך שייראה כאילו המשיח בא. הוא יתגלה לעיני בני האדם באזורים שונים בעולם כישות רבת הוד בעלת זוהר מסנוור, הדומה לתיאורו של בן האלוהים בספר ההתגלות על פי יוחנן (פרק א', פסוקים 13-15). הכבוד והזוהר האופפים אותו עולים על כל דבר שבני התמותה חזו מעודם. קריאות שמחה וניצחון יהדהדו באוויר: ”המשיח בא! המשיח בא!” בני האדם יפלו אפיים ארצה וישתחוו לפניו בסגידה בעודו נושא את ידיו ומברכם, כשם שעשה המשיח כשבירך את תלמידיו בימי חייו עלי אדמות. קולו של המתחזה יהיה רך ושקט, ערב ונעים. בנועם ובחמלה הוא יציג אחדות מן האמיתות הנשגבות השמימיות שליומד המושיע. הוא ירפא את מחלותיהם של בני האדם, ואז, בעודו מתחזה למשיח, הוא יטען שהוא זה שהחליף את השבת ליום הראשון בשבוע, ויצווה על כל בני האדם לקדש את היום שהוא כונן ובירך. הוא יכריז כי האנשים שמתעקשים לשמור את קדושת השבת ביום השביעי, מחללים את שמו בסירובם לשמוע בקולם של השליחים והמלאכים שנשלחו אליהם כדי להעניק להם אור ואמת. הולכת השולל הזו תהיה כה עזה ומטעה, שהיא תסחף כמעט את כל בני האדם. (Ellen G. White, The Great Controversy, p. 624).

שאלות לדיון:

1. קראו את אזהרת ישוע בהתגלות טז', 15 הנכללת בתיאור ההכנות לקרב הר מגידו. שימו לב לנוסח הדומה בעתירת המשיח הקודמת לקהילה בלאודיקיה (התגלות ג', 18). כיצד זה נותן משמעות למסר ללאודיקיה לעם אלוהים החי בתקופת ההכנות לקרב האחרון? באילו דרכים מסר זה רלוונטי לגביכם, באופן אישי?
2. גלימות לבנות בהתגלות מסמלות את צדקת המשיח (התגלות ג', 4, 5; יט', 7-9). רק אלו שלובשים את גלימת צדקת המשיח יוכלו לעמוד איתנים במשבר הסופי. כיצד נוכל לכבס את גלימותינו כדי להלבין ושיהיו טהורות וצחורות בדם השם (התגלות ז', 14)?

שיעור מספר 12*

16 - 22 במרץ

משפט בבל

שבת אחר הצהריים

קראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור שבת השבועי: **התגלות יז', 1-18**; **ירמיה נא', 13**; **התגלות יג', 1-10**; **שמות כח', 2**; **20-23**; **יג', 5-8**.

פסוק לשינון: **"שָׁמַעְתִּי קוֹל אַחֵר מִן הַשָּׁמַיִם אוֹמֵר: 'צֵאוּ מִמֶּנָּה, עַמִּי, פֶּן תִּשְׁתַּתְּפוּ בְּחַטָּאתֶיהָ וּפֶן תִּקְבְּלוּ מִמִּכּוֹתֶיהָ, כִּי הִגִּיעוּ חַטָּאתֶיהָ עַד הַשָּׁמַיִם וְזָכַר אֱלֹהִים אֶת פֶּשְׁעֶיהָ."** **התגלות יח', 4, 5**

ראינו שהמכה השישית גורמת באופן סמלי להתייבשותו של נהר פרת, וזה, כפי שלמדנו, קורה כאשר אנשי העולם המאוכזבים מפסיקים לתמוך בבבל של אחרית הימים. אך, נפילתה תלווה בפעולות שדים נרחבות המחקות את פעולותיו של אלוהים, עשיית אותות ומופתים, כאשר האות הברור ביותר זה להוריד אש מן השמיים, שיתכן שזוהי התעוררות רוחנית שיקרית (התגלות יג', 13). הפעילות השטנית מצליחה לאחד את כל העולם בהכנה לקרב הר מגידו נגד שארית אלוהים הנאמנה.

בתחילת הקרב האחרון, רעידת אדמה אדירה מתרחשת כחלק מהמכה השביעית. רעידת האדמה מרסקת את אחדותה של בבל ומחלקת אותה לשלושה חלקים (התגלות טז', 18, 19). בבל של אחרית הימים מתוארת כעיר, המסמלת אחדות קצרת-טווח של השילוש השטני - התנין, חיית הים, והחיה העולה מן היבשה - בברית עם כוחות דתיים של העולם נגד עם אלוהים. האחדות הזו מתנפצת, מה שגורם לנפילת בבל של אחרית הימים.

עלינו לזכור שהתגלות טז', 19 רק מכריז את נפילת בבל של אחרית הימים. פרקים יז'-יח' אומרים לנו כיצד הנפילה הזו מתרחשת. לפני שמתארים את התפוררות בבל של אחרית הימים ואת הסיבות לנפילתה (התגלות יז', 12 - יח' 24), התגלות יז' מתאר את המערכת הדתית הכופרת של אחרית הימים, הפעם בביטויים של אישה זונה הרוכבת על חיה, אשר בשיתוף בנותיה, מפתה את העולם להתנגד לאלוהים (התגלות יז', 1-11).

בבל הזונה

קראו התגלות יז', 1. ירמיה נא', 13 מראה שה"מים הרבים" עליהם יושבת בבל הינם נהר הפרת. לפי התגלות יז', 15, מה מים רבים מסמלים?

בכתובים אישה מסמלת את העם שהולך עם אלוהים או אישה שמסמלת את העם שדוחה אותו. בהתגלות, הקהילה האמיתית של אלוהים מתוארת כאישה טהורה (התגלות יב', 1, כב', 17). לעומתה, הזונה מייצגת את העם הכופר והבלתי נאמן. בהתגלות יז', 5, הזונה הזו מזוהה כבבל הגדולה. כפי שבבל הקדומה הסתמכה על נהר הפרת לקיומה, כך גם בבל של אחרית הימים נשענת על תמיכת ההמונים כדי להוציא לפועל את תכניתיה.

קראו התגלות יז', 2 יחד עם התגלות יד', 8 והתגלות יח', 2, 3. אילו שתי קבוצות אנשים מצויינים כמעורבים במערכת יחסים אסורה עם, ומפותים על ידי, בבל של אחרית הימים?

בקבוצה הראשונה נמנים מלכי הארץ והמעצמות הפוליטיות המושלות. הם מתוארים כמעורבים ביחסי ניאוף עם בבל הזונה. בתנ"ך, לעיתים קרובות משתמשים בשפת הזנות כדי לתאר כיצד החלק הכופר באלוהים מעם ישראל פנה לאילילים (ישעיה א', 21, ירמיה ג', 1-10). יחסי הניאוף בין מלכי הארץ והזונה מסמלים אחדות אסורה בין בבל של אחרית הימים ושילטונות הפוליטיות המושלים.

בקבוצה השנייה ביחסי הזנות עם בבל נמנים תושבי הארץ, ההמון הנשלט. הם משתכרים רוחנית ביין תזונתה של בבל. בניגוד לשילטון הפוליטי, העם שיכור מהתורות ומנהגי הכפירה בכללי, וחושבים לשווא שבבל יכולה להגן עליהם. אנשים שיכורים אינם חושבים בצורה שקולה ולכן הם נשלטים בקלות (ראו ישעיה כח', 7). העולם כולו, מלבד השארית הפליטה, יולכו שולל.

בתקופת הקץ, כמו היום, וכמו שתמיד היה, הרוב אינם בהכרח צודקים. מה זה יכול להגיד לנו לגבי הסכנה של אימוץ דעה פופולרית, תהיה אשר תהיה?

הזונה הרוכבת על החיה

קראו התגלות יז', 3. בעוד שנאמר ליוחנן שהזונה היושבת על מים רבים, הוא רואה אותה רוכבת על החיה. באילו דרכים הסמלים מים וחיה מתאימים לתאר את התומכים בבבל?

יוחנן נלקח בחזון למדבר, והוא רואה אישה רוכבת מעל חיה אדומה כשני, לא על מים. האישה הזו מייצגת ישות דתית, והחיה מסמלת מעצמה פוליטית. התמונה של דת רוכבת על מעצמה חילונית ופוליטית מצביעים לשתי ישויות שונות, מה שלא היה המקרה בעבר, כאשר דת ופוליטיקה היו מאוחדים. אך, הנבואה מראה ששניהם יתאחדו בקץ הימים. הרעיון של רכיבה על חיה מסמן שליטה; זה מראה שהמערכת הדתית של אחרית הימים תשלוט על המעצמות החילוניות והפוליטיות.

איזה מאפיין של הזונה מצביע על התנין, החיה העולה מן המים, ועל החיה העולה מן הארץ בהתגלות יב' ויג'?

הזונה מתוארת כלבושה פאר בצורה ראוותנית בארגמן ושני ומקושטת בתכשיטי זהב ואבנים יקרות ופנינים; היה זה מנהג של זונות בעת הקדומה כדי לפתות יותר (ירמיה ד', 30). צבע הדם, שני, מתאים לאופי הרודני של מערכת דתית זו. גלימת הזונה אף מזכירה את אחת מהתלבושות של הכהן הגדול בתנ"ך, שכלל את הצבעים ארגמן, שני, וזהב (שמות כח', 5, 6). השם על מצחה גם דומה לשם הכהן, "קודש לה" על מצנפת כהן הגדול. הכוס בידה מעתיקה את מנחת הקטורת במקדש (שמות ל', 9). עם ההתגלות ההיסטוריה הדתית שלה, המערכת הדתית של אחרית הימים הופכת לכלי עוצמתי של השטן בפיתוי העולם להתרחק מאלוהים. אך, ללא שום קשר להתגלותה, מערכת דתית זו הינה זונה ואם לכל הזונות.

בבל הזונה מתוארת כשיכורה עם דם הקדושים ומדם עדי ישוע שמתו כתוצאה מעדותם למשיח. זה קושר את בבל של אחרית הימים למשיחיות הכופרת של ימי הביניים של מערב אירופה, שהונחתה על ידי האפיפיור ואחראית למות מיליוני משיחיים שנשארו נאמנים לבשורה.

התיאור של בבל הזונה משקפת את דמות איזבל בקהילת תיאטירה (ראו התגלות ב', 20-22). כיצד הקווים המגבילים בין שתי נשים אלו מבהירים את אופי בבל של אחרית הימים?

זהות החיה

בהתגלות יז', 6, 7, יוחנן נדהם כאשר הוא רואה את הזונה, אולי מכיוון שהוא מזהה בה כמה קווים מקבילים עם החיה העולה מן הים בהתגלות יג', שעשתה מלחמה וניצחה את עם אלוהים (התגלות יג', 5-7). הרדיפה הזו גרמה לאישה לברוח למדבר במשך תקופה של 1,260 שנים של ימי הביניים (התגלות יב', 13, 14). למרות שבעידן אקומניזם, פְּרוֹטֶסְטָנְטִים עדיין זוכרים את הרדיפות הקשות של העבר מכיוון שלפי הנבואה, משהו זהה, או אף גרוע יותר, יקרה שוב.

קראו התגלות יז', 8. השוו את הניסוח של פסוק זה עם התגלות יג', 8. כיצד התגלות יג', 8 מבהיר את שלושת השלבים של הקיום ופעולות החיה?

החיה האדומה מזוהה כחיה שהייתה, ואיננה, אך תעלה מן התהום ותלך לאבדון. המשפט תלת-צדדי הזה, קודם כל, מזייף את השם האלוהי יהוה - "הַהוּא וְהָיָה וְיָבֹא" (התגלות א', 4; ראו גם התגלות ד', 8). בנוסף הוא מצביע לשלושת שלבי הקיום שהחיה עברה:

החיה "הייתה", זאת אומרת שהיא הייתה קיימת בעבר. זה מתכוון לפעולות החיה בעידן הנבואי של ה-1,260 ימים (ראו התגלות יג', 5).
 "איננה." עם מכת המוות (ראו התגלות יג', 3), החיה הגיעה לשלב שאינה קיימת, לפחות כרודפת, ב-1798. היא נעלמה לזמן מה מבמת העולם; אך היא שרדה. לבסוף, עם ריפוי מכת המוות, החיה תחזור לחיים בזעם שטני מלא.
 התגלות יז' מתאר את החיה של התגלות יג', 8-1 בזמן הריפוי של מכת המוות שלה. הזונה בבל יושבת על החיה הזו שקמה לתחייה. ואז שוב תתרחש אחדות זמנית של דת ופוליטיקה, כפי שקרה בימי הביניים, והרדיפות יתחדשו.
 "תנו להתנגדות לקום, תנו לקנאות וחוסר סבלנות להשפיע, תנו לרדיפה לבעור, מוגי הלב והצבועים יהססו ויעזבו את האמונה; אך המשיחי האמיתית יעמוד איתן כסלה, אמונתו איתנה, תקוותו בוהקת, יותר מימי שגשוג." (Ellen G. White, The Great Controversy, p. 602).

איזו אזהרה נוכל לקחת מהדברים הללו לגבי שאלת מצב חוויתנו המשיחית שצריכה להיות כעת, אפילו לפני שהאירועים האחרונים יתרחשו?

שבעת הראשים של החיה

קראו התגלות יז', 11-9 יחד עם התגלות יג', 18. הדרישה להבנה של שבעת הראשים היא תבונה. איזה סוג תבונה זה מצריך? כיצד אפשרי להשיג תבונה אלוהית (ראו יעקב א', 5)?

המלאך מסביר ששבעת הראשים הינם שבעה הרים. כמה מתרגמים חושבים שאלו רומזים לשבעת הגבעות עליהם רומא ממוקמת, וזו הסיבה שהם מתרגמים את המילה היוונית oroi ("הרים") כ"גבעות". ישנם שבעה מלכים, בנוסף, המיוצגים על ידי שבעת ההרים. בנוסף על כך, ההרים הללו רצופים ולא קורים בו זמנית.

ההרים הללו אינם מסמלים מלכים יחודיים, מכיוון שספר התגלות אינו עוסק באנשים פרטים אלא במערכות אנושיות מאורגנות. בכתובים, הרים לעיתים מסמלים מעצמות עולמיות או אימפריות (ירמיה נא', 25; יחזקאל לה', 2, 3). בנבואה מקראית "מלכים" משמעותם מלכויות (ראו דניאל ב', 37-39, ז', 17). לכן, שבעת ההרים כנראה מייצגים שבעה אימפריות גדולות ורצופות ששלטו על העולם לאורך ההיסטוריה, לאורך התקופה שהשטן התנגד ופגע בעם אלוהים.

מהנקודת מבט של יוחנן, חמישה מהאימפריות הללו כבר נפלו, אחת מהן הייתה קיימת ביומו, והשניה עדיין לא נוצרה. חמשת האימפריות שנפלו הינן חמשת הממלכות שבזמן התנ"ך שלטו ו(לפעמים) פגעו בעם אלוהים: מצרים, אשור, בבל, פרס, ויוון. האימפריה שהייתה קיימת ביומו של יוחנן הייתה האימפריה הרומית.

הממלכה השביעית שעדיין לא נוצרה היא החיה של התגלות יג' - הכנסיה של ימי הביניים שהונהגה על ידי האפיפיור ששלט ופגע בעם אלוהים - היא הייתה צריכה להגיע לאחר יומו של יוחנן ולאחר הנפילה של האימפריה הרומית הפגאנית. ההיסטוריה העידה באון לאמת הנבואה הזו, שנכתבה מאות רבות לפני שאירועים אלו התרחשו.

ליוחנן גם נמסר שהחיה האדומה בשלב הראש השמיני, למרות שיש לה רק שבעה ראשים. מה השביעי? מכיוון שהראשים עוקבים בזמן, הראש השמיני כנראה הינו הראש השביעי שקיבל את מכת המוות. בזמן הראש השמיני הזה הזונה בבל רוכבת על החיה האדומה. כיום, אנו חיים בזמן ריפוי מכת המוות. הראש השמיני יתגלה מיד לפני הקץ וילך לאבדון.

נפילת בבל

קראו התגלות יז', 12-15 יחד עם התגלות טז', 12-16. מה הינכם לומדים מהפסוקים לגבי "עשרת המלכים"?

הוצעו פירושים שונים לגבי זהותם של עשרת המלכים. אך, התגלות לא אומר לנו מי הם. כל מה שניתן להפיק מהפסוק זה שהם היו קונפדרציה פוליטית קצרת-ימים שהתגלתה זמן קצר לפני הקץ ותמכה בזונה. מספרם רומז את כלליות מעצמות העולם שישבעו אמונים לחיה.

התגלות יז', 13, 14 חוזר בקצרה על קרב הר מגידו - שהוצג בהתגלות יב', 12-17. הקונפדרציה הפוליטית העולמית, המושפעת על ידי השילוש השטני, תעשה מלחמה נגד השם. זה מראה שהקרב האחרון אינו קרב צבאי במזרח התיכון אלא קרב בין השטן והקונפדרציה שלו למשיח ועמו הנאמן.

קראו התגלות יז', 16-18. ממה שראינו בהתגלות טז', 2-12, מה עומד מאחורי שינוי התנהגותם של עשרת המלכים לגבי בבל? מי עומד מאחורי מה שקורה לבבל?

כל התרחיש הזה הוא תיאור נוסף של התייבשות נהר הפרת (התגלות טז', 12). עשר הקרניים, מלאות בשנאה, לפתע מתנגדים לבבל הזונה, ועושים אותה שוממה וערומה; הם יאכלו את בשרה וישרפוה באש. בתיאור הסצנה הזו, יוחנן משתמש בשפת התנ"ך המתאר את משפטי ה' נגד ירושלים הנואפת (ירמיה ד', 30). שריפה באש היה העונש לבת הכהן הגדול שעסקה בזנות (ויקרא כא', 9). כפי שהתגלות טז', 12-10 מציין, המעצמות הפוליטיות התאכזבו מהאי יכולת של בבל להגן עליהם מן המכות. הם מרגישים מרומים ובעיונות תוקפים אותה. המערכת הדתית הכופרת זו של אחרית הימים חווה את מלוא המשפט האלוהי יחד עם כל אלו שבחרו להזדהות איתה.

ישנן שאלות רבות לגבי אירועי קץ העולם שעדיין נשארות ללא תשובה ולכן יכולות לבבל אותנו כעת. איזו הבטחה מיוחדת ניתנת לנו בהתגלות יז', 14, ומה המשמעות של הבטחה זו עבורנו?

נקודות למחשבה

לפני התפרקותה של בבל, קול מן השמיים מפציר בעם אלוהים שעדיין בבבל "צאו מִמִּנְהָ, עַמִּי" (התגלות יח', 4). ישנם מאמינים רבים שעדיין נמצאים רוחנית בבבל מסיבות רבות. בשבילם, אלוהים משתמש בקהילת קץ הימים כדי לקרוא לאנשים אלו מחוץ למערכת הדתית הכופרת הזו ולא להשתתף בחטאיה. הם חייבים לצאת כדי לברוח מגורלה. אלוהים אינו רוצה שאף אדם בבבל ילך לאבדון. התגלות יט', 1-10 מראה שאנשים רבים יראי ה' בבבל ישמעו את הקריאה זו. אז, חישבו על האחריות הגדולה כל כך שנחה עלינו כשארית קהילת ה'. מה זה אמור להגיד לנו לגבי הצורך של כוח ה' בחיינו?

שאלות לדיון:

1. כפי שהתגלות יח', 4 מראה, ישנם רבים מיראי ה' בבבל להם קורא אלוהים "עמי". חישבו על המשפט הבא: "מסר זה חייב להינתן, אך בעוד שהוא חייב להינתן, עלינו להיות זהירים לא לדחוף ולשפוט את אלו אשר אין להם את האור שיש לנו. אסור לנו לצאת מדרכינו כדי לדחוף את הקתולים. בין הקתולים ישנם משיחים רבים עם מצפון, ההולכים בכל האור שנגלה להם, ואלוהים ישפוט אותם בהתאם לאור שגילו. לאלו שיש את הזכות ואת ההזדמנות, ושכשלו לשפר את כוחותיהם הפיזיים, מנטאליים ומוסריים... עומדים בסכנה גדולה יותר ובהרשעה חמורה יותר לפני אלוהים מאשר אנשים הטועים בנקודות דוקטרינליות, אך מחפשים לחיות כדי לעשות טוב לזולת." (Ellen G. White, Evangelism, p. 575). מה זה אמור להגיד לנו לגבי כיצד עלינו להתייחס לאחרים?
2. התגלות יז' מתאר את הזונה יושבת על החיה האדומה. בעוד שהאישה בפרק יב' מסמלת את הקהילה הנאמנה של אלוהים, האישה בפרק יז' מתייחסת לכנסייה הכופרת המפתה את העולם להתרחק מאלוהים. מהם הדימויים לדעתכם וההבדלים ביניהן? חשוב מכך, מה נוכל ללמוד מהשווה זו?
3. הפסוקים השבוע מתארים מצב מדכדך מאוד של העולם הדתי והפוליטי בשלבים האחרונים לפני ביאת הניצחון של המשיח. מה זה אמור להגיד לנו לגבי מדוע כה חשוב כעת להישאר נאמנים, אמיתיים, וטהורים למסר שאלוהים נתן לנו? קראו התגלות טז', 15, פניה לנאמנות בין תיאור של כפירה עולמית. כיצד נוכל ליישם את האזהרה הזו בחיינו כרגע?

שיעור מספר 13*

23 - 29 במרץ

"הינני עושה הכל חדש"

שבת אחר הצהריים

קראו את הפסוקים הבאים לקראת שיעור שבת השבועי: התגלות יט', 6-19; יוחנן יד', 1-3; השנייה לתסלונים א', 8-10; התגלות כא' 1-21; ירמיה ד', 23-26; הראשונה לקורנתים ו', 2, 3.

פסוק לשנינו: "אמר היושב על הכסא: 'הנני עושה הכל חדש'. אֲמַר אֵלַי: **"כֹּתֵב, כִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה נֶאֱמָרִים וְאִמְתִּיִּם הֵם."** התגלות כא', 5

ההשמדה של בבל של אחרית הימים הינה חדשה רעה לאלו ששיתפו פעולה עם המערכת הדתית הכופרת הזו. אך, לעם אלוהים, אלו הן חדשות טובות (התגלות יט', 1-7). בבל הייתה אחראית להכללת המעצמות הפוליטיות החילוניות לרדוף ולתקוף אותם (התגלות יח' 24). ההשמדה של יריבה גדולה זו משמעותה גאולה וישועה.

עם השמדת בבל, תפילת עם אלוהים, בסצנה של החותם החמישי, לבסוף נענית. קריאתם: "עד מתי, אדוני?" מייצגת את הזעקה של עם אלוהים המיוסר והסובל מהבל ועד הזמן שאלוהים סוף כל סוף יזכה את עמו (תהילים עט', 5; חבקוק א', 2; דניאל יב', 6, 7). ספר התגלות מבטיח לעם אלוהים שהרוע, הייסורים, והסבל יבואו לקיצם.

כעת הזמן למשיח להוביל במלכותו הנצחית. הפרקים הנותרים של התגלות מתארים, לא רק את ההשמדה של בבל של אחרית הימים, אלא גם את ההשמדה של השטן והרוע. יש לנו הצצה, גם, להיווסדות מלכות אלוהים הנצחית.

*למדו את השיעור השבועי לקראת שבת ה-30 במרץ.

משתה חתונת השה

קראו התגלות יט', 9-6 יחד עם יוחנן יד', 3-1. כיצד חתונה מתארת היטב את האחדות המיוחלת בין המשיח ועמו?

בפסוקים אלו, האדון משתמש בדמויות מחתונות יהודיות עתיקות כדי ללמד אותנו אמת. החתן לעתיד היה הולך לבית הכלה לעתיד לאירוסין. לאחר תשלום הנדוניה, הזוג היה נחשב לנשוי, אך לא יכלו לחיות ביחד. החתן היה חוזר לבית אביו להכין מקום בשבילם. הכלה נשארה בבית אביה כדי להכין את עצמה. כאשר ההכנות נעשו, החתן היה חוזר כדי לקחת את כלתו לבית אביו, מקום בו היה מתקיים טקס החתונה.

אלפיים שנה לאחר, המשיח עזב את ביתו השמימי כדי להתארס לכלתו בארץ. לאחר ששילם את הנדוניה עם חייו, בהר הגולגולת, הוא חזר לבית אביו כדי "להכין מקום" לכלתו (ראו יוחנן יד', 2, 3) בעוד שהיא נשארה עלי אדמות מכינה את עצמה. בסוף הימים, הוא יחזור לקחת אותה לבית אביו.

התגלות יט', 8 אומר שניתן לכלה בוץ טהור וצח על ידי המשיח. זה מראה שעם אלוהים לא יכול לטעון שום זכות למעשיהם. הגלימות של עם אלוהים מייצגים את "צִדְקוֹת הַקְּדוֹשִׁים", מעשים [צדקות] שבאו כתוצאה מאחדותם עם המשיח, החי בהם. גלימות אלו כובסו בדם השה (התגלות ז', 14). בעודו עלי אדמות, ישוע סיפר משל על חתונה. עם זאת, אחד המוזמנים העדיף ללבוש את לבושו שלו במקום את בגד החתונה שהמלך סיפק, וגורש מן החתונה (מתי כב', 14-8).

התגלות ג', 18 מראה שהגלימה שסופקה על ידי המשיח הינה הצורך הגדול ביותר של עם אלוהים החי באחרית הימים. הצעת ישוע ללאודיקנים "לקנות" ממנו את הגלימה הזו מראה שהוא מבקש משהו בתמורה למה שהוא מציע להם. אנו מוותרים על עצמנו וביטחון בעצמנו תמורת חיי ציות נאמן למשיח וביטחון בצדקתו כתקווה היחידה לישועה.

איננו נושעים על ידי מעשינו, אך אילו "מעשים טובים" הינכם עושים כדי לעזור להגדיר את סוג החיים שאתם חיים?

קרב הר מגידו מסתיים

קראו התגלות יט', 16-11. מה שם המשיח כ"דָּבָר הָאֱלֹהִים" (התגלות יט', 13), והעובדה שחרב יוצאת מפיו, רומזת לגבי טבע סוף הקרב?

מה שאנו רואים הוא תיאור לביאה השניה של המשיח, התגשמות ההבטחה שמאמינים בכל הדורות קיוו לה. שימו לב לשפה: הכל ניצחון. ישוע הביס את השטן בשמים; הוא הביס את השטן במדבר; הוא הביס אותו בצלב; והוא יביס אותו בחזרתו. במהרה עולה במזרח עב קטנה וכהה, גודלה כמחצית כף ידו של אדם. זה הענן האופף את המושיע, שממרחקים נראה כאפוף באפלה. חסידי ה' יודעים שזה האות לביאת בן-האדם. הם מביטים בענן בדממה חזרת יראה בעודו מתקרב אל האדמה, הולך ומתבהר ונעשה זוהר יותר ויותר, עד שהוא נגלה לעיניהם כענן לבן גדול, שתחתיתו עשוי זוהר הנראה כאש אוכלה, ומעליו זורחת הקשת המסמלת את הברית עם ה'. ישוע רוכב עליו כגיבור מנצח. עתה הוא כבר אינו "איש מכאובות", הלוגם מן הכוס המרה של קלון וייסורים. עתה הוא מופיע כמצביא מנצח בשמיים ובארץ, שבא לשפוט את המתים ואת החיים. הוא מכונה "נֶאֱמָן וְאֶמְתִּי; בְּצֶדֶק הוּא שׁוֹפֵט וְלוֹחֵם." ו"צְבָאוֹת הַשָּׁמַיִם יוֹצְאִים אַחֲרָיו" (התגלות, י"ט 11, 14 בשירת המנונים ומזמורים שלחניהם ערבים ושמימיים, מריעים לו אינספור צבאות המלאכים הקדושים המלווים אותו בדרכו. דומה שהשמיים נמלאו בישויות זוהרות – "רבבות וריבוא רבבות" מלאכים שמימיים. איש אינו יכול לתאר את המראה הנשגב. אף בן תמותה אינו יכול לקלוט ולהבין את הודו. " (Ellen G. White, The Great Controversy, p. 641).

בשנייה לתסלוניקים א', 8-10, שאול פשוט נותן עוד תיאור של הניצחון הסופי של המשיח, בביאה השניה, כאשר כל הכוחות החילוניות והדתיות שזממו נגדו, מושמדות, ועמו נגאל לעולמים.

התגלות יט' מתאר שתי סעודות, אחת בפסוק 9 ואחרת בפסוקים 17, 18. בסעודה אחת אתם אוכלים, בסעודה האחרת אתם יהיו אלו שיאכלו. קשה לדמיין ניגודיות בוטה יותר בין מה שמונח על הכף בכל העימות הגדול לכל בן אדם. מה דימוי זה צריך ללמד אותנו לגבי עד כמה ברצינות עלינו לקחת את אמונתנו ואת עבודת השירות שאמונתנו קוראת לנו לקחת חלק?

אלף השנים

קראו התגלות כ', 3-1 יחד עם ירמיה ד', 26-23. במשך אלף השנים, מה מצב הארץ? באיזו דרך השטן קשור בשרשרת?

אלף השנים (מִילְיָוִם) מתחילים עם חזרת המשיח. באותה העת, השטן ומלאכיו שנפלו כבולים. קשירת השטן הינה סימבולית, מכיוון שישויות רוחניות אינן יכולות להיות קשורות פיזית. השטן כבול על ידי נסיבות. המכות החריבו והרגו את האוכלוסייה, מה שמביא את המצב לכאוטי, הדומה לארץ לפני הבריאה (בראשית א', 2). במצב כזה, הארץ משמשת לכלא לשטן למשך תקופת אלף השנים. מכיוון שאין בני אדם כדי לפתות ולהזיק, כל מה שהשטן ושותפיו השדים יכולים לעשות הוא להביט על ההשלכות של המרד שלהם נגד אלוהים.

קראו התגלות כ', 15-4. היכן הקדושים בתקופת אלף השנים?

התגלות מראה שעם אלוהים בתקופת אלף השנים יהיה בשמיים, במקום שהמשיח הכין להם. יוחנן רואה אותם יושבים על כסאות כמלכים וכהנים, שופטים את העולם. ישוע הבטיח לתלמידים "תִּשְׁבּוּ גַם אַתֶּם עַל שְׁנֵים־עָשָׂר כְּסֵאוֹת לְשֹׁפֵט אֶת שְׁנֵים־עָשָׂר שְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל" (מתי יט', 28). שאול אומר שהקדושים ישפטו את העולם (ראשונה לקורינתים ו', 2, 3).

המשפט הזה נוגע להגינות מעשי אלוהים. לאורך ההיסטוריה השטן העלה ספקות לגבי אופי אלוהים והתעסקותו עם בריאתו. במשך אלף השנים, אלוהים מרשה לנושעים לגשת לתיעודי ההיסטוריה כדי למצוא תשובות לכל השאלות הנוגעות להגינות החלטותיו לגבי אלו שאבדו, וגם לגבי השאלות העוסקות בדרך בה הוביל אותם. בתום אלף השנים, כל השאלות לגבי צדקת אלוהים יוסדרו לנצח. עם אלוהים יכול לראות מעבר צל הספק שהאשמות השטן אכן היו חסרי יסוד. כעת הם מוכנים להעיד על התנהלות צדקת אלוהים במשפט האחרון.

למי מאיתנו אין שאלות, שאלות קשות, שכעת נראה שאין להן תשובות? מה זה אומר לנו לגבי אופי אלוהים שיום אחד הוא יתן לנו את התשובות?

“שמיים חדשים וארץ חדשה”

לאחר השמדתו של החטא, הארץ תהפוך להיות בית הנושעים. כיצד היא תיראה? בהתגלות כא', 1, יוחנן ראה “שָׁמַיִם הַדְּשִׁים וְאֶרֶץ הַדְּשָׁה.” היהודים הכירו שלושה רקיעים: השמיים, החלל, והמקום בו אלוהים שוכן (ראו השנייה לקוריתים יב', 2). בהתגלות כא', 1, האטמוספירה של כדור הארץ ניראת. הארץ הטמאה והשמיים לא יכולים לעמוד מול נוכחות אלוהים (התגלות כ', 11). המילה “חדש” ביוונית (kainos) מתכוונת למשהו חדש באיכותו, לא במקור או בפרק זמן כלשהו. כדור הארץ הזה יטוהר באש וישתקם למצבו המקורי (השנייה לכיפא ג', 10-13).
מה שמעניין במיוחד זה שהדבר הראשון אליו יוחנן שם לב בארץ החדשה זה שאין ים. העובדה שיוחנן מתכוון ל“ים” (עם תְּנוּיָה דְּדוּעֵ) מראה שאולי חשב על הים שסובב אותו בפאטמוס, שהגיע להיות סמל לפרדה וסבל.
העדר הים בארץ החדשה משמעותה עבורו הייתה העדר כאב וסבל.

קראו התגלות כא', 2-8 וז', 15-17. אילו קווים מקבילים קיימים בין תיאור הארץ החדשה, וגן העדן בבראשית ב'?

חיים ללא סבל ומוות וארץ משוקמת מובטחים בנוכחות אלוהים בין עמו. נוכחות זו מתגלית בירושלים החדשה, “מִשְׁכַּן הָאֱלֹהִים” (התגלות כא', 3), אפוא אלוהים ישכון בקרב עמו. נוכחות ה' עושה את החיים בארץ המשוחזרת למקדש.
נוכחות ה' הינה ערבון לחירות מסבל: לא עוד דמעות, מוות, סבל, בכי, או כאב, שכול הדברים הנוראים הללו הינם השלכותיו החטא. עם הכחדת החטא “הָרָאשׁוֹנוֹת עָבְרוּ” (התגלות כא', 4).

רעיון זה נוסח היטב על ידי מרים ומרתא, במות אלעזר אחיהן: “אֲדֹנָי, לֹו הָיִיתָ פֶּה, לֹא הָיָה אָחִי מֵת” (יוחנן יא'). האחיות ידעו שהמוות לא יכל להתקיים בנוכחות המשיח. באותו אופן, נוכחותו השוכנת של אלוהים בארץ החדשה תבטיח חירות מן הכאב וסבל שאנו חווים כיום בחיים האלה. זוהי התקווה הגדולה המובטחת לנו במשיח, תקווה שנחתמה בדמו.

מדוע ההבטחה של קיום חדש בעולם חדש כה מרכזי לכל מה שאנו מאמינים? עד כמה טובה אמונתנו תהיה אלמלא לא הייתה הבטחה זו?

ירושלים החדשה

יוחנן מתאר את עיר הבירה של הארץ החדשה, ירושלים החדשה. בעוד שזהו מקום אמיתי ומאוכלס עם אנשים אמיתיים, ירושלים החדשה והחיים שם הם מעבר לכל תיאור גשמי (ראו ראשונה לקוריקנטים ב', 9).

קראו התגלות כא', 21-9. מהם המאפיינים החיצוניים של ירושלים החדשה?

ירושלים החדשה נחשבת לכלה, אשת השה. בהתגלות יט', 7, 8 המטפורה הזו מיושמת לעם אלוהים. ירושלים החדשה היא המקום אפוא המשיח יתאחד עם עמו בסופו של דבר.

העיר מוקפת בחומה גבוהה עם שניים עשר שערים - שלושה שערים בכל אחד מארבעת צדדיה, המאפשרים כניסה מכל עבר. זה מצביע להיקף האוניברסלי של העיר. בירושלים החדשה לכולם גישה בלתי מוגבלת לנוכחות אלוהים.

העיר מתוארת כקובייה מושלמת; היא 12,000 ריס בארכה, ברחבה, ובגובהה. לכן, כל העיר נמדדת ב- 144,000 ריס, זהו המספר שמסמל את שלמות עם ה' הנושע לאורך הדורות (התגלות ז', 4). במקדש התנ"כי, מקום קודש הקדושים הייתה קובייה מושלמת (מלכים א' ט', 20). ירושלים החדשה פועלת, לא רק כמקדש אלא כקודש הקדושים. בירושלים החדשה, זוהי זכות גדולה המותנית לכל הנושעים.

קראו התגלות כא', 21-21 כב', 5. אילו מאפיינים פנימיים של העיר מזכירים לכם את גן עדן? מה המשמעות של המושג ש"לא תהיה עוד קללה בעיר" (התגלות כב', 3)?

המאפיין הבולט ביותר בירושלים החדשה הינו נהר מים החיים הנובע מכס אלוהים (ראו בראשית ב', 10). בניגוד לנהר בבבל, שבגדותיו היו עם אלוהים יושבים כשבויים המשתוקקים לירושלים (תהילים קלז'), בגדות נהר החיים בירושלים החדשה עם ישראל הנד לאורך כל הדורות מצא את ביתו.

בשני צדדי הנהר יש את עץ החיים עם עלים "לְמַרְפֵּא הַגּוֹיִם" (התגלות כב', 2). ריפוי זה לא מתכוון למחלה, מכיוון שלא יהיו מחלות בארץ החדשה. זה מתכוון לריפוי כל הפצעים שנגרמו על ידי המחסומים שהבדילו את האנשים לאורך ההיסטוריה. הנושעים של כל הדורות ומכל האומות כעת שייכים למשפחה אחת של אלוהים.

נקודות למחשבה

קראו אלן ג'י. ווייט, "The Controversy", pp. 653–661; "Desolation of the Earth", pp. 662–678, in "The Great Controversy".
 "Ended", pp. 662–678, in "The Great Controversy".

ספר התגלות מסתיים עם מה שהוצג בהתחלה: הביאה השניה של המשיח בעוז והדר והיוסדות מלכות אלוהים הנצחית. החזרה של המשיח, כאשר הוא סוף כל סוף יתאחד עם כלתו, הינו נקודת השיא בספר.

אך, הספר אינו רוצה לשים את האירועים הללו בהקשר לא מציאותי. ישוע מגיע בקרוב, זוהי המציאות הראשונה. המציאות השניה היא שאנו עדיין ממתנים לחזרתו. בעודנו ממתנים עלינו להבין בבירור את המסרים של התגלות, ואנו יכולים להבין אותם בקריאה חוזרת ונישנה עד שסוף הדברים יגיע. המסרים של ספר התגלות מזכירים לנו תמיד, בעודנו ממתנים, לא להוסיף על הדברים של העולם, אלא למקד את עינינו בתקווה היחידה שלנו. המשיח ישוע בספר התגלות הינו התשובה לכל תקוות האנושיות והכמיהות בין התעלומות ואי-וודאויות של החיים. הוא מחזיק את עתיד העולם ואת עתידנו בידינו.

הספר גם מזכיר לנו שלפני שהקץ יגיע, הופקדה בידנו משימה להכריז את מסר חזרתו הקרובה לכל העולם. ההמתנה שלנו לחזרתו אינה פסיבית, אלא אקטיבית. הרוח והכלה אומרים: " 'בוא!' " (התגלות כב', 17). עלינו להצטרף לקריאה הזו. אלו הם חדשות טובות, ולכן חייבים להכריז אותם לאנשים בעולם.

שאלות לדיון:

1. חישבו על אלף השנים והמשפט שקורה לאחר אלף השנים. מה זה מלמד אותנו לגבי אלוהים שרק לאחר שלושה עשר אלף שנים לקבל תשובות לשאלותיהם? ביא את העונש הסופי על האבודים?
2. התגלות א', 3 מבטיח ברכות לאלו ששמעו, קראו, הקשיבו וצייתו לנבואות התגלות. בסיומנו את הלימוד של ספר זה, מהם הדברים שגיליתם שעליכם להקשיב ולשמור?

חטיבת דרום אפריקה והאוקיינוס ההודי

התרומה בשבת שלווה עשר ברבעון זה תוקדש ל:

סאו טומה ופרינסיפה

- 1 בפתיחת מרכז שיקום, סאו טומה.
- 2 בניית בניין קהילתי חדש, סאו טומה.
- 3 בניית אולם האסיפה לתיכון, סאו טומה.

מוזמביק

- 4 בניית בית ספר יסודי, מוזמביק.
- 5 הרחבת הפקולטה למזון ותזונה באוניברסיטה אדוואנסטית, מוזמביק.
- 6 ארגון מקלט לילדים שהוריהם מתו מאידס, מוזמביק.